JENS.

Halfjaarrapportage 2026

jenshelpt.nl

Gemeente Heerlen, Landgraaf & Voerendaal

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 3

2 Communicatie ... 5

2.1 Acties eerste helft 2026 ... 5

2.2 In de media ... 5

2.3 Vooruitblik ... 6

3 Coöperatie JENS ... 7

3.1 Algemene Leden Vergadering (ALV) en leden ... 7

3.2 Taakverdeling managementteam ... 7

3.3 Gecontracteerde aanbieders ... 9

3.4 Stakeholderonderzoek ... 9

4 Transformatie zorg & ondersteuning ... 11

4.1 Toeleiding naar zorg ... 12

4.2 Verschuivingen binnen het zorgdomein ... 13

4.3 Voortgang en resultaten van de transformatie ... 15

4.3.1 Programmalijn 1 – Met plezier naar school ... 16

4.3.2 Programmalijn 2 – Lekker in je vel ... 22

4.3.3 Programmalijn 3 – Dichtbij in de buurt ... 26

4.3.4 Programmalijn 4 – Passende hulp voor jou ... 30

5 Overige ontwikkeldoelen ... 34

5.1 In de gebieden en gebied overstijgend ... 34

5.2 Businesscases ... 34

5.3 Voorbereiding aanvullende (toekomstige) doelen ... 36

5.4 SWOT-analyse en draaien aan de juiste knoppen ... 37

5.4.1 Thuiszitters en onderwijszorg ... 37

5.4.2 Normaliseren en demedicaliseren ... 38

5.4.3 Sturing en kapitalisering via BC's ... 38

5.4.4 Draaiknop: minder stapelen ... 39

5.4.5 Draaiknop: minder verlengingen op behandelingstrajecten ... 40

5.4.6 Draaiknop: Hoogbegaafdheid ... 41

5.4.7 Draaiknop: 'Nieuw Ouderschap' (echtscheidingen) ... 42

6 Human Resources ... 45

6.1 Werkgeluk en duurzame inzetbaarheid ... 45

6.2 Samenwerking binnen de coöperatie ... 45

6.3 Leren van uitstroom ... 46

6.4 Professionalisering van HR ... 46

6.5 Formatieve inzet ... 46

6.6 Verloop en verzuim ... 47

6.7 Medewerkerstevredenheid 48
6.8 Social Return On Investment (SROI) 48
6.9 Vervolg en borging 49
7 Indicatoren en verantwoording 50
7.1 Verloop klantreis 50
7.2 Hulp zo dichtbij en laagdrempelig als mogelijk 54
7.3 Intensiteit zorgtrajecten 57
7.4 Aanbod door kleine aanbieders 57
7.5 Waarborgen veiligheid 57
7.6 Tevredenheid 58
7.6.1 Cliënten 58
7.6.2 Stakeholders 61
7.6.3 Medewerkers 61
8 Omvang van basis ambulante jeugdhulp 62
8.1 Voorliggend bereik en niet-geregistreerde jeugdigen 62
8.2 Cliënten jeugdhulp 64
8.3 Aantal cliënten maandelijks in zorg 65
8.4 Nieuwe zorgvragen 66
8.5 Wachtlijst 67
8.6 Klachten en ongenoegens 70
8.6.1 Leren van signalen, klachten en ervaringen 70
9 Risico's 72
Bijlage 1: kaartindeling gebieden 90
Bijlage 2: financiële performance 91
Bijlage 3: overzicht zorgaanbieders 93
Bijlage 4: overzicht BC's 95
Bijlage 5: overzicht effecten businesscases op jaarbasis 103
Bijlage 6: begrippenlijst 104

1 Inleiding

Met plezier presenteren wij de eerste halfjaarrapportage van JENS over 2026. Een periode waarin we weer belangrijke stappen hebben gezet in het verder vormgeven van de toekomst van JENS en de transformatie van het jeugdlandschap in Heerlen, Landgraaf en Voerendaal.

In de eerste helft van 2026 hebben we de laatste hand gelegd aan ons strategisch beleidsplan 2026-2029. Daarbij hebben we gewerkt vanuit de methodiek van de 'Theory of Change' (ToC). Niet vanuit activiteiten of middelen, maar vanuit de impact die wij als JENS willen realiseren voor jeugdigen en gezinnen. Vanuit die gewenste maatschappelijke impact hebben we terug geredeneerd naar de effecten, resultaten en inspanningen die daarvoor nodig zijn. Deze werkwijze helpt ons om bewuste en gerichte keuzes te maken: welke transformaties zetten we wel in, welke niet, en waar besteden we onze beschikbare menskracht en financiële middelen aan? Samen met onze opdrachtgever, onze partners en inwoners hebben we de Theory of Change verder verfijnd en ingezet als fundament voor de strategische koers van JENS voor de komende jaren.

Parallel hieraan hebben wij ons transformatieplan verder uitgewerkt aan de hand van de verschillende bouwstenen van de Theory of Change. Dat was een omvangrijke en intensieve opdracht, maar wel een die ons helpt om zowel intern als extern duidelijk te maken waarom wij bepaalde keuzes maken en welke resultaten wij daarmee willen bereiken. De eerste opbrengsten van deze vernieuwde transformatieaanpak zijn zichtbaar en worden in deze halfjaarrapportage nader toegelicht.

In de eerste helft van 2026 is gestart met de opdracht 'Sturen op werkelijke kosten binnen de lumpsum Basishulp Jeugd'. Deze opdracht wordt onder regie van de HLV-gemeenten uitgevoerd door &Van de Laar en heeft als doel inzicht te geven in de werkelijke kosten en de sturing daarop binnen het beschikbare lumpsumbudget. Wij hopen dat de uitkomsten bijdragen aan een situatie waarin JENS zich volledig kan richten op de noodzakelijke transformatie van het jeugdlandschap, waarbij passende financiering een logisch gevolg is van de maatschappelijke opgave die wij gezamenlijk invullen.

Tegelijkertijd zien wij dat het aantal jeugdigen dat ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen blijven volgen, of ondersteuning nodig heeft ter vervanging van onderwijs, onverminderd hoog blijft. Daarmee blijven ook de daarmee samenhangende kosten aanzienlijk. Het risico bestaat dat de aandacht vooral uitgaat naar de vraag welke partij deze kosten moet dragen. JENS kiest nadrukkelijk voor een andere benadering. Wij richten onze energie op de vraag hoe we jeugdigen zo goed mogelijk kunnen verbinden aan onderwijs, passend bij hun mogelijkheden en talenten. Wij zijn ervan overtuigd dat de kansen op optimale participatie in de samenleving aanzienlijk toenemen wanneer de mogelijkheden binnen onderwijs maximaal worden benut. Dat is de impact die we willen maken!

Daarom kijken wij met veel enthousiasme naar de samenwerkingen die we verder vormgeven met onderwijsinstellingen en organisaties voor kinder- en peuteropvang. Juist in die samenwerkingen zien wij de sleutel voor een succesvolle toekomst van jeugdigen. Er is nog veel te winnen, maar het is inspirerend om te

zien dat we samen met onze partners de eerste stappen hebben gezet en dat er een groot wederzijds vertrouwen bestaat om ook de vervolgstappen te zetten. Dat proces zal niet altijd gemakkelijk zijn. Veranderen vraagt moed, doorzettingsvermogen en soms ook het verdragen van ongemak. Het schuurt, kost energie en zal af en toe pijn doen. Maar wanneer we kijken naar wat deze veranderingen opleveren voor jeugdigen en hun gezinnen, zijn wij ervan overtuigd dat deze inspanningen meer dan de moeite waard zijn.

In eerdere (half)jaarrapportages maakten we melding van het traject 'Voorliggend, tenzij zorg nodig is'. In de eerste helft van 2026 is dit traject onverminderd voortgezet. Waar we in 2025 nog een wisselend beeld zagen in de resultaten en effecten van deze aanpak, constateren we nu dat deze ontwikkeling zich in de eerste zes maanden van 2026 heeft gestabiliseerd. Dit geeft vertrouwen dat de ingezette koers de juiste is en dat de uitgangspunten van het traject steeds beter hun weg vinden binnen de dagelijkse praktijk.

De stabilisatie van de resultaten markeert echter niet het eindpunt, maar juist het begin van een volgende fase. Nu de basis steviger staat, richten we ons op het verder uitbouwen en verdiepen van de aanpak. Daarbij blijven we werken vanuit het principe dat ondersteuning zoveel mogelijk plaatsvindt in het gewone leven van jeugdigen en gezinnen, met inzet van voorliggende voorzieningen waar dat kan en specialistische zorg waar dat noodzakelijk is. Door de samenwerking met partners verder te versterken en de opgedane inzichten te benutten, bouwen we stap voor stap verder aan een duurzaam jeugdlandschap waarin passende ondersteuning tijdig beschikbaar is en zorg wordt ingezet waar deze daadwerkelijk nodig is.

Wij wensen u veel leesplezier bij deze eerste halfjaarrapportage van 2026. Op het moment dat u deze rapportage leest, is JENS alweer volop bezig met de volgende stappen op weg naar een toekomstbestendig, toegankelijk en effectief jeugdlandschap. Samen blijven we bouwen aan kansen voor iedere jeugdige.

Sven Balk
Directeur JENS

2 Communicatie

In de eerste helft van 2026 is verder geïnvesteerd in de zichtbaarheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid van JENS. Communicatie speelt een belangrijke rol in het versterken van de verbinding met onder andere jeugdigen, ouders, vrijwilligers, samenwerkingspartners en inwoners. Door informatie actief te delen, verhalen zichtbaar te maken en verschillende communicatiekanalen verder te ontwikkelen, werken we aan een beter bereik van onze doelgroepen en vergroten we de bekendheid van het aanbod binnen JENS.

Naast het informeren staat ook het versterken van betrokkenheid centraal. Daarbij zetten we in op het ophalen en delen van signalen uit de samenleving, het stimuleren van participatie en het toegankelijk maken van kennis en ondersteuning. Digitale communicatie, ervaringsverhalen en gerichte campagnes dragen eraan bij dat inwoners en professionals JENS beter weten te vinden en zich betrokken voelen bij de ontwikkelingen binnen de organisatie.

2.1 Acties eerste helft 2026

In de eerste helft van 2026 zijn binnen het thema communicatie en zichtbaarheid onder andere de volgende acties uitgevoerd of in gang gezet:

- Samenwerking met de Online Jongerenwerker
- Wekelijkse content vanuit jeugd- en jongerenwerk (*TikTok*)
- Publicatie online Trendmonitor van de JENS Trendwatchers (*LinkedIn*)
- JENS meer zichtbaar online door het delen van berichten met nieuws of oproepen (*Instagram*)
- Eerste kwartaal JENS nieuwsbrief is verstuurd
- Regelmatige publicatie van ervaringsverhalen (*De Sjpruut Connectie*)
- Uitwerking JENS huisstijl geïntegreerd (*Activiteitenagenda*)
- Start vernieuwing website
- Start bouw interactieve kaart aanbod JENS
- Social Media beleid opgesteld
- Sociale mediakanalen verder ingericht
- Start nieuwe podcastserie (Met Plezier naar School), de opnames zijn afgerond
- Campagne voor werving vrijwilligers (‘maatjes') gestart
- Zomeractiviteiten aanmeldcampagne loopt
- Oproep voor werving JENS Klankbordgroep breed uitgezet

2.2 In de media

JENS kwam bij verschillende media in beeld in de eerste helft van 2026:

- Jager045 bij L1nieuws 150 jongeren op de vlucht in Heerlense wijk: 'Politie krijgt me toch niet te pakken' - L1 Nieuws
- In de box in De Limburger Cadeaudoos baby’s Heerlen-Noord populair, maar In de box kan meer naamsbekendheid gebruiken | De Limburger

- Sjpruut bij NPO Radio1 naar aanleiding van onderzoek Erasmus Universiteit (luisteren vanaf 1.24.13 NOS Radio 1 Journaal - 04 juni 2026 - NPO Radio 1 Gemist | NPO Radio 1)
- Laatste podcastaflevering van de eerste serie gepubliceerd

Er wordt verder gebouwd aan de zichtbaarheid, herkenbaarheid en toegankelijkheid van JENS. Daarbij staat een eenduidige communicatie centraal, waardoor inwoners, jeugdigen, ouders en samenwerkingspartners beter kennismaken met de mensen, werkwijze en ondersteuning van JENS. De verdere implementatie van de vernieuwde huisstijl, de doorontwikkeling van de communicatiemiddelen en het actief ophalen van ervaringen uit de praktijk dragen hieraan bij.

2.3 Vooruitblik

Voor de tweede helft van 2026 staan onder andere de volgende acties gepland:

- Met de vernieuwing van de website en de implementatie van het social media beleid worden de vernieuwde huisstijl en positionering van JENS verder doorgevoerd. Hiermee ontstaat een herkenbare en consistente uitstraling richting inwoners, partners en andere betrokkenen.
- Om de zichtbaarheid van het jeugd- en jongerenwerk verder te vergroten wordt een portretcampagne ontwikkeld waarin medewerkers centraal staan. Onder het concept ‘Dit is JENS. Dit is [naam JJW-er]’ maken inwoners op een laagdrempelige manier kennis met de professionals achter JENS en hun rol in de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen.
- Vanuit het jeugd- en jongerenwerk in Landgraaf wordt, na de zomerperiode, een gezamenlijke campagne gestart met FC Landgraaf. Met deze samenwerking wordt zichtbaar gemaakt hoe sport, coaching en opvoedkundige ondersteuning elkaar kunnen versterken, vanuit de gezamenlijke ambitie om kansen voor kinderen en jongeren te vergroten.
- Voor de jeugdconsulenten wordt een praktische toolkit ontwikkeld die ondersteunt bij het uitvoeren van hun rol en werkwijze binnen scholen. Hiermee wordt de herkenbaarheid van de jeugdconsulent vergroot en wordt de samenwerking met onderwijs verder versterkt.
- Om structureel ervaringen van inwoners op te halen, start vanaf september een evaluatieaanpak waarbij deelnemers aan trainingen een enquête ontvangen. Daarbij wordt tevens gevraagd of zij hun ervaringen willen delen. Het verzamelen van ervaringsverhalen wordt daarnaast onderdeel van de afsluitende evaluatie van zorgtrajecten. Hiermee ontstaat meer inzicht in de ervaren opbrengsten van ondersteuning en worden waardevolle praktijkverhalen opgehaald die kunnen bijdragen aan verdere verbetering van de dienstverlening.

3 Coöperatie JENS

JENS is in 2018 opgericht voor de uitvoering van de aanbestedingsopdracht basis jeugdzorg. Op 01-01-2019 is JENS gestart met de uitvoering van deze opdracht.

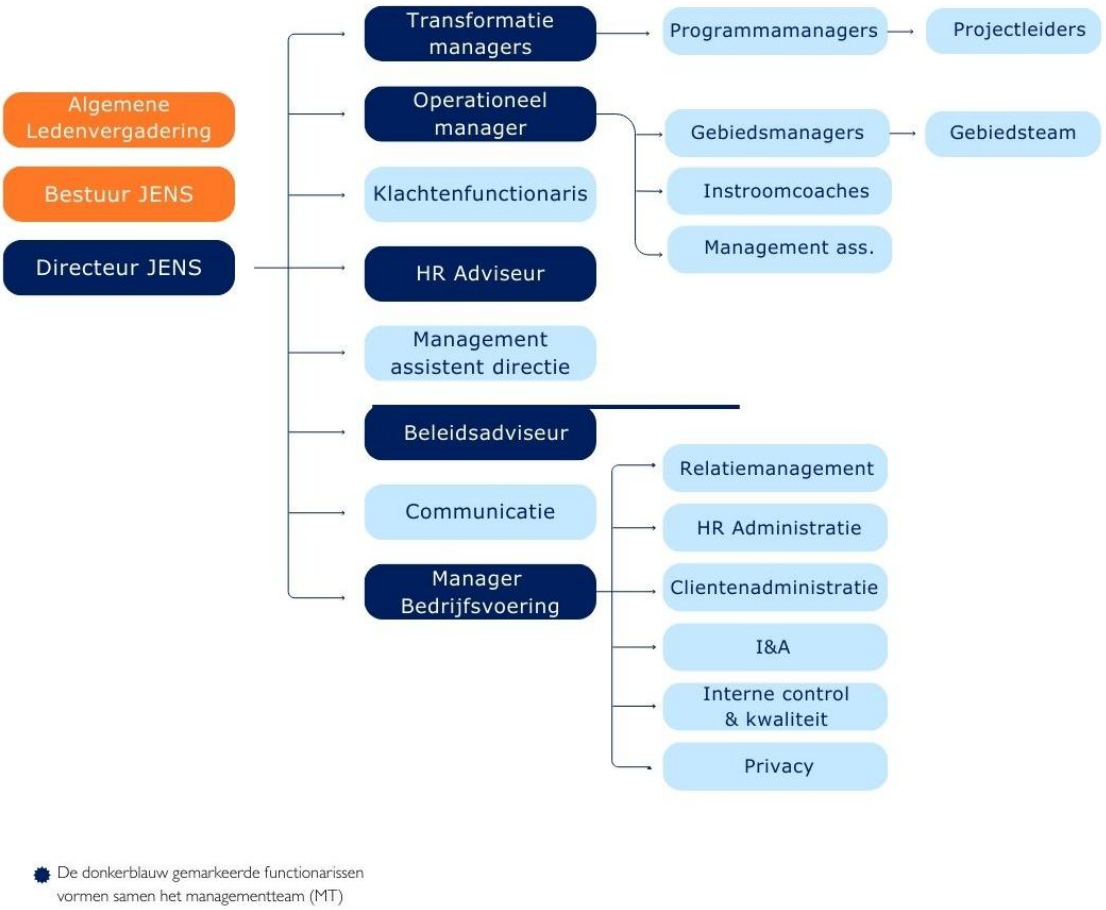
3.1 Algemene Leden Vergadering (ALV) en leden

Sinds 01-01-2024 bestaat de coöperatie JENS uit vijf leden, te weten: Alcander, Radar, Mondriaan, Koraal en Lionarons. De strategische onderaannemers van JENS zijn ook onveranderd ten opzichte van het jaar 2024: AnaCare, Moventis GGZ, SCOOR, Yvoor, Tobas Jeugdzorg en Via Jeugd.

Het werken in de coöperatie biedt de mogelijkheid voor de uitvoeringsorganisatie om een breed pallet aan expertises (ggz, lvb, jeugd- & opvoedhulp, welzijnswerk) hoog te houden via de leden. Dit zou binnen een reguliere organisatie zonder inleen van mensen uit gespecialiseerde organisaties niet mogelijk zijn of slechts tegen veel hogere kosten, door bijvoorbeeld btw. JENS koestert om die reden haar leden en strategische onderaannemers, die gespecialiseerde personen ter beschikking stellen aan de gebiedsteams van JENS.

3.2 Taakverdeling managementteam

In het organogram op de volgende pagina is het managementteam (MT) van JENS in donkerblauw aangegeven.

Het organogram is in 2026 onveranderd ten opzichte van de voorgaande jaren.

- De directeur is eindverantwoordelijk, stuurt het MT aan en beheert de portefeuilles huisvesting en communicatie.
- De operationeel manager is verantwoordelijk voor het primaire proces en stuurt de gebiedsmanagers en het instroomteam aan.
- De twee transformatiemanagers hebben ieder één deel van de transformatie onder hun hoede. Binnen JENS werken twee transformatiemanagers omdat de omvang van de transformatie blijft groeien en vertegenwoordiging aan de verschillende overlegtafels onder druk kwam te staan. Met name de transformatie gekoppeld aan school / voorschool is in de afgelopen jaren fors gegroeid. De transformatiemanagers zijn verantwoordelijk voor de transformatieprojecten en sturen de programmamanagers van de vier programmalijnen aan.
- De manager bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering, de uitvoering van de P&C-cyclus en stuurt de backoffice, ICT-manager, assistent controller en relatiemanager aan.
- De HR-adviseur is verantwoordelijk voor het beleid op het personele vlak.
- De beleidsadviseur heeft een adviserende rol naar directie en management op algemeen, strategisch en tactisch beleid.
- Onder de gebiedsmanagers vallen de professionals die werkzaam zin in de gebieden.

3.3 Gecontracteerde aanbieders

JENS werkt samen met 44 gecontracteerde aanbieders. In deze bijlage staat welke dit zijn. Samen met onze leden en onderaannemers brengen deze gecontracteerde aanbieders een dekkend aanbod. Waar dat aanbod niet dekkend is, kan JENS een incidenteel contract afsluiten. De gecontracteerde aanbieders variëren in grootte en ingebrachte expertise. Van deze gecontracteerde aanbieders is 95% al meerjarig betrokken bij JENS.

Jaarlijks vinden met alle 44 gecontracteerde aanbieders gesprekken plaats om het proces en de transformatie gezamenlijk te blijven monitoren.

3.4 Stakeholderonderzoek

Binnen onze reguliere gesprekscyclus bevragen we de stakeholders op dat wat we samen goed doen en dat wat we samen beter kunnen doen. Op deze manier krijgen we nog beter zicht op de ervaren samenwerking met JENS.

In september 2025 heeft JENS de eerste meting uitgevoerd binnen de gesprekken die gepland stonden met de zorgaanbieders waarmee JENS samenwerkt binnen de uitbestede zorg. Vervolgens hebben zevenendertig gesprekken plaatsgevonden. De zorgaanbieders gaven JENS gemiddeld een acht voor de samenwerking (cijfer tussen nul en tien).

De Samenwerkingsmonitor laat zien dat JENS door samenwerkingspartners overwegend wordt gewaardeerd als een toegankelijke, betrokken en professionele organisatie. De samenwerking wordt gekenmerkt door goede bereikbaarheid, korte communicatielijnen en een constructieve aanpak van complexe casuïstiek. Veel partners geven aan dat de samenwerking de afgelopen jaren zichtbaar is verbeterd en dat het onderlinge vertrouwen is gegroeid.

Tegelijkertijd komen er enkele structurele verbeterpunten naar voren. Het meest genoemde aandachtspunt betreft de administratieve belasting rondom korte arrangementen en verlengingen. Partners ervaren hierbij een hoge verantwoordingsdruk en zouden graag meer ruimte zien voor professionele afwegingen en langere arrangementen waar dat passend is. Daarnaast is er behoefte aan meer gezamenlijke afstemming aan de voorkant van trajecten, meer transparantie in besluitvorming en een eenduidige werkwijze tussen Instroom, gebiedsteams en zorgaanbieders.

- Gemiddeld cijfer vanuit 37 zorgaanbieders is een 7,8.
- Gemiddeld cijfer vanuit de GI is een 7.
- Gemiddeld cijfer vanuit de huisartsen (3 samenwerkingsverbanden) is een 7.
- Het gegeven cijfer vanuit de GGD is een 7.

Voor JENS ligt de belangrijkste ontwikkelopgave daarom in het verder versterken van vertrouwen, samenwerking en eenvoud in processen. Door administratieve lasten te beperken, partners eerder te betrekken bij afwegingen en kennisuitwisseling verder te stimuleren, kan de kwaliteit van de samenwerking verder worden verdiept en bestendigd.

In de tweede helft van 2026 staan weer gesprekken gepland met de stakeholders en zo gaan we de komende periode een steeds completer beeld krijgen van de tevredenheid en de kansen.

4 Transformatie zorg & ondersteuning

JENS heeft de maatschappelijke opdracht om jeugdigen en gezinnen te ondersteunen bij opgroeien, ontwikkelen en participeren door het bieden van passende Basishulp Jeugd. De beweging die wij nastreven richt zich op het versterken van ontwikkelkansen en zelfredzaamheid in een zo vroeg mogelijk stadium, zodat problemen niet onnodig verergeren en jeugdigen zoveel mogelijk kunnen meedoen in hun eigen omgeving. Daarbij blijven we werken vanuit het principe van normaliseren: we sluiten aan bij wat jeugdigen, ouders en hun netwerk zelf kunnen en versterken hun eigen / gezamenlijke kracht, in plaats van problemen centraal te stellen.

We zijn gericht op het maken van impact en juist daarom hebben we focus op en vinden we houvast in de geformuleerde impact die JENS maakt: JENS faciliteert en ondersteunt de jeugdige waar dat nodig is in zijn ontwikkeling tot zelfredzame, autonome volwassene, in samenwerking met zijn / haar ouders / verzorgers en omgeving. We streven naar een samenleving waarin jeugdigen veilig, gezond en kansrijk opgroeien in hun eigen omgeving, gedragen door een betrokken netwerk.

Onze ondersteuning wordt zoveel mogelijk georganiseerd in de directe leefomgeving van jeugdigen en gezinnen. Waar een lichte of kortdurende interventie voldoende is, zetten we deze gericht in. Wanneer de situatie daarom vraagt, kunnen we tijdig en passend opschalen. Het waarborgen van de veiligheid en gezonde ontwikkeling van jeugdigen blijft hierbij een belangrijke randvoorwaarde.

Om ondersteuning toegankelijker en effectiever te maken, investeert JENS in het dichter bij de praktijk organiseren van expertise. Binnen de gebiedsteams werken professionals uit het voorliggend veld en specialistische partners integraal samen rondom jeugdigen en gezinnen. Hierdoor ontstaat meer samenhang in de ondersteuning, worden vragen eerder opgepakt en dragen we bij aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de transformatie van het jeugdstelsel. Samenwerking, eigenaarschap en participatie vormen hierbij belangrijke uitgangspunten.

Om deze beweging doelgericht vorm te geven, werkt JENS vanuit de Theory of Change (ToC). Deze methodiek helpt ons om de relatie tussen maatschappelijke opgaven, beoogde resultaten en concrete activiteiten zichtbaar te maken. Bij het opstellen van het strategisch beleidsplan en het transformatieplan 2026 hebben we hierop bewust voortgebouwd. Zo sluiten gekozen ontwikkellijnen logisch aan op de ingezette koers en kunnen ze duurzaam worden verankerd binnen de uitvoeringsorganisatie. De ToC ondersteunt ons daarmee niet alleen bij het maken van keuzes, maar ook bij het monitoren van voortgang, het leren van ervaringen en het bestendigen van succesvolle werkwijzen binnen de verschillende programmalijnen en samenwerkingen.

Dit heeft geleid tot de volgende kern KPI’s voor 2026, die we via de doelen in de programmalijnen willen bereiken:

Kern-KPI	Wat het zegt	Ontwikkeling eerste halfjaar
Minimaal 50% jeugdigen geholpen binnen de gebiedsteams (zonder doorstroom)	Mate van effectiviteit van preventie en lichte ondersteuning	Verdeling gebied: gemiddeld 51% Er is nog niet bekend of deze hulpvragen zonder doorstroom worden afgesloten.
Maximaal 50% naar de specialistische jeugdhulp p.j.	Trend in druk op specialistische zorg	Verdeling specialistische zorg: Gemiddeld 49%
75% van de hulpvragers die zorg ontvangen in de gebieden exclusief ambulant kunnen na het beëindigen van het traject zonder hulp of met lichtere hulp verder. (eerste ophaaldatum: 31-12-2026)	Mate van aansluiting bij behoefte en effectiviteit	Eerste ophaaldatum: 31-12-2026

*Het gaat om jeugdigen die een hulpvraag hebben ingediend via www.jenshelpt.nl
**Het gebiedsteam bestaat uit voorliggende voorzieningen en zorg.

4.1 Toeleiding naar zorg

Binnenkomende hulpvragen via het toegangsloket van JENS worden zorgvuldig verdeeld naar de gebieden. Dit gebeurt naast de vragen die binnenkomen via de jeugdconsulenten, het schoolmaatschappelijk werk en via de collega's in de huisartsenroute. Op basis van de verduidelijkte vraag beoordeelt JENS of de ondersteuning binnen het gebiedsteam kan worden opgepakt – zowel vanuit het voorliggend aanbod als vanuit zorg – en eventueel aangevuld met uitbestede specifieke hulpverlening, of in de uitbestede zorg opgepakt moet worden. De jeugdconsulent blijft betrokken om, waar dat mogelijk is, de verbinding met de eigen leefomgeving van de jeugdige te behouden of te herstellen.

Hulpvragen die direct passend zijn binnen de voorliggende aanpak, worden meteen uitgezet en opgepakt. Bij iedere nieuwe hulpvraag starten we met een fase van vraagverheldering, waarbij we tegelijkertijd al begeleiding bieden. Het opstellen van een plan van aanpak of gezinsplan maakt hier onderdeel van uit. We doen dit samen met de mensen die bij het gezin horen. Indien nodig wordt dit plan vervolgd binnen de RTO-cyclus (Ronde Tafel Overleg-cyclus), waarin alle betrokken partijen gezamenlijk afstemmen en monitoren. Bij complexe hulpvragen neemt de gemeente de regie op de zorgvraag. Bij meer- en enkelvoudige vragen werken JENS en het gezin gezamenlijk aan een passende aanpak waarbij het gezin in principe de regie heeft.

De betrokken hulpverleners maken samen met het gezin duidelijke afspraken over de wijze waarop de ondersteuning wordt vormgegeven en de doelen die worden nagestreefd. Gedurende het traject volgen we samen de voortgang, sturen we bij wanneer dat nodig is en ronden we af zodra dat verantwoord kan.

4.2 Verschuivingen binnen het zorgdomein

In de eerste helft van 2026 hebben zich binnen JENS verschillende inhoudelijke verschuivingen voorgedaan die bijdragen aan de beoogde beweging 'Voorliggend, tenzij'. Deze ontwikkelingen versterken de preventieve basis, verminderen de inzet van zwaardere zorg en sluiten beter aan bij de leefwereld van jeugdigen en ouders. Het gaat om:

LEVEL UP

Waarom?
Jongeren van 13 tot 16 jaar die vastlopen in hun ontwikkeling. hebben binnen JENS momenteel beperkt passend aanbod. Hierdoor neemt de kans op uitval, sociaal isolement en instroom in zwaardere vormen van zorg toe.

Gewenste impact
Met Level Up bieden we een laagdrempelig groepsaanbod waarin jongeren werken aan sociale vaardigheden, zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en toekomstperspectief. Door samenwerking met ouders, school en partners in de wijk ondersteunen we jongeren om weer actief deel te nemen aan onderwijs, vrije tijdsbesteding en samenleving.

Resultaat
Level Up draagt bij aan het voorkomen van specialistische zorg, versterkt de participatie van jongeren en organiseert ondersteuning dichter bij hun leefwereld. Hierdoor vergroten we ontwikkelkansen, zelfredzaamheid en maatschappelijke deelname van jongeren. Per april is Level Up gestart op 30 juni nemen vijf jongeren deel aan het programma.

Maatschappelijke diensttijd MDT

Waarom?
MDT is bedoeld voor jongeren van zestien tot achttien jaar die dreigen uit te vallen of al zijn uitgevallen in het onderwijs. Door hen werkervaring op te laten doen binnen reguliere bedrijven, voorkomen we dat zij terechtkomen in zorg- of dagbestedingstrajecten en vergroten we hun kansen op onderwijs, werk en maatschappelijke participatie.

Gewenste impact
Met MDT ontwikkelen jongeren talenten, werknemersvaardigheden en zelfvertrouwen. Daarnaast vergroten zij hun sociale netwerk en krijgen zij perspectief op een passende vervolgroute richting school, werk of participatie.

Resultaat
MDT helpt langdurige uitval en zwaardere zorg te voorkomen door jongeren actief deel te laten nemen aan de samenleving. Hiermee versterken we inclusie,

zelfstandigheid en toekomstperspectief, terwijl de inzet van duurdere zorgtrajecten wordt verminderd. MDT is medio mei 2026 herstart. In de periode van 31-12-2025 t/m mei 2026 is er geen MDT vanuit JENS of de WPL actief geweest.

GZ Psycholoog

Waarom?
JENS wil specialistische behandeling dichter bij de gebiedsteams organiseren. Momenteel wordt een deel van deze zorg extern ingekocht, wat leidt tot hogere kosten en minder regie op het hulpverleningstraject. We willen dit met name doen in combinatie met zorg die al loopt binnen het gebiedsteam.

Gewenste impact
Door een GZ-psycholoog aan JENS te verbinden kunnen meer behandelingen intern worden uitgevoerd, neemt de afhankelijkheid van externe GGZ af en worden gedragswetenschappers verder versterkt door supervisie en kennisoverdracht. Dit zorgt voor meer regie, kortere lijnen en betere integrale ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen. Naar verwachting hoeven jaarlijks minimaal vierenvijftig casussen minder te worden uitbesteed.

Eerste resultaat
De betreffende collega is 1 mei begonnen binnen JENS. Op 1 juli 2026 heeft zij:
- Acht sessies afgerond, het betreft hier observatie en meekijken en denken,
- Twaalf jeugdigen vast die haar expertise nodig hebben (observatie, onderzoek en evt. behandeling).

VVS - overbrugging naar onderwijs

Waarom?
Door toenemende wachtlijsten en capaciteitsproblemen binnen het speciaal onderwijs blijven jonge kinderen langer thuis of in zorg dan wenselijk is. De VVS-overbruggingsgroep biedt een tijdelijke oplossing voor kinderen van vier tot vijf jaar die al zijn aangemeld voor speciaal onderwijs, maar nog niet kunnen starten. Hiermee voorkomen we dat hun ontwikkeling stagneert en dat zij tussen zorg en onderwijs vallen.

Gewenste impact
Met deze tijdelijke overbruggingsvoorziening houden we kinderen in ontwikkeling totdat zij kunnen instromen in het (speciaal) onderwijs. Tegelijkertijd ondersteunen we de doorstroom vanuit bestaande VVS-groepen en versterken we de samenwerking tussen JENS en onderwijs.

Resultaat
De overbruggingsgroep voorkomt onnodige verlenging van zwaardere zorgtrajecten, ondersteunt een soepele overgang naar onderwijs en biedt een passende en kosteneffectieve oplossing voor jeugdigen die wachten op een onderwijsplek. De groep is gestart op 7 april 2026 en wordt afgesloten op 10 juli 2026.

Gedurende deze periode hebben twee jeugdigen drie dagdelen per week deelgenomen aan de overbruggingsgroep. Hierdoor zijn twee plaatsen binnen de VVS vrijgekomen voor andere kinderen met een ondersteuningsvraag. Daarnaast hebben de deelnemende jeugdigen hun vaardigheden kunnen behouden en

verder ontwikkeld, waardoor zij na de zomervakantie kunnen instromen in een passende onderwijsvorm.

Verdere verschuiving richting 'Voorliggend, tenzij'

Parallel aan de bovenstaande initiatieven zet JENS in op het versnellen van de verschuiving van uitbestede zorg naar de eigen context van het gezin. Door jeugdconsulenten eerder te betrekken bij uitbestede zorg ontstaat sneller een stevige koppeling met de leefomgeving van de jeugdige. Dit maakt het verantwoord terugleiden van hulp naar het voorliggend veld eenvoudiger en logischer, hetgeen aansluit bij de transformatiedoelen van JENS.

4.3 Voortgang en resultaten van de transformatie

JENS werkt met een programmatische aanpak waarin ruimte bestaat om nieuwe werkwijzen en innovaties te ontwikkelen, te beproeven en, waar dat succesvol is, duurzaam te implementeren. Om de samenhang tussen initiatieven, resultaten en strategische doelstellingen te bewaken, maken we gebruik van strategisch portfoliomanagement en de Theory of Change.

De transformatieopgaven zijn ook nu ondergebracht in vier programmalijnen:

1. Met plezier naar school
2. Lekker in mijn vel
3. Dichtbij in de buurt
4. Passende hulp voor jou

Binnen deze programmalijnen worden projecten geïnitieerd, uitgevoerd en geevalueerd. Daarnaast vervullen de programmalijnen een belangrijke verbindende rol door, samen met de uitvoering en onze partners, de samenhang tussen projecten te bewaken en de verdere ontwikkeling van gerealiseerde resultaten te stimuleren.

Door de thema's binnen de programmalijnen structureel te monitoren, blijven eerder gerealiseerde verbeteringen verbonden aan nieuwe inzichten, maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende behoeften van jeugdigen en gezinnen. Jaarlijks worden per programmalijn focusdoelen vastgesteld die bijdragen aan de bredere transformatieambities van JENS. Zodra projecten zijn afgerond, worden succesvolle werkwijzen ondergebracht in de reguliere uitvoering, zodat opbrengsten behouden blijven en onderdeel worden van de dagelijkse praktijk.

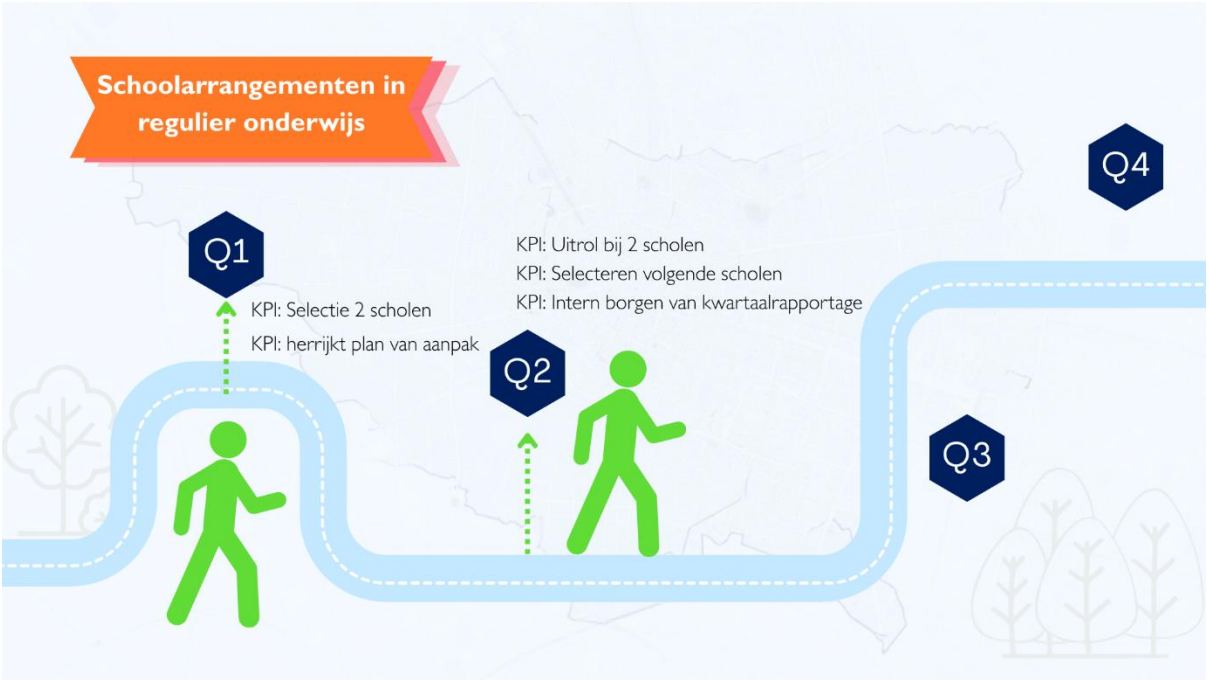
De afgelopen jaren heeft JENS belangrijke stappen gezet in de transformatie van de jeugdhulp. Waar in de beginfase relatief snel resultaten konden worden behaald door verbeteringen binnen de eigen invloedssfeer, verandert de aard van de transformatie nu steeds meer. De opgaven vragen vaker om systeemveranderingen die meerdere organisaties raken en die vragen om gezamenlijke gedragsverandering, nieuwe werkwijzen en langdurige samenwerking.

Daardoor zijn opbrengsten soms lastig zichtbaar te maken in enkel cijfers of op korte termijn meetbare effecten. Vooruitgang uit zich steeds vaker in versterkte samenwerking, gezamenlijke verantwoordelijkheid en duurzame veranderingen

in de keten. Deze ontwikkelingen vormen een belangrijke basis voor blijvende maatschappelijke resultaten voor jeugdigen en gezinnen. De doelen binnen de programmalijnen zijn opgebouwd vanuit de Theory of Change, daarmee delen we in tussentijdse rapportage soms op output en outcome. Dit leidt, op langere termijn, tot de gewenste impact.

Op de volgende pagina's worden per programmalijn de doelen en voortgang weergegeven. Met behulp van afbeeldingen wordt per kwartaal inzicht gegeven in de voortgang op de vastgestelde KPI's en acties. De bijbehorende toelichtingen beschrijven de belangrijkste ontwikkelingen, behaalde resultaten en aandachtspunten. Daarmee ontstaat niet alleen inzicht in de actuele stand van zaken, maar ook in de betekenis van deze resultaten voor de verdere transformatie van de jeugdhulp.

4.3.1 Programmalijn 1 – Met plezier naar school

Toelichting

- *Doel: toewerken naar **schoolarrangementen** in **regulier** onderwijs, zodat jeugdigen zo thuisnabij en regulier mogelijk onderwijs kunnen volgen.*
- *KPI's: bestaande integrale teams bestendigen en uitbreiden met vier nieuwe integrale teams. Integrale teams pakken 60% van de nieuwe hulpvragen op de vindplek op.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Op basis van de ervaringen bij Emmacollege, Yuverta en Eijkhagen is de aanpak voor het komen tot een Integraal Team geëvalueerd en doorontwikkeld.*
- *De opgedane inzichten hebben geleid tot een herijkt plan van aanpak en een **uniform format** voor de implementatie van Integrale Teams, waardoor nieuwe scholen vanuit eenzelfde werkwijze kunnen starten.*

- *De aanpak wordt nu verder verbreed naar het **primair onderwijs**.*
- *Er zijn aanvullend **twee PO scholen** geselecteerd, implementatie volgt na de zomervakantie.*
- *De voorbereiding voor uitbreiding naar **twee aanvullende VO-scholen** is gestart. De definitieve selectie volgt in de tweede helft van 2026.*
- *De kwartaalrapportage is ingericht als **vast instrument voor monitoring** van voortgang en resultaten.*

Status

- ***Op koers.** Vier van de vijf 'KPI's zijn behaald, waardoor de verwachting is dat we op koers blijven om het doel te behalen.*

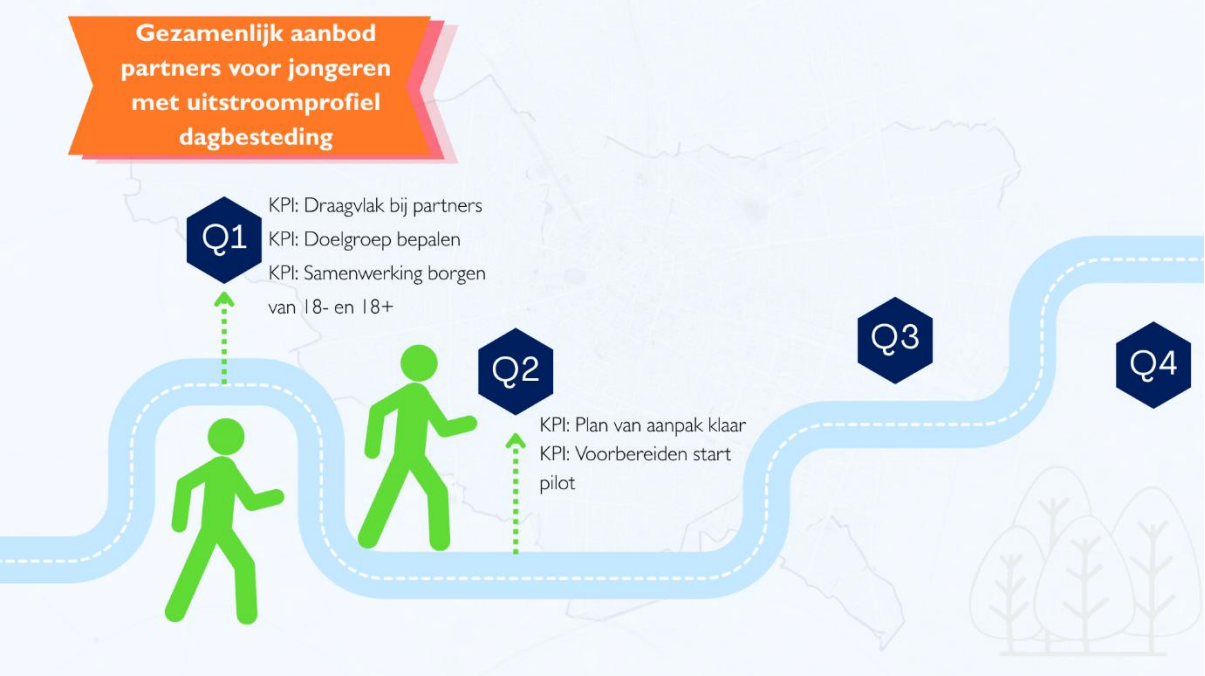
Toelichting

- *Doel: bijdragen aan inclusief onderwijs, zodat meer jeugdigen met passende ondersteuning onderwijs kunnen blijven volgen.*
- *Onderbouwing: analyse van de doelgroep en gezamenlijke duiding met onderwijs- en zorgpartners.*
- *KPI's: twee pilots op (V)SO-scholen voor terugkeer naar of instroom in onderwijs van jeugdigen die nu (grotendeels) zorg ontvangen. JENS vervult daarnaast een actieve rol in regionale samenwerkingsverbanden die de beweging naar inclusief onderwijs versterken.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Het in 2025 ontwikkelde overzicht van jeugdigen is gebruikt in bestuurlijke gesprekken met onderwijskoepels om de grootste ontwikkelkansen te bepalen.*
- ***Op basis van deze analyse is de pilot verlegd naar de plek waar de maatschappelijke impact het grootst is.*** *In plaats van de Buitenhof en de Pyler is gekozen voor een pilot met de* ***Catharinaschool****, waar de grootste knelpunten liggen in de doorstroom van jonge kinderen (vier tot zes jaar) van dagbehandeling naar het SO.*
- *Doelgroep, aanpak en randvoorwaarden zijn uitgewerkt en vertaald naar een projectplan.* ***Start van de pilot*** *is voorzien na de zomervakantie 2026. Hierdoor kunnen* ***maximaal acht kinderen*** *doorstromen van volledige zorg naar onderwijs.*
- *JENS heeft als vaste partner deelgenomen aan regionale overleggen tussen onderwijs, zorg en gemeenten.*
- *Als kartrekker van* ***#iederkind*** *organiseerde JENS samen met partners een regionaal symposium over inclusief onderwijs, waarmee de samenwerking en kennisdeling verder zijn versterkt.*

Status: op koers.

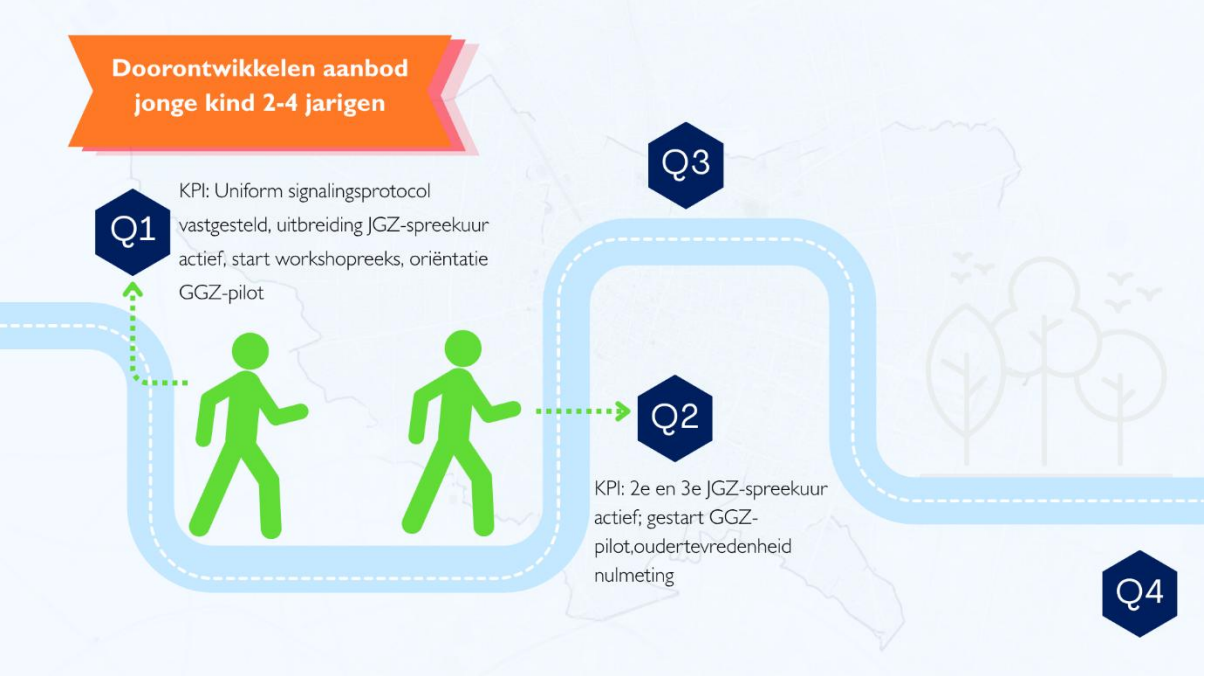
Toelichting

- *Doel: jongeren met uitstroomprofiel 'dagbesteding' een duurzaam perspectief bieden op participatie en zelfredzaamheid.*
- *Onderbouwing: een geïntegreerd aanbod van JENS, onderwijs en Wmo voorkomt dat jongeren tussen wal en schip vallen bij de overgang van zestien naar achttien jaar.*
- *KPI's: minimaal één geïmplementeerd gezamenlijk aanbod van JENS, onderwijs en Wmo. Minimaal 90% van de jongeren maakt gebruik van een lokaal aanbod.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Een eerste projectplan voor een gezamenlijk aanbod van JENS, onderwijs en Wmo is opgesteld. Vaststelling met alle partners zal volgen in Q3.*
- *Het concept is met vrijwel alle betrokken partners besproken, waardoor breed draagvlak is ontstaan voor de gezamenlijke aanpak.*
- *De doelgroep is verder aangescherpt en samen met partners zijn de belangrijkste kansen, risico's en randvoorwaarden in beeld gebracht. Deze worden verwerkt in het definitieve plan van aanpak.*
- *De **Bovengrondse Vakschool** heeft zich als belangrijke samenwerkingspartner verbonden aan de ontwikkeling van het gezamenlijke aanbod.*
- *Hiermee is de basis gelegd om in de tweede helft van 2026 een gezamenlijk aanbod te realiseren.*

***Status: op koers.** Benodigd draagvlak is gecreëerd, concretisering volgt.*

Toelichting

- *Doel: het aanbod voor jonge kinderen verder ontwikkelen, zodat ontwikkelingsvragen vroegtijdig worden gesignaleerd en ondersteund en kinderen een zo goed mogelijke start kunnen maken in het basisonderwijs.*
- *Onderbouwing: door de samenwerking tussen JGZ, kinderopvang, onderwijs en jeugdhulp te versterken, kunnen ontwikkelingsvragen eerder worden herkend en kan passende ondersteuning tijdig worden ingezet. Dit vergroot de ontwikkelkansen van jonge kinderen en voorkomt dat zwaardere ondersteuning op latere leeftijd nodig is.*
- *KPI's: uitbreiding van het aantal JGZ-spreekuren naar **minimaal drie** en het succesvol afronden van **twee pilots** gericht op vroegsignalering en preventie.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Structureel overleg ingericht op de consultatiebureaus in **Heerlen Noord, Heerlen Zuid en Hoensbroek.***
- *Maandelijkse inloopmomenten van jeugdconsulenten gekoppeld aan de consultatiebureaus en het periodieke overleg.*
- *Jeugdconsulenten en vroeginterventiecoaches worden zowel tijdens als tussen de overleggen actief betrokken bij signalen en casuïstiek.*
- *Preventieve inzet wordt hierdoor eerder en laagdrempelig georganiseerd voor jeugdigen en gezinnen.*
- *Positieve en korte samenwerkingslijnen zijn gerealiseerd tussen POVH, jeugdconsulenten en vroeginterventiecoaches.*
- *Voorbereidingen zijn getroffen om het aantal besproken casussen structureel te registreren en te monitoren.*
- *Uitbreiding van de samenwerking met JGZ in Landgraaf is verkend; eerste gesprekken met jeugdconsulenten en vroeginterventiecoaches hebben plaatsgevonden.*

- *Voorbereidingen getroffen om de samenwerking met JGZ in **Landgraaf** na de zomer verder te formaliseren, naar het voorbeeld van Heerlen.*
- *Verkenning is gestart voor het opzetten van een vergelijkbare samenwerking in **Voerendaal**.*
- *Drie structurele overleggen met **GGD Zuid-Limburg** en **JENS** vinden jaarlijks plaats om ontwikkelingen, trends en verbeterkansen te bespreken.*
- *Pilot gestart met **Iedereen Kan Sporten** binnen de VVS-groepen, gericht op het vergroten van sport- en beweegdeelname.*

In de tweede helft van 2026 zullen we ook in Landgraaf en Voerendaal streven naar een vergelijkbaar concept als dat in Heerlen. De ontwikkeling en monitoring van de samenwerking met / in de consultatiebureaus (CB's) in Heerlen zullen ook in de tweede helft van 2026 opgevolgd en, als dat nodig is, bijgesteld worden. Daarnaast ligt de focus op het verkennen van de samenwerking, op het vlak van vroegsignalering, tussen de verpleegkundige van het CB en Sjpruut. De pilot op vroegsignalering en preventie zal starten, naast de opvolging van de pilot IKS en VVS-groepen.

***Status: op koers**. Twee van de drie KPI's zijn behaald, waardoor de verwachting is dat we op koers blijven om het doel te behalen.*

4.3.2 Programmalijn 2 – Lekker in je vel

Toelichting

- *Doel: de projecten met de eerstelijnszorg versterken.*
- *Onderbouwing: door een sterke samenwerking tussen JENS, huisartsen, JGZ en POH's realiseren we vroegtijdige signalering en passende hulp, waardoor escalatie naar specialistische zorg wordt voorkomen en de mentale gezondheid van jeugdigen verbetert.*
- *KPI's: er wordt een online interventie gekoppeld aan de huisartsenroute waarvan 60% van alle aanmeldingen gebruikmaakt. Daarnaast worden er twee interventies ontwikkeld om vroegtijdig en / of preventief in te zetten.*
- *Focus op verschuiving van verwijzingen huisarts naar knooppunten kansrijke start, scholen en schoolmaatschappelijk werk.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Alle huisartsprakijken zijn gekoppeld aan een jeugdconsulent van JENS.*
- *Bij alle praktijken vindt sinds april een fysiek spreekuur plaats, of op de praktijk, of achter de voordeur bij de gezinnen.*
- *Het proces 'huisartsenroute' wordt momenteel omgezet naar één vaste route/ proces, zodat eind 2026 de werkwijze volledig is geborgd.*
- *Therapieland wordt in alle gebieden ingezet. De gedragswetenschappers kijken samen met de medewerkers bij welke casussen Therapieland kan worden ingezet.*
- *Samenwerking met de universiteit Maastricht. De geneeskundestudenten lopen coschappen gedurende acht weken binnen het preventief aanbod van JENS. Het doel is dat zij de werkwijze van het voorliggend veld en de gebieden leren kennen om dit mee te nemen in hun werkveld. Daarnaast kijken zij vanuit hun perspectief mee naar het preventief aanbod en geven ze advies*

over hoe we het kunnen optimaliseren, zowel qua efficiëntie als qua effect-metingen.

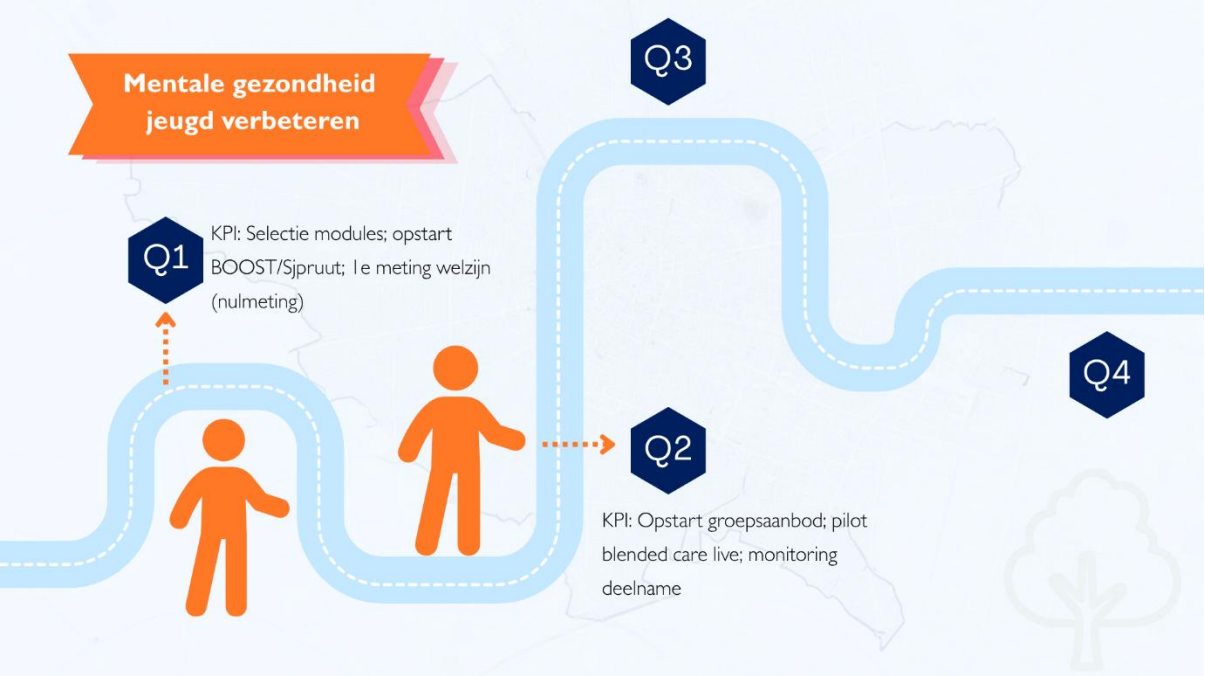
- *Overzicht van de huisartsenvragen van het eerste halfjaar:*

	Geb. 1	**Geb. 2**	**Geb. 3**	**Geb. 4**	**Geb. LG**	**Geb. 8**	**Totaal JENS**	**%**
Totaal aanmeldingen	*49*	*31*	*28*	*58*	*119*	*30*	*315*	*100*
K1	*6*	*3*	*5*	*7*	*22*	*12*	*55*	*17*
K2	*4*	*1*	*7*	*13*	*6*	*3*	*34*	*11*
K3	*5*	*5*	*6*	*5*	*13*	*4*	*38*	*12*
K1 + K2	*0*	*0*	*0*	*3*	*9*	*1*	*13*	*4*
K1 + K3	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*1*	*0*
K2 + K3	*1*	*0*	*0*	*0*	*6*	*1*	*8*	*3*
K1, K2, K3	*0*	*0*	*0*	*1*	*0*	*1*	*2*	*1*
Vervallen	*1*	*1*	*3*	*6*	*5*	*4*	*20*	*6*
Lopend	*31*	*21*	*7*	*23*	*58*	*4*	*144*	*46*
Therapieland	*0*	*0*	*3*	*1*	*0*	*0*	*4*	*0*

In de tweede helft 2026 ligt de focus op:

- *Start van twee interventie*
- *Aansturing op meer inzet Therapieland*
- *Effectmeting inregelen*

***Status: op koers**. Het merendeel van de KPI's is behaald, waardoor de verwachting is dat we op koers blijven om het doel te behalen.*

Toelichting

In de eerste helft van 2026 is geïnvesteerd in de ontwikkeling van preventieve en laagdrempelige ondersteuning voor jeugdigen met mentale gezondheidsvragen. Door het verkennen van groepsaanbod, jongerenwerk en blended care wordt toegewerkt naar een aanpak die eerder passende ondersteuning biedt en daarmee kan bijdragen aan het voorkomen of verkorten van zwaardere GGZ-trajecten. De tweede helft van 2026 staat in het teken van implementatie en het monitoren van de effecten op welzijn en tevredenheid van jeugdigen en ouders.

Resultaten eerste helft 2026

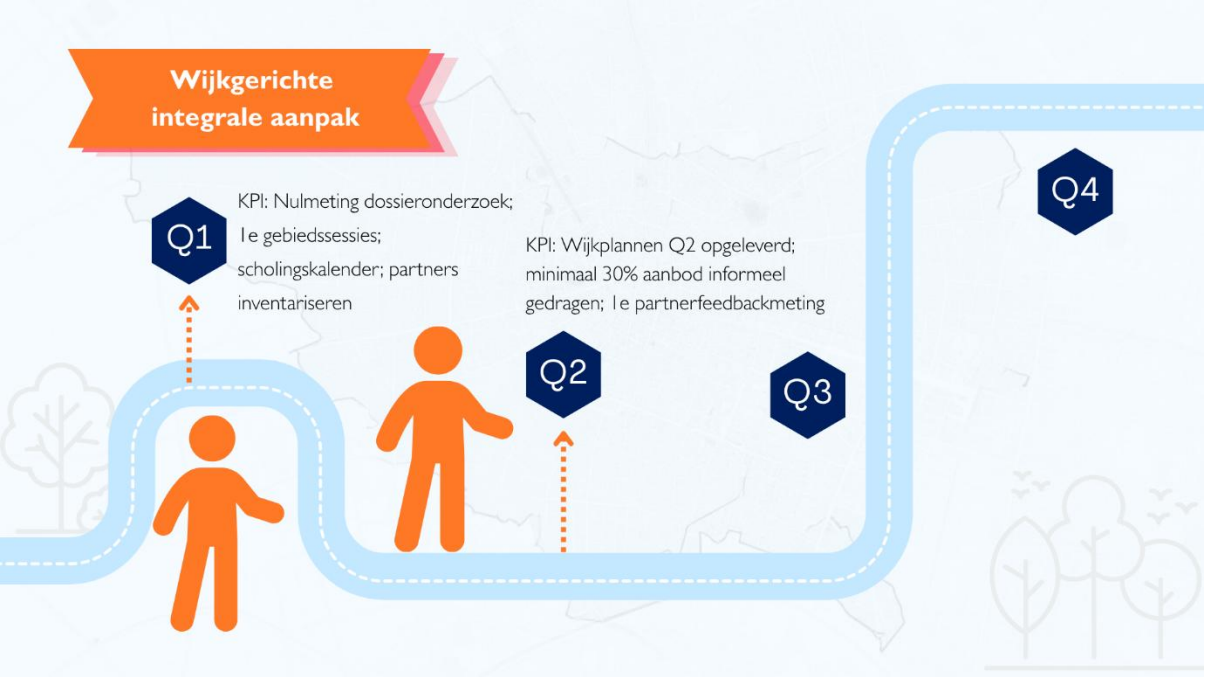
- *Trainingsaanbod van JENS (GGZ-gerelateerd) beoordeeld binnen de vakgroep GGZ op inzetbaarheid als vroegtijdige interventie ter voorkoming of verkorting van zwaardere zorgtrajecten.*
- *Werkwijze **BOOST Utrecht** verkend en geanalyseerd op toepasbare werkzame elementen voor de lokale praktijk.*
- *Verkenning uitgevoerd naar een aanpak waarbij groepsaanbod en jongerenwerk eerder worden ingezet als alternatief of aanvulling op een GGZ-wachtlijst.*
- *Eerste stappen gezet richting ontwikkeling van een preventief groepsaanbod, gericht op het versterken van de mentale gezondheid van jeugdigen.*
- *Blended care actief onderzocht door afstemming met Therapieland en gedragswetenschappers.*
- *In kaart gebracht welke aanvullende digitale ondersteuning en procesverbeteringen gewenst zijn binnen het huidige aanbod.*
- *Basis gelegd voor twee ontwikkelprojecten: een groepsaanbod en een pilot blended care.*

In de tweede helft van 2026 ligt de focus op:
- *Opstarten en implementeren van het groepsaanbod.*
- *Start van de pilot blended care in samenwerking met relevante partners.*

- *Uitvoeren van een eerste welzijnsmeting onder jeugdigen.*
- *Verdere implementatie van Therapieland als standaard onderdeel van de ondersteuning.*

***Status: vertraagd** – voorbereidende en verkennende fase afgerond, focus in tweede helft 2026 op implementatie en monitoring. Q1 en Q2 zijn oranje gescoord, omdat we nog niet zijn opgestart met het groepsaanbod.*

4.3.3 Programmalijn 3 – Dichtbij in de buurt

Toelichting

Ingezet wordt op een wijkgerichte en integrale aanpak waarbij de eigen kracht van inwoners, het sociale netwerk en informele steun centraal staan. Door samen te werken met partners in de wijk en het netwerk van jeugdigen actief te betrekken vóór, tijdens en na professionele ondersteuning, wordt gewerkt aan een sterk pedagogisch klimaat en duurzame oplossingen vanuit het voorliggend veld.

Resultaten eerste helft 2026

Resultaat	***Stand eerste helft 2026***
Pedagogische basis	*Terugkoppeling en vervolg op de pedagogische basis vormgegeven.*
JC-ambassadeursclub	*Inhoudelijke voorbereidingen getroffen voor een ambassadeursclub van jeugdconsulenten.*
'Voorliggend, tenzij'	*Brainstormsessie georganiseerd, gericht op verdere uitwerking van wijkgericht werken, vrijwilligersinzet, projectmatig werken en eigen initiatief vanuit de gebieden.*
Ontwikkeling jeugdconsulenten	*Traject gestart om vanuit 'the why' en 'the how' de werkwijze verder aan te laten sluiten op de KPI's en de gewenste beweging naar voren in de wijk.*
Gebiedsplannen	*Alle gebiedsplannen zijn opgeleverd, met toenemende aandacht voor wijkgericht werken en samenwerking met lokale partners.*
Jeugd- en jongerenwerk	*In diverse gebiedsplannen opgenomen; verdere integratie wordt in volgende planrondes verwacht.*

Monitoring verhouding gebiedsteam – uitbestede zorg
Norm: *50% ondersteuning via gebiedsteam – 50% uitbestede zorg*

Maand	Gebiedsteam	Uitbestede zorg
Januari	*54%*	*46%*
Februari	*51%*	*49%*
Maart	*54%*	*46%*
April	*54%*	*46%*
Mei	*47%*	*53%*
Juni	*48%*	*52%*

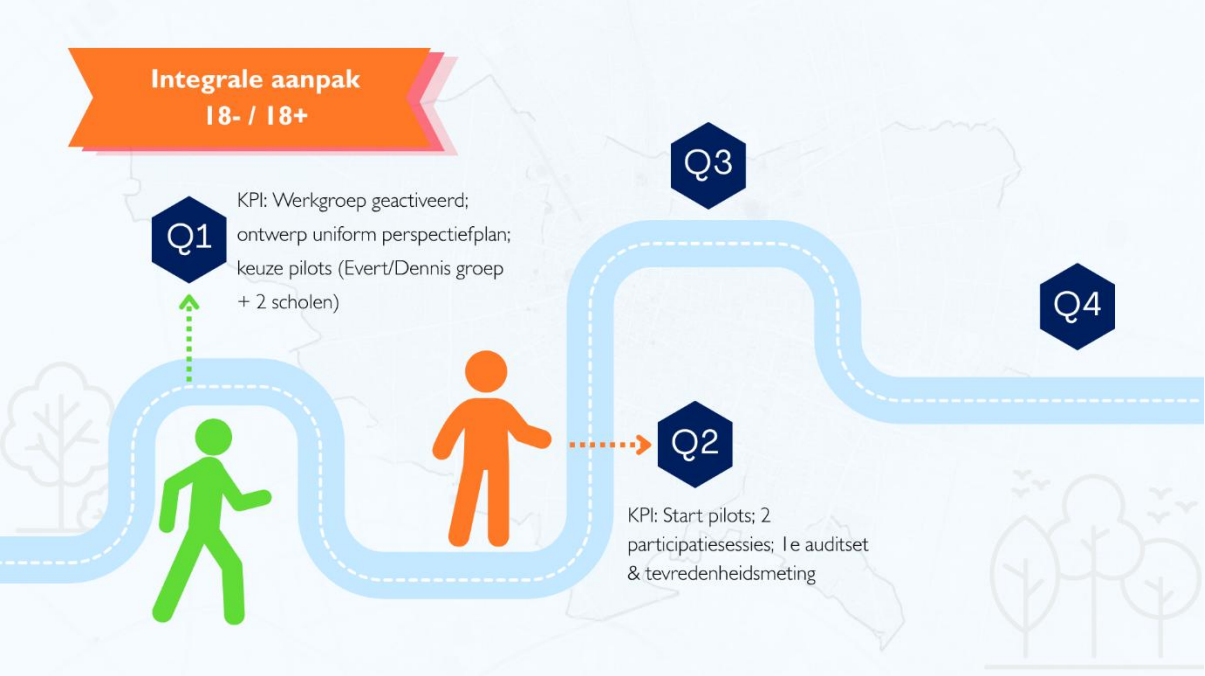
Duiding

- *In vier van de eerste vijf maanden werd de norm van 50% ondersteuning vanuit het gebiedsteam gehaald of overtroffen.*
- *De cijfers laten zien dat ondersteuning zoveel mogelijk vanuit het voorliggend veld en de gebieden wordt georganiseerd.*
- *De ingezette ontwikkelingen rondom wijkgericht werken, netwerkversterking en samenwerking met informele steunstructuren dragen bij aan de verdere versterking van deze beweging.*
- *Aanvullend op de cijfers in bovenstaande tabel is er ook casuïstiek die voorliggend wordt opgepakt, maar niet binnen de structuur van de Rotonde wordt besproken en daardoor niet volledig in deze cijfers is meegeteld. Vanaf oktober 2026 wordt deze casuïstiek in alle gebieden gemonitord met behulp van de vernieuwde werkkaarten. In paragraaf 8.1 wordt deze voorliggend opgepakte casuïstiek nader toegelicht, op basis van periodieke en gebiedsgebonden metingen.*

We focussen ons in de tweede helft van 2026 op:

- *Verdere implementatie van de uitgangspunten uit het actieplan* ***'Voorliggend, tenzij'****.*
- *Doorontwikkeling van de JC-ambassadeursclub.*
- *Versterken van wijkgericht werken binnen alle gebiedsplannen.*
- *Vergroten van de inzet van vrijwilligers, inwonersinitiatieven en informele netwerken.*
- *Vergroten van het aandeel activiteiten en projecten dat samen met partners en inwoners wordt uitgevoerd.*
- *Monitoring van de KPI's rondom netwerkbetrokkenheid en samenwerking in de wijk.*

Status: gedeeltelijk op koers. *Wijkgericht werken en de beweging naar 'Voorliggend, tenzij' worden verder versterkt binnen de gebieden. We liggen op koers, maar omdat we de nulmetingen en de partnerfeedbackmeting nog niet hebben gedaan, is oranje gescoord.*

Toelichting

- *Doel: integrale aanpak 18-/18+*
- *Onderbouwing: meer samenredzaamheid en minder zorgconsumptie door betere overgang 18-/18+; perspectiefplan met mede-eigenaarschap.*
- *KPI'S: twee tot drie pilots (twee extern op scholen, één intern), 95% jongeren met volledig perspectiefplan.*

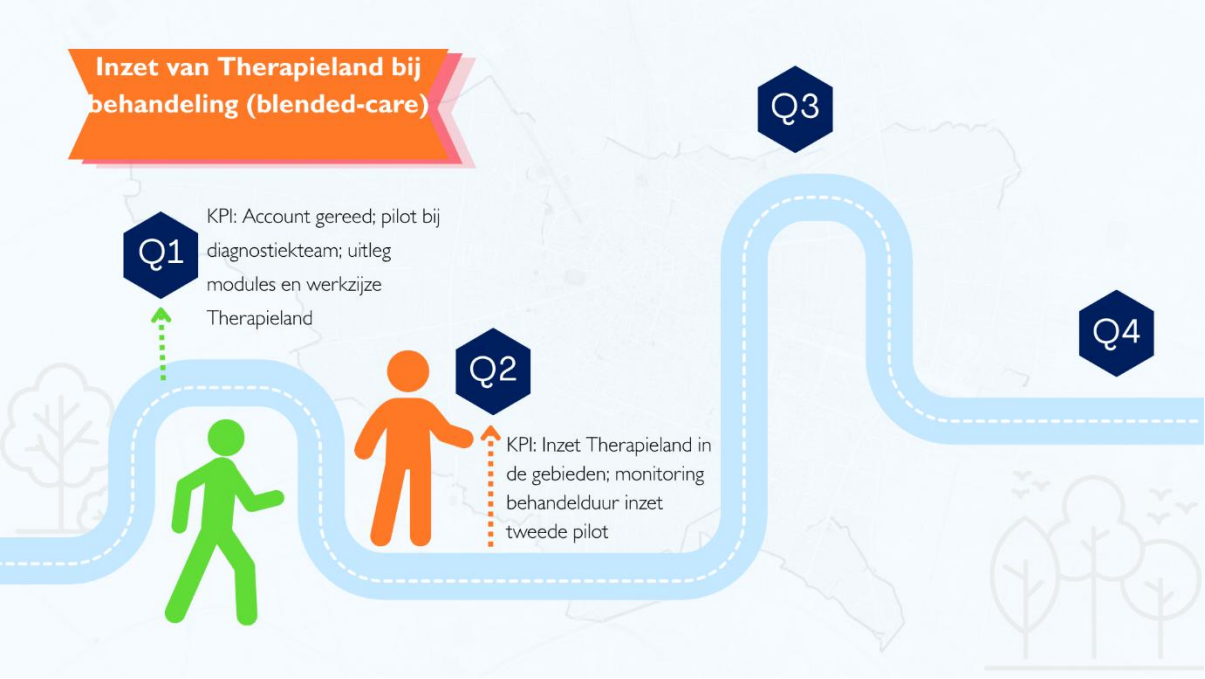
Resultaten eerste helft 2026

- *Het toekomstplan wordt gebruikt in een trainingsaanbod van JENS. Van daaruit hopen we informatie te verkrijgen over de werkbaarheid van het plan en kunnen we eventueel aanpassingen doen.*
- *In Landgraaf is gestart met een casuïstiekbespreking met Wmo en JENS medewerkers. Een aantal gesprekken heeft vooraf met alle partners plaatsgevonden, waarna in dit gezamenlijk overleg is besloten om hiervoor een apart moment te kiezen en de 17,5-jarigen vanuit de lijst van JENS te gaan bespreken. Zo hopen we een aantal hulpvragen te kunnen afvangen die voorliggend door Welsun kunnen worden opgepakt en kunnen we op tijd met de aanvragen starten. In dit overleg zal worden bepaald welke organisatie welke hulpvraag kan oppakken. De JENS medewerker kan na afloop van dit overleg aan de slag met de aanvragen voor bijv. Wmo. Dit zou tijd moeten besparen waardoor, drie maanden voordat de jeugdige achttien wordt, kan worden gestart met MEL, waardoor altijd een warme overdracht kan plaatsvinden. Een jaarplanning is gemaakt.*
- *Met de eerste school is contact opgenomen om tot een afspraak te komen voor het bespreken van het toekomstplan. Met twee andere scholen wordt contact opgenomen om te komen tot een afspraak. Het conceptplan is intern akkoord bevonden. Het wordt door een grafisch vormgever omgezet naar een werkbaar PDF-document voor JENS*
- *In september 2026 vindt de eerste casuïstiekbespreking in Landgraaf plaats, waar jeugdigen worden ingebracht.*

- *We zullen de tweede helft van 2026 gaan meten, waarbij ons streven is dat meer dan 95% jongeren een perspectiefplan hebben.*
- *Daarnaast zullen we in de tweede helft van 2026 contact leggen met twee scholen om een samenwerking (pilot) te bespreken en te concretiseren.*

Status: gedeeltelijk op koers. *Het merendeel van de KPI's is behaald, waardoor de verwachting is dat we op koers blijven om het doel te behalen. Omdat het concretiseren/ operationeel maken een belangrijke te nemen stap is waar we alert op blijven, scoren we oranje.*

4.3.4 Programmalijn 4 – Passende hulp voor jou

Toelichting

- *Doel: inzet van Therapieland (blended care).*
- *Onderbouwing: efficiëntere inzet van zorg door blended care; lichtere problematiek wordt sneller en laagdrempeliger behandeld.*
- *KPI's: verschuiving van hoge naar lage arrangementen door lagere intensiteit / duur. Opstarten van twee blended care projecten.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Alle gedragswetenschappers die werkzaam zijn binnen JENS hebben een **Therapieland**-account zodat modules laagdrempelig, indien gewenst, uitgezet kunnen worden om zwaardere inzet te voorkomen. Samen met Therapieland wordt gewerkt aan een plan om de aanpak te versnellen en te integreren in het werkproces. Daarnaast wordt het standaard meegenomen in alle businesscases. Binnen het diagnostiekteam worden de modules, maar ook de vragenlijsten ingezet. Inzet Therapieland:*

	Aantal toegevoegde programma's	*Aantal toegevoegde programma's dat is gestart*	*Aantal unieke cliënten waarbij een programma is toegevoegd*	*Aantal unieke cliënten dat een programma is gestart*
Jan.	*17*	*9*	*7*	*5*
Feb.	*13*	*8*	*9*	*7*
Mrt.	*165*	*23*	*14*	*11*
Apr.	*59*	*20*	*19*	*14*
Mei	*49*	*15*	*16*	*10*
Jun.	*78*	*14*	*12*	*8*
Totaal	*381*	*89*	*77*	*55*

- ***Level Up*** *is een training met behandelmodules vanuit Therapieland en is hiermee een blended vorm. De training wordt sinds april aangeboden binnen de gebieden.*
- ***Trends****: we zien steeds meer gewenning bij blended inzet. Hierdoor kan er vroegtijdig en laagdrempelig worden ingezet.*
- ***Effecten****: we zien een stijging in toegevoegde programma's en ook het aantal gestarte programma's, echter kan nog niet worden aangegeven wat het effect hiervan is. We bieden de modules in combinatie met professioneel contact voor de transfer vooral preventief aan en hopen dat de opgedane inzichten voldoen zijn voor de jeugdigen om zelf, samen met het netwerk, verder te kunnen. In de tweede helft van 2026 zullen we:*
  - *Tweede blended care project opstarten.*
  - *Level up opvolgen.*
  - *In de vakgroep ggz signalen en trends opvolgen om zo toe te werken naar efficiëntere werkprocessen of een BC.*

Status: op koers*. Het merendeel van de KPI's is behaald, waardoor de verwachting is dat we op koers blijven om het doel te behalen.*

Toelichting

- *Doel: doorontwikkeling specialistische trajecten.*
- *Onderbouwing: specialistische expertise meer preventief en laagdrempelig; afname zware trajecten, snellere passende hulp.*
- *KPI's: 2 pilots met ggz- partners; afname zorgvragen ggz en daling zorg-zwaarte/ behandelduur.*

Resultaten eerste helft 2026

- *Vakgroep GGZ **maandelijks** actief: thema's uitwerken en implementeren (o.a. aansluiting trainingsaanbod, complementair werken, Therapieland- in-zet)*
- *GZ- psycholoog is per 1 april gestart. Zij pakt hulpvragen op die voorheen naar de specialistische zorg werden verwezen (zie BC).*
- *Pilot hoogbegaafdheid zit in de voorbereidende fase. Vakgroep hoogbegaafd-heid is operationeel. De gelijkgestemdengroep zal in oktober actief zijn.*
- *Concept visie cultuur divers werken is klaar. Dit document is door ketensa-menwerking ontstaan en verwacht dat hier ook een concrete samenwerking kan ontstaan.*
- *Een bewegend leren concept is opgezet in Landgraaf. Dit zal verder verkend worden en wellicht in andere gebieden ook worden uitgerold.*

In de tweede helft van 2026 ligt de focus op:

- ***Dataduiding** verdiepen (Therapieland ↔ HBC trends) en gerichte **bijstu-ring**.*
- *Wachtlijstondersteuning **standaardiseren** (werkafspraken, meetset).*
- *Gelijkgestemdengroep hoogbegaafdheid actief in oktober.*
- *Verkennen van mogelijkheden van aanbod bewegend leren binnen de andere gebieden.*

- *Cultuur divers werken verder verkennen*

***Status: op koers**. Het merendeel van de KPI's is behaald, waardoor de verwachting is dat we op koers blijven om het doel te behalen.*

5 Overige ontwikkeldoelen

De meeste ontwikkeldoelen van 2025 zijn in de organisatie ingebed. Voor een aantal doelen is in de eerste helft van 2026 echter aanvullende aandacht en doorontwikkeling nodig geweest. Deze punten lichten we in het onderstaande overzicht nader toe.

5.1 In de gebieden en gebied overstijgend

Opdracht	Doel	Status
Integraal werken	Per 31-12-2024 hebben we de samenwerking en afspraken van het integraal expertise- en instroomteam jeugd, gemeente en Wmo geëxpliciteerd en verfijnd.	De ambitie om de samenwerking met de Wmo verder te versterken blijft onverminderd van kracht. De gemeente Heerlen heeft ervoor gekozen de regierol hierin zelf op te pakken; JENS sluit hierbij aan en volgt de koers die de gemeente uitzet.
Doelgericht werken	Elk gebiedsteam scoort 95% op aantoonbaar SMART geformuleerde doelen in de ondersteuningsplannen.	Iedere medewerker is in samenwerking met een gedragswetenschapper aan de slag gegaan met het gemaakte plan van aanpak om doelgericht werken te verbeteren. Q1 2026 norm 90% - realisatie 80%. Q2 2026 norm 90%- realisatie 88%.

5.2 Businesscases

JENS werkt sinds 2021 met businesscases (BC's) als instrument voor de ontwikkeling van nieuwe vormen van begeleiding, behandeling en ondersteuning. Met deze werkwijze worden initiatieven getoetst aan de inhoudelijke visie van JENS, de gewenste maatschappelijke effecten en de beschikbare financiële kaders. Het doel blijft om ondersteuning zo dicht mogelijk bij jeugdigen en gezinnen te organiseren, de kracht van het voorliggende veld te versterken en, waar dat mogelijk is, de afhankelijkheid van specialistische en uitbestede zorg te verminderen.

In de afgelopen jaren is deze werkwijze stapsgewijs doorontwikkeld en verbreed. Inmiddels worden businesscases niet alleen ingezet bij nieuwe initiatieven, maar vormen zij een belangrijk onderdeel van de sturing binnen de gebiedsteams. Daarbij worden medewerkers actief betrokken bij het formuleren van doelen, de beoogde resultaten en de wijze waarop effecten zichtbaar worden gemaakt.

In de eerste helft van 2026 is verder gewerkt aan het versterken van deze resultaatgerichte manier van werken. Businesscases worden gebruikt als praktisch sturingsinstrument, waarbij per team concrete doelstellingen worden gekoppeld aan meetbare indicatoren. Hierdoor ontstaat inzicht in de bijdrage van activiteiten aan de transformatie-opgaven, de kwaliteit van ondersteuning en de beheersing van zorgkosten.

De voortgang wordt gevolgd via de maandelijkse Balanced Score Card (BSC), waarin inhoudelijke, operationele en financiële resultaten samenkomen. Door deze informatie te verbinden aan de reguliere management- en financiële rapportages ontstaat een integraal beeld van de behaalde resultaten, mogelijke knelpunten en kansen voor bijsturing. Daarmee dragen de businesscases bij aan een lerende organisatie die zowel op maatschappelijke impact als op doelmatige inzet van middelen stuurt.

Evaluatie en actualisatie

In 2026 volgt en evalueert JENS 32 BC's. We doen dit in de periode van juni 2026 t/m dec 2026.

De BC’s vormen samen met de jaarlijkse actualisatie een cyclisch sturingsinstrument en volgen de PDCA-cyclus. In elke afzonderlijke BC is te lezen hoe de inhoudelijke en financiële doorvertaling er concreet uit ziet.

Monitoring en verantwoording

BC’s worden intern én extern gemonitord. De voortgang wordt besproken in:

- De Werkgroep Inhoud (gemeenten en JENS).
- Het Accountteam, aangevuld met de financiële adviseurs van de drie gemeenten.

In deze bijlage staat het overzicht van alle BC’s die in 2026 zijn opgesteld of geactualiseerd, met per BC het doel, de KPI en de status op 30-06-2026.

De financiële effecten van de BC’s die betrekking hebben op zorg kunnen relatief nauwkeurig worden berekend. Voor de BC’s binnen het voorliggend veld hanteren we bewust een terughoudende benadering. Hierdoor zijn de gepresenteerde effecten eerder een onder- dan een overschatting van de werkelijke impact.

Bij deze berekeningen houden we geen rekening met drie belangrijke factoren:

1. **Duur van de ondersteuning**
   Binnen JENS wordt actief gestuurd op de duur van hulptrajecten. Hierdoor ontvangen jeugdigen gemiddeld korter ondersteuning binnen een hulpvorm dan in veel vergelijkbare situaties. Dit effect is niet meegenomen in de berekeningen van de BC’s. De daadwerkelijke besparing kan daardoor hoger uitvallen dan nu zichtbaar wordt gemaakt.

2. **Prijsverschillen tussen aanbieders**
   In de BC's vergelijken we de inzet van JENS met de eigen tarieven. In de praktijk zouden vergelijkingen ook kunnen worden gemaakt met tarieven van omliggende regio's, zoals Maastricht, waar voor vergelijkbare vormen van hulp vaak hogere tarieven gelden. Ook hierdoor wordt de financiële impact van de BC's eerder voorzichtig dan maximaal weergegeven.

3. **Effect van triage aan de voorkant**
   JENS beoordeelt iedere hulpvraag zorgvuldig voordat deze wordt gekoppeld aan een vorm van zorg. Daarbij wordt gekeken welke ondersteuning al aanwezig is, of een vraag voorliggend kan worden opgepakt en of daadwerkelijk sprake is van een jeugdhulpvraag. Hierdoor worden hulpvragen niet automatisch doorgeleid naar een zorgaanbieder. In veel andere gemeenten wordt een hulpvraag na verwijzing direct bij een aanbieder belegd, waarna deze binnen een zorgtraject wordt opgepakt. Het effect van deze zorgvuldige triage op het voorkomen van zorginzet is niet opgenomen in de berekeningen van de BC's.

Gezamenlijk zorgen deze factoren ervoor dat de financiële en maatschappelijke effecten van de voorliggende voorzieningen naar verwachting groter zijn dan in de BC's zichtbaar wordt gemaakt. De gepresenteerde resultaten geven daarmee een conservatieve inschatting van de werkelijke impact van de transformatie en het principe 'Voorliggend, tenzij'.

In 2026 hebben we de BC doorontwikkeld en komen de volgende onderwerpen specifiek terug per BC:

- Doelrealisatie bij de BC's zorg met uitzondering van ambulant.
- De vraag 'Waarom doen we dit?' komt specifiek terug, zodat we goed blijven kijken naar de reden van de aanwezigheid van de BC binnen JENS en dat wat we ermee willen bereiken.
- Daarnaast betrekken we steeds meer medewerkers bij het maken en doorontwikkelen van de BC's. Dit draagt bij aan het gezamenlijk analyseren van de informatie, het gezamenlijk vooruitkijken naar verbeteringen en het gezamenlijk vertalen naar gedragen doelen en KPI's.
- Ook willen we per BC ophalen waar we als team trots op zijn, zoals waarom deze tak van welzijn of zorg ertoe doet en welke voorbeelden / ervaringen we opmerken. Dit draagt bij aan het ervaren van 'het waarom' van wat we doen en aan 'storytelling'.
- Koppeling met de kansen en mogelijkheden van Therapieland / gezonde boel.
- Steekproef op duurzaamheid.

In de eerste helft van 2026 kunnen we nog geen uitspraken doen over de uitkomsten van de BC's, omdat de BC's vanaf juli 2026 worden geëvalueerd.

5.3 Voorbereiding aanvullende (toekomstige) doelen

Volgens de afspraken uit de nieuwe werkwijze die op 11-03-2025 zijn gemaakt met de gemeenten, treft JENS aanvullende beheersmaatregelen om financiële stabiliteit en tijdige besluitvorming te borgen. Deze maatregelen – waaronder het gericht inzetten op draaiknoppen, het per kwartaal beoordelen van eventuele meerkosten, de verdere ontwikkeling van het dashboard en het periodiek

toetsen van BC's – worden besproken en verankerd binnen de bestaande overlegstructuren (Accountteam HLV- JENS, Bestuurlijk Overleg en Werkgroep Inhoud).

De voortgang op de aanvullende beheersmaatregelen wordt schriftelijk vastgelegd en periodiek opgevolgd. De BC's worden gemonitord via de BSC, zoals opgenomen in bijlage 4. In de tweede helft van 2026 worden alle BC's geëvalueerd en geactualiseerd; op basis daarvan volgt een nieuwe BSC waarin de stand van zaken, de behaalde resultaten en eventuele bijsturingsmaatregelen opnieuw worden verwerkt.

Daarnaast wordt de voortgang op de SWOT-analyse en de bijbehorende draaiknoppen ieder kwartaal bijgehouden en besproken in het Accountteam. Daarbij gaat het onder meer om de sturing op de draaiknoppen, de kwartaalbeoordeling van eventuele meerkosten, de verdere ontwikkeling en benutting van het dashboard en de periodieke toetsing van de BC's. Op deze manier wordt de voortgang van de op 11 maart 2025 afgesproken beheersmaatregelen expliciet onderdeel van de schriftelijke rapportage en van de reguliere overleg- en verantwoordingscyclus.

5.4 SWOT-analyse en draaien aan de juiste knoppen

Voor JENS werd een SWOT-analyse uitgevoerd waarin de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen in kaart zijn gebracht. Op basis van deze uitkomsten is een pakket van maatregelen opgesteld om anders om te gaan met zorg en de inzet daarvan.

Als vervolg op 2025 heeft JENS, mede op basis van de uitgevoerde SWOT-analyse, gericht gestuurd op het versterken en versnellen van de transformatieopgave. De analyse bood richting bij beleidskeuzes en maakte duidelijk waar verdere samenwerking en bijsturing noodzakelijk zijn. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen van de eerste zes maanden van 2026 samengevat.

5.4.1 Thuiszitters en onderwijszorg

Er is de afgelopen periode fors geïnvesteerd in inzicht en sturing op thuiszitters en jeugdigen die zorg ontvangen, aanvullend aan of in plaats van onderwijs. Met het intern dashboard is integraal zicht op aantallen, duur en kosten (zie hoofdstukken 7.2 en 7.3). Binnen de programmalijn Met plezier naar school is het gedeelde beeld met onderwijs en zorgpartners versterkt (zie hoofdstuk 4.3.1). De eerste nulmeting eind 2025 laat zien dat de beoogde daling van het aantal thuiszitters en de duur van thuiszitten nog niet is gerealiseerd; het aantal onderwijszorgarrangementen is juist toegenomen (zie hoofdstukken 8.1 en 8.2). Dit benadrukt de noodzaak van een gezamenlijke, domein overstijgende aanpak. In de eerste zes maanden van 2026 hebben we vanuit JENS de eerste stappen gezet naar deze aanpak.

In stap één hebben we de cijfers geanalyseerd van tot op schoolniveau. Met deze informatie zijn we in gesprek gegaan met de verschillende scholenkoepels.

Voorbeeld:

We zien dat een grote groep jeugdigen van vier tot vijf jaar onderwijsrijp is, maar nog niet volledig kan deelnemen aan het reguliere onderwijs en gebruikmaakt van het aanbod van zorgaanbieders. Voor deze jeugdigen is de overgang naar school vaak groot, terwijl een passende tussenvoorziening ontbreekt.

Om deze jeugdigen beter te ondersteunen, ontwikkelt JENS samen met de Catharinaschool een Kantelklas. Dit is een voorziening binnen de onderwijssetting waarin onderwijs en zorg integraal samenwerken. De begeleiding wordt gezamenlijk vormgegeven door een leerkracht en een zorgprofessional, met als doel jeugdigen stapsgewijs en succesvol te laten instromen in het onderwijs.

Met deze aanpak verwachten we onderwijsdeelname te bevorderen, uitval te voorkomen en de behoefte aan zwaardere ondersteuning te verminderen. De start van de Kantelklas staat gepland voor na de herfstvakantie van 2026.

5.4.2 Normaliseren en demedicaliseren

De beleidsmatige beweging naar normaliseren en demedicaliseren is ook in de eerste helft van 2026 verder versterkt en verankerd binnen de werkwijze van JENS. Initiatieven zoals GGZ Connect zijn structureel ingebed in de gebiedsteams en het trainingsaanbod wordt in afstemming met ggz-partners doorontwikkeld en ingezet (zie hoofdstuk 4.2 en 4.3.4).

De resultaten van deze ontwikkeling zijn zichtbaar in zowel de uitvoering als de communicatie. Via ervaringsverhalen en podcasts is de visie achter deze beweging gedeeld met inwoners en samenwerkingspartners (zie hoofdstuk 2.2). Daarnaast laat de ontwikkeling van de inzet in de gebieden zien dat steeds meer ondersteuning dichtbij en zo licht mogelijk wordt georganiseerd. Hoewel hierin sprake is van maandelijkse fluctuaties, bevestigen de resultaten de ingezette transformatierichting van JENS (zie hoofdstuk 4.3.3 en 7.2).

5.4.3 Sturing en kapitalisering via BC’s

Om de SWOT acties duurzaam te borgen, is de afgelopen jaren sterk ingezet op borging binnen de via BC’s en KPI’s. De BC’s worden periodiek geëvalueerd en, daar waar dat nodig is, bijgesteld. De voortgang wordt vervolgens terugkerend besproken met gemeenten, waardoor inhoudelijke keuzes direct worden verbonden aan financiële effecten (zie hoofdstuk 5.w en bijlage 5). Deze werkwijze wordt ook in de tweede helft van 2026 voortgezet en verder verdiept.

Conclusie

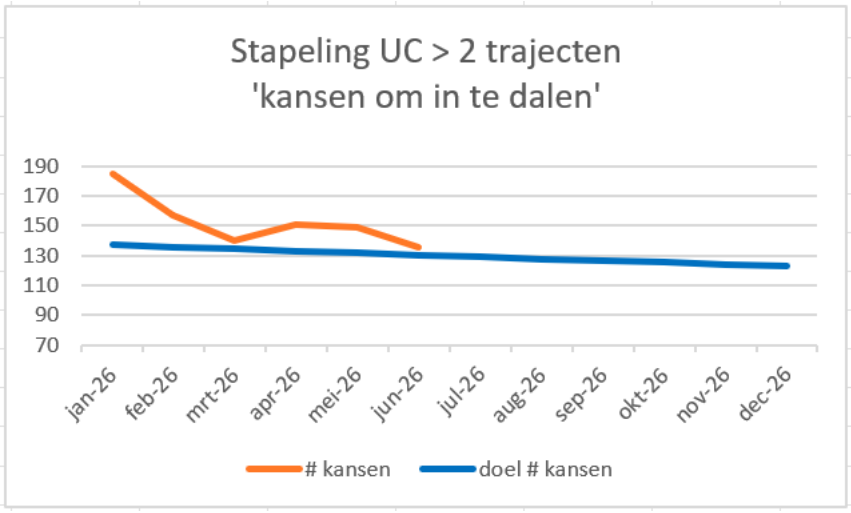
De SWOT-analyse heeft in de eerste helft van 2026 opnieuw richting gegeven aan scherpere beleidskeuzes en gerichte sturing. JENS heeft belangrijke stappen gezet in inzicht, samenwerking en borging van de transformatie. Tegelijkertijd laten de ontwikkelingen rond thuiszitters, onderwijs en zorg zien dat de opgave groot blijft en gezamenlijke actie vereist. De opgedane inzichten vormen een solide basis om de ingezette koers in de tweede helft van 2026 voort te zetten.

5.4.4 Draaiknop: minder stapelen

Deze draaiknop is gericht op het inzetten van maximaal twee gelijktijdig lopende zorgtrajecten, tenzij het belang van de jeugdige in gevaar komt.

Kwantitatief

De draaiknop voor 2026 is op basis van de ervaringscijfers over 2025 herijkt, waarbij de verwachte 'ontstapeling' van HBC's eerder te ambitieus is ingeschat. Als stuurindicator wordt het aantal *kansen* gevolgd: het aantal lopende trajecten met meer dan twee HBC's per jeugdconsulent. De nulmeting bedraagt gemiddeld 137 kansen in 2025, gewaardeerd op €500 per traject per maand. Uitgaande van een maandelijkse daling van 1% zou dit op jaarbasis een positief financieel effect van circa €42.000 opleveren.

De realisatie tot en met juni 2026 laat echter zien dat het aantal kansen omvangrijker is dan is begroot. Er zijn méér cliënten met meer dan twee gelijktijdig lopende zorgtrajecten én we zien een lichte relatieve groei van drie naar vier gelijktijdige zorgtrajecten per unieke client. Hierdoor blijft de realisatie €52.000 achter ten opzichte van de begrote opbrengst.

Kwalitatief

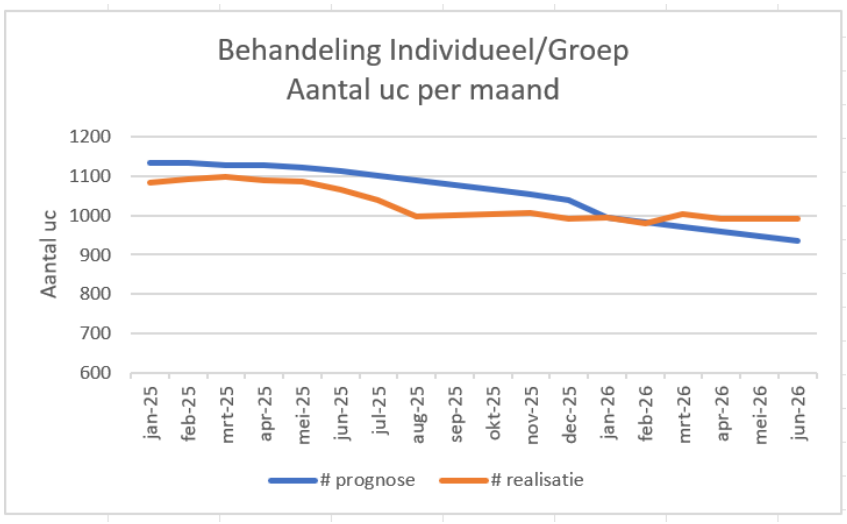
De hogere stapeling hangt samen met een toenemende instroom van jeugdigen en gezinnen met complexe hulpvragen, waarbij vaker meerdere HBC's noodzakelijk zijn om passende ondersteuning te bieden. Ondanks actieve sturing op het beperken van stapeling blijkt de inzet in het merendeel van de gevallen inhoudelijk noodzakelijk te zijn. Jeugdigen met een cumulatie van HBC's staan bovendien vaak onder regie van de gemeente of een gecertificeerde instelling (GI) en vragen langdurige, intensieve ondersteuning.

Om beter inzicht te krijgen in de beïnvloedbare factoren worden in de tweede helft van 2026 aanvullende analyses uitgevoerd. Hierbij wordt de instroom nadrukkelijk betrokken in de RTO-gesprekken, naast of als de rol van de procesregisseur. Ook wordt onderzocht in hoeverre de duur van trajecten samenhangt met de aanwezigheid van meerdere hulpvormen binnen één klantreis. Daarnaast

wordt het aandeel jeugdigen met meer dan twee HBC's langer dan één jaar in kaart gebracht en wordt inzichtelijk gemaakt welke partij de procesregie voert (JENS, gemeente, GI of anders). Hiermee ontstaat een beter beeld van de mogelijkheden om stapeling duurzaam te verminderen.

5.4.5 Draaiknop: minder verlengingen op behandelingstrajecten

Bij deze draaiknop maken we de vertaling naar minder behandeltrajecten in zorg, doordat we de duur verkorten resp. verleningsaanvragen kritisch beoordelen op doelrealisatie, eigen kracht en noodzakelijke duur.

Kwantitatief

De uitgangspunten voor deze draaiknop zijn in 2026 herijkt op basis van de ervaringscijfers uit 2025. De norm is gebaseerd op 995 jeugdigen met een lopend behandeltraject, waarbij rekening is gehouden met een verwachte maandelijkse afname van twaalf jeugdigen. Het financiële effect wordt berekend op basis van het werkelijke aantal jeugdigen met een behandeltraject, gewaardeerd op €750 per traject per maand.

De realisatie over de periode januari tot en met juni 2026 laat zien dat het aantal jeugdigen met een behandeltraject hoger ligt dan is begroot. Hierdoor blijft de beoogde afbouw van behandeltrajecten achter op de prognose en ontstaat een negatief financieel effect van €87.000 ten opzichte van de begrote besparing.

Kwalitatief

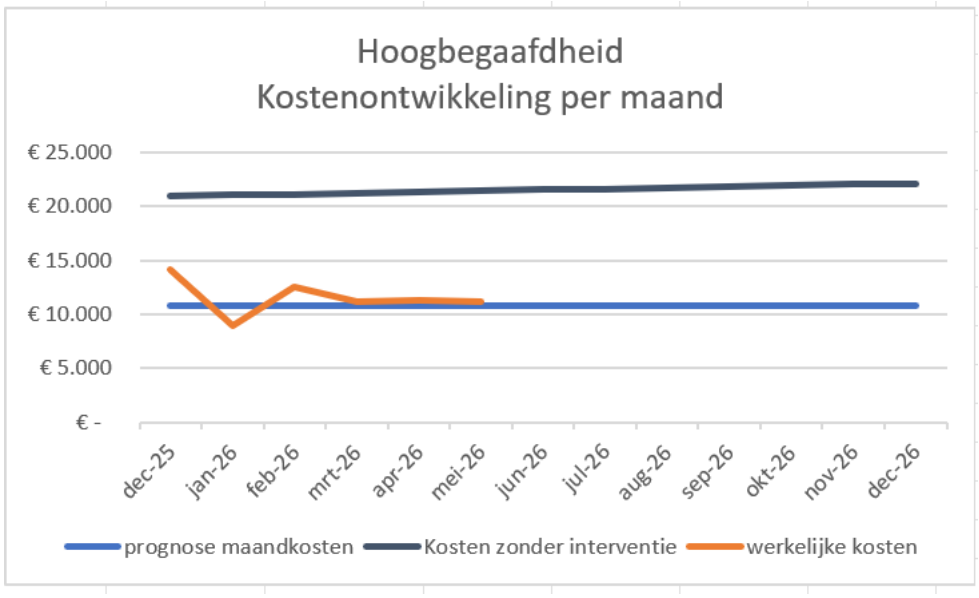
Vanuit de gebiedsteams en de instroom wordt zichtbaar dat zorgaanbieders regelmatig en onderbouwd verlengingen van behandeltrajecten aanvragen, ook wanneer de oorspronkelijke opdracht vanuit JENS is afgerond. JENS toetst voortdurend de noodzaak van verdere inzet, onderzoekt welke ondersteuning binnen het eigen netwerk of vanuit de basisstructuur kan worden opgepakt en stimuleert, waar dat mogelijk is, afschaling van specialistische zorg.

Om de regie op uitbestede zorg te behouden, worden indicaties bewust voor een beperkte periode afgegeven en periodiek opnieuw beoordeeld. Deze werkwijze draagt bij aan doelmatige inzet van zorg, maar vraagt tegelijkertijd om intensieve afstemming met verwijzers en aanbieders. In de praktijk ervaren we weerstand van een aantal aanbieders die betrokken willen blijven, ook wanneer de hulpdoelen aantoonbaar zijn behaald. Dit leidt regelmatig tot aanvullende gesprekken met gezinnen en ouders. Hoewel hierbij soms onvrede of onzekerheid wordt uitgesproken, blijkt in de meeste gevallen dat ouders begrip hebben voor de gemaakte afweging zodra de noodzaak van verdere zorg zorgvuldig wordt toegelicht.

In de tweede helft van 2026 wordt verder ingezet op versterking van de regie door actief aan te sluiten bij RTO-overleggen vanuit de instroom, heldere afspraken te maken over de omvang en duur van zorginzet, scherper te sturen op samenwerking en afbouw van uitbestede zorg en consequent het uitgangspunt te hanteren dat verlenging van zorg niet vanzelfsprekend is, maar steeds opnieuw inhoudelijk wordt beoordeeld op noodzaak en toegevoegde waarde

5.4.6 Draaiknop: Hoogbegaafdheid

De draaiknop hoogbegaafdheid (HB) zorgt voor een domein zuivere werkwijze: scholen en ouders zijn primair verantwoordelijk voor HB-vragen, terwijl jeugdhulp alleen wordt ingezet wanneer sprake is van emotionele, gedragsmatige of dubbele problematiek. Deze afbakening voorkomt onnodige diagnostiek en langdurige trajecten, verkort de duur van ondersteuning en versterkt de rol van ouders en onderwijsvragen. De nulmeting van 2024 laat zien dat HB-trajecten vaak te lang duren en regelmatig onderwijsvragen bevatten. Daarom zet JENS in 2025 en 2026 in op kortere en minder trajecten, een scherpere afbakening tussen onderwijs en jeugdhulp, meer eigen kracht bij ouders, gerichte ggz-inzet en versterking van expertise bij medewerkers.

Kwantitatief

Binnen deze draaiknop wordt gestuurd op de maandelijkse kosten van uitbestede zorgtrajecten bij twee gespecialiseerde aanbieders voor hoogbegaafde jeugdigen. De interventies die begin 2025 zijn ingezet, hebben geleid tot een aanzienlijke kostenreductie, waarbij in de loop van 2025 een stabiel minimumniveau in de uitgaven is bereikt. De doelstelling voor 2026 is gericht op het vasthouden van dit bereikte kostenniveau en het voorkomen van nieuwe groei in de uitbestede zorgkosten.

De monitoring over de eerste zes maanden van 2026 laat zien dat de gerealiseerde kosten worden afgezet tegen zowel de begroting als het scenario waarin geen interventies zouden zijn uitgevoerd. Hiermee blijft inzicht bestaan in het gerealiseerde effect van de ingezette sturingsmaatregelen en de mate waarin het bereikte kostenniveau wordt behouden.

Kwalitatief

De resultaten bevestigen dat de in 2025 ingezette interventies structureel effect hebben gehad op de inzet van specialistische hoogbegaafdheidszorg. JENS blijft actief sturen op een passende en doelmatige inzet van ondersteuning, waarbij kritisch wordt beoordeeld welke hulpvragen binnen de eigen basisstructuur kunnen worden opgepakt en wanneer specialistische inzet daadwerkelijk noodzakelijk is.

Door de opgebouwde expertise binnen de teams en een strakkere beoordeling van aanvragen wordt voorkomen dat specialistische trajecten onnodig worden ingezet of verlengd.

Tegelijkertijd blijft gespecialiseerde ondersteuning noodzakelijk voor jeugdigen met complexe hulpvragen. De focus in de tweede helft van 2026 ligt daarom op het borgen van de bereikte resultaten, het volgen van de instroomontwikkeling en het beheersen van de inzet van uitbestede zorg. Hiermee sturen we op tijdige en passende ondersteuning, terwijl een nieuwe stijging van de uitbestede zorgkosten zoveel mogelijk wordt voorkomen.

5.4.7 Draaiknop: ‘Nieuw Ouderschap’ (echtscheidingen)

De draaiknop Nieuw Ouderschap zorgt voor een domein zuivere aanpak van aan scheiding gerelateerde hulpvragen. Jeugdhulp richt zich uitsluitend op het kind, terwijl ouders eerst zelf stappen zetten via bemiddeling, juridische ondersteuning of volwassenenzorg. Deze werkwijze verkort trajecten, voorkomt onnodig zware jeugdhulproutes en zorgt voor één geïntegreerde aanpak per gezin.

Belangrijkste uitgangspunten

- Jeugdhulp ondersteunt kinderen bij coping, emoties en hun positie in de scheidingssituatie.
- Ouders worden verwezen naar passende volwassenenzorg of gemeentelijke loketten voor hun eigen traject.

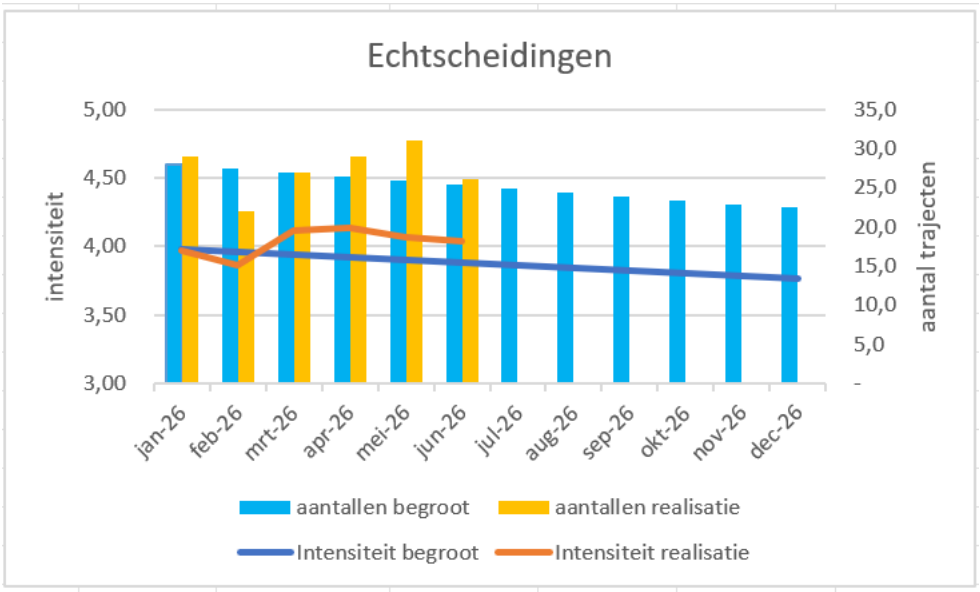
- Domein zuiver werken: ieder domein pakt het deel op dat binnen de eigen verantwoordelijkheid valt.
- De samenwerking tussen jeugdhulp, Wmo, zorgverzekeraars, GI, Veilig Thuis en gemeenten wordt versterkt om versnippering te voorkomen.

Resultaten en inzichten (o.b.v. nulmeting 2024)

- De huidige trajecten duren lang (gemiddeld tweeëntwintig maanden; uitschieters tot vijfenveertig maanden).
- Een aanzienlijk deel van de trajecten betreft ouderbegeleiding die feitelijk niet onder jeugdhulp thuishoort.
- Door gebruik van de draaiknop wordt gestuurd op verkorting van zorgduur, inzet van passender ondersteuning en vermindering van uitbestede, hoog-intensieve trajecten.

Beoogde effecten voor de tweede helft van 2026

- Snellere, gerichtere inzet van jeugdhulp, met focus op het kind.
- Meer inzet van gemeentelijke en volwassenenzorg voor ouders.
- Efficiëntere trajecten met kortere doorlooptijden.

Kwantitatief

Voor deze draaiknop wordt gestuurd op zowel het aantal uitbestede trajecten als de gemiddelde gewogen intensiteit van de ingezette ondersteuning (HBC-indicatie 1 t/m 5). Op basis van de realisatie in 2025 is voor 2026 de doelstelling vastgesteld om het aantal uitbestede trajecten met gemiddeld zes trajecten per maand te laten afnemen. Daarnaast is een verlaging van de gemiddelde intensiteit (hoogte van de HBC) voorzien van 3,98 (realisatie 2025) naar 3,77 (dec. 2026).

In de realisatie cijfers zien we dat het aantal uitbestede zorgtrajecten gerelateerd aan echtscheidingen en de hieraan verbonden kosten hoger zijn dan is begroot. De score van intensiteit (gemiddelde hoogte van de HBC) heeft in maart

2026 een boost gekregen door de instroom van nieuwe cliënten met de hoogste HBC's. Vanaf mei zien we weer een premature daling van deze score.

De cijfermatige ontwikkeling past in het beeld van relatief veel echtscheidingen in ons werkgebied.

Op deze draaiknop werd een inverdieneffect t/m juni 2026 voorzien van €5.000. De werkelijke kosten liggen echter door de genoemde ontwikkeling €43.000 boven de begroting.

Kwalitatief

JENS stuurt actief op deze draaiknop door het betrekken van de gedragswetenschapper Nieuw Ouderschap (GW NO) bij alle aanvragen voor uitbestede trajecten. Ondanks deze intensieve regie zien we een stijging van het aantal gerechtelijke UHA-trajecten. Daarnaast wordt zichtbaar dat verwijzers na afronding van trajecten vaker doorverwijzen naar externe aanbieders en dat de verlengingsgraad bij deze aanbieders hoog blijft.

Hoewel de GW NO stevig stuurt op de noodzaak, duur en omvang van de ingezette hulp, blijkt het lastig deze ontwikkeling te keren. Met name binnen gerechtelijke kaders en bij dwingende adviezen vanuit de rechtbank is de beïnvloedingsruimte van JENS beperkt. Hierdoor wordt specialistische ondersteuning langer ingezet dan vanuit het perspectief van afschalen gewenst is.

In de tweede helft van 2026 blijft de focus liggen op het versterken en positionering van de gedragswetenschappers binnen de keten. Daarbij wordt actief gestuurd op het voorkomen van onnodige doorverwijzingen na afronding van trajecten, wordt meer inzicht ontwikkeld in verlengingspatronen bij externe aanbieders en wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de mate waarin de ontwikkeling beïnvloedbaar is binnen gerechtelijke kaders. Hiermee wordt beoogd meer grip te krijgen op zowel het volume als de intensiteit van uitbestede trajecten.

6 Human Resources

In de eerste helft van 2026 heeft Human Resources verder gebouwd aan een toekomstbestendige organisatie. De focus lag op werkgeluk, duurzame inzetbaarheid, samenwerking binnen de coöperatie en de verdere professionalisering van HR-processen. Hiermee draagt HR bij aan de strategische doelstellingen van JENS, waarin eigenaarschap, samenwerking en het optimaal benutten van talent centraal staan.

Naast de ondersteuning van medewerkers, leidinggevenden en management heeft HR haar rol als strategisch gesprekspartner verder versterkt. Door signalen uit de organisatie actief op te halen en te vertalen naar verbeteracties, levert HR een bijdrage aan de ontwikkeling van JENS als lerende organisatie. Daarbij wordt steeds vaker gestuurd op basis van data, analyses en praktijkervaringen.

6.1 Werkgeluk en duurzame inzetbaarheid

Werkgeluk en duurzame inzetbaarheid blijven belangrijke speerpunten binnen JENS. De eind 2025 opgerichte werkgroep Werkgeluk heeft in de eerste helft van 2026 een plan van aanpak uitgewerkt en de eerste onderzoeksfase uitgevoerd.

Binnen Gebied 3 is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de factoren die bijdragen aan werkgeluk. De enquête kende een respons van ruim 65% en is aangevuld met groepssessies en verdiepende gesprekken met medewerkers.

Uit het onderzoek blijkt dat medewerkers positief zijn over de collegiale samenwerking, de professionele ruimte en de betrokkenheid van collega's en leidinggevenden. Daarnaast waarderen medewerkers de aandacht voor hun persoonlijke situatie, het delen van successen en de mogelijkheid om hun expertise in te zetten. Deze resultaten bevestigen de sterke basis van JENS als werkgever.

Tegelijkertijd zijn verbeterpunten benoemd op het gebied van interne communicatie, verbinding tussen teams, samenwerking met de moederorganisaties en de ondersteuning van werkprocessen. Op basis hiervan zijn concrete acties uitgezet, waaronder structurele check-ins, versterking van de interne communicatie, vergroting van de zichtbaarheid van leidinggevenden en het verder versterken van de JENS-identiteit. Werkgeluk wordt daarmee structureel onderdeel van de organisatieontwikkeling.

6.2 Samenwerking binnen de coöperatie

Om de samenwerking binnen de coöperatie verder te versterken, zijn in de eerste helft van 2026 de HR-processen en verantwoordelijkheden opnieuw beoordeeld en geactualiseerd, daar waar dat nodig was.

HR-documenten zijn herzien zodat voor medewerkers, leidinggevenden en moederorganisaties duidelijker is welke verantwoordelijkheden bij JENS liggen en welke bij de moederorganisaties. Hiermee wordt gewerkt aan meer eenduidigheid, transparantie en voorspelbaarheid binnen de samenwerking.

De uitkomsten van het werkgelukonderzoek bevestigen het belang hiervan. Medewerkers geven aan dat duidelijkheid over rollen, verantwoordelijkheden en communicatie bijdraagt aan een sterkere verbinding binnen de coöperatie.

6.3 Leren van uitstroom

Ook van vertrekkende medewerkers blijft JENS leren. Daarom zijn de resultaten van de off boarding over 2025 geanalyseerd.

De uitkomsten bevestigen het positieve beeld van JENS als werkgever. Vertrekkende medewerkers waarderen vooral de collegiale samenwerking, de werksfeer, de sociale veiligheid en de ondersteuning door leidinggevenden. Daarnaast geeft een groot deel van de oud-medewerkers aan open te staan voor een terugkeer naar JENS.

De analyses laten ook ontwikkelmogelijkheden zien. Medewerkers benoemen kansen om werkprocessen verder te vereenvoudigen, focus aan te brengen in werkzaamheden en administratieve processen te optimaliseren. Deze inzichten zijn meegenomen in de verdere ontwikkeling van het HR-beleid.

Daarnaast is het off boardingproces verder aangescherpt, waardoor HR structureel betrouwbare informatie verzamelt en ontwikkelingen tijdig kan signaleren.

6.4 Professionalisering van HR

In de eerste helft van 2026 zijn diverse HR-processen geactualiseerd en, daar waar dat nodig bleek, opnieuw beschreven. Hierdoor zijn verantwoordelijkheden duidelijker vastgelegd en worden medewerkers en leidinggevenden beter ondersteund bij de uitvoering van het HR-beleid.

Daarnaast is geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van stuurinformatie. Door inzichten uit het werkgelukonderzoek, de off boarding, personeelsgegevens en signalen uit de organisatie met elkaar te verbinden, ontstaat een beter inzicht in factoren die bijdragen aan duurzame inzetbaarheid en organisatieontwikkeling.

Hiermee ontwikkelt HR zich steeds verder van een ondersteunende functie naar een strategische partner die actief bijdraagt aan de ontwikkeling van medewerkers én van de organisatie.

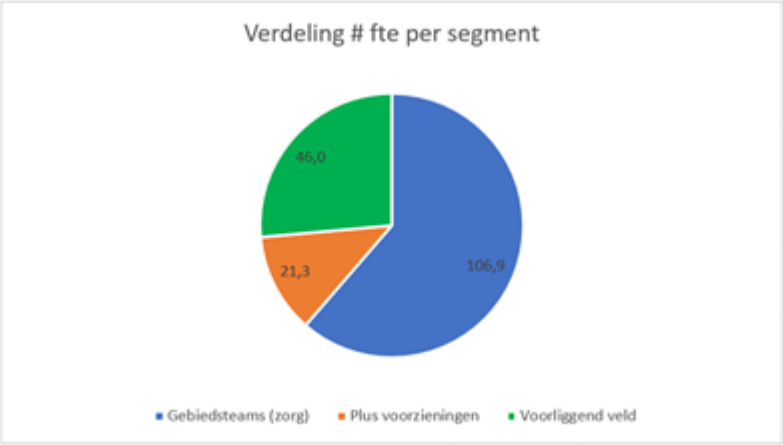
6.5 Formatieve inzet

JENS werkt in het eerste halfjaar van 2026 met 255 medewerkers in het primaire proces, verdeeld over 175,5 fte. Door de coöperatieve opzet van JENS en haar leden varieert de contractomvang van medewerkers van enkele uren per week tot fulltime dienstverbanden. Deze flexibiliteit maakt het mogelijk specialistische expertise in te zetten, terwijl professionals daarnaast werkzaam blijven bij hun moederorganisatie.

De gemiddelde contractomvang per medewerker laat, net als in voorgaande jaren, een stabiel beeld zien. Hiermee beschikt JENS over een flexibele én stabiele

personele basis die aansluit bij de ondersteuningsvragen binnen de verschillende gebieden.

In het eerste halfjaar van 2026 is de personele omvang met gemiddeld 175,3 fte vergelijkbaar met de gemiddelde formatieve omvang in geheel 2025 (175,0 fte). We zien daarbij een verschuiving van zorgprofessionals uit het gebiedsteam (gericht op zorg) naar het voorliggend veld (gericht op preventie en welzijn). Deze ontwikkeling sluit aan bij de verdere groei van de organisatie en de uitvoering van de transformatieopgaven, waaronder de bijsturing op 'Voorliggend, tenzij'. Om een beeld te geven van de functies per 'segment' verwijzen wij naar de afbeeldingen hieronder, waarin per segment de functieopbouw is weergegeven op de peilmomenten juni 2025, december 2025 en juni 2026.

De verdeling per segment (gemiddelde in 2026) ziet er als volgt uit:

	1e halfjaar in 2026	
segment	# fte	kosten
Voorliggend veld	47,5	€ 2.602.796
Plus voorzieningen	22,6	€ 1.215.656
gebiedsteams	105,3	€ 5.844.417
totaal	175,3	€ 9.662.869

6.6 Verloop en verzuim

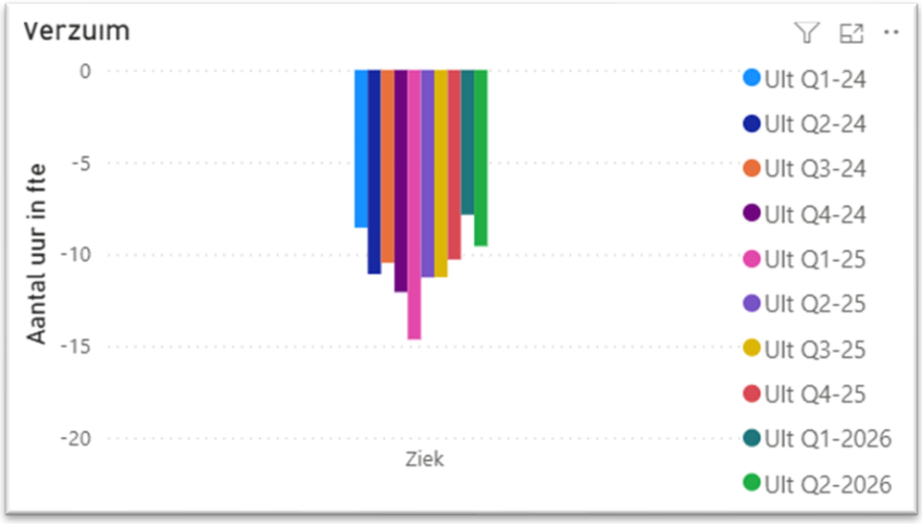
JENS blijft investeren in een gezonde en duurzame personeelsbezetting. Daarbij ligt de focus op werkgeluk, duurzame inzetbaarheid, zelfzorg en een cultuur waarin medewerkers verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf én voor elkaar. Hiermee werken we aan het behoud van ervaren professionals en de continuïteit binnen de teams.

In het eerste halfjaar van 2026 bleef het personeelsverloop beperkt. Hierdoor bleef kennis en ervaring behouden binnen de organisatie en konden vacatures grotendeels worden voorkomen of tijdig worden ingevuld.

Ook het verzuim wordt continu gemonitord. Samen met de moederorganisaties zet JENS in op het versterken van duurzame inzetbaarheid en het bieden van

passende ondersteuning aan medewerkers. Daarbij worden inzichten uit het werkgelukonderzoek en de off boarding actief benut om ontwikkelingen vroegtijdig te signaleren en, waar dat nodig is, gerichte interventies in te zetten.

Deze integrale aanpak van preventie, begeleiding en organisatieontwikkeling draagt bij aan een stabiele personele basis. In het onderstaande overzicht is tot en met het tweede kwartaal een dalende trend zichtbaar, gevolgd door een lichte stijging. Door de continue monitoring en de korte overleglijnen met de moederorganisaties kunnen ontwikkelingen tijdig worden geduid en, als dat nodig is, direct worden opgepakt.

6.7 Medewerkerstevredenheid

Het Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO) wordt eind 2026 opnieuw uitgevoerd, met specifieke aandacht voor het thema ‘werkgeluk’. De uitkomsten bieden een meetbare onderbouwing voor het ingezette HR-beleid en vormen input voor de verdere ontwikkeling van HR-instrumenten in 2026.

6.8 Social Return On Investment (SROI)

Social Return on Investment (SROI) betekent dat bij de inkoop van diensten, werken en leveringen, sociale voorwaarden worden meegenomen. Alle leden van JENS dragen hieraan actief bij. Volgens de contractafspraken wordt 2% van de omzet van de JENS leden ingezet voor SROI-doelgroepen, zodat de participatie van mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt wordt versterkt.

De leden leggen hierover rechtstreeks verantwoording af aan WSP Parkstad via het digitale systeem WIZZR. In het eerste halfjaar van 2026 is de uitvoering van de SROI-verplichting gecontinueerd. JENS blijft samen met haar leden investeren in een diverse en inclusieve organisatie.

6.9 Vervolg en borging

In de tweede helft van 2026 ligt de focus op het borgen van de ingezette HR-ontwikkelingen. De verbeteracties uit het werkgelukonderzoek worden stapsgewijs uitgevoerd, met specifieke aandacht voor interne communicatie, de zichtbaarheid van leidinggevenden en de verbinding tussen medewerkers, JENS en de moederorganisaties.

Daarnaast worden de geactualiseerde HR-processen en werkafspraken definitief vastgesteld en in de organisatie verankerd. Hiermee ontstaat meer duidelijkheid over rollen, verantwoordelijkheden en samenwerking binnen de coöperatie.

Ook blijft HR sturen op duurzame inzetbaarheid door de resultaten van het werkgelukonderzoek en de off boarding structureel te volgen en desgewenst te vertalen naar gerichte verbeteracties. Op deze manier blijft een continue verbetercyclus bestaan waarin signalen uit de organisatie leiden tot concrete aanpassingen en evaluatie.

Tot slot wordt ingezet op de verdere professionalisering van HR. Daarbij ligt de nadruk op datagedreven werken, het versterken van de ondersteuning aan leidinggevenden en de verdere ontwikkeling van HR als strategische partner. Hiermee draagt HR bij aan een gezonde, lerende en toekomstbestendige organisatie.

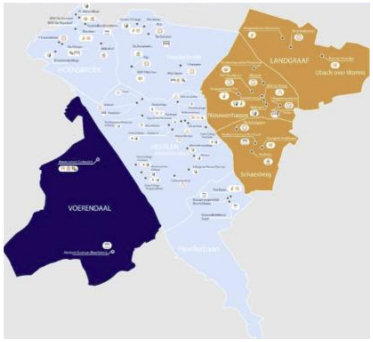
7 Indicatoren en verantwoording

De opdracht van JENS bevat concrete doelstellingen en beoogde resultaten. Om de voortgang hierop inzichtelijk te maken, worden de bijbehorende KPI's stapsgewijs ontwikkeld en verder verfijnd. Deze indicatoren vormen een belangrijk instrument voor het volgen van de transformatie en het onderbouwen van de gemaakte keuzes.

Waar dat mogelijk is, worden de KPI's automatisch ontsloten vanuit Pluriform, het cliëntregistratiesysteem van JENS. Via Power BI worden deze gegevens verwerkt tot dashboards die managers inzicht geven in ontwikkelingen, trends en resultaten op zowel programma- als gebiedsniveau. Hierdoor kan gericht worden gestuurd op de transformatiedoelen en op de specifieke opgaven binnen de verschillende gebieden.

DASHBOARD JENS

Datagedreven werken aan KPI's
Aanbesteding 2023-2027

De dashboard data zijn op samenvattend niveau beschikbaar voor vertegenwoordigers van de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. In deze jaarrapportage wordt een deel van de beschikbare data ondersteund door grafische weergaven gepresenteerd.

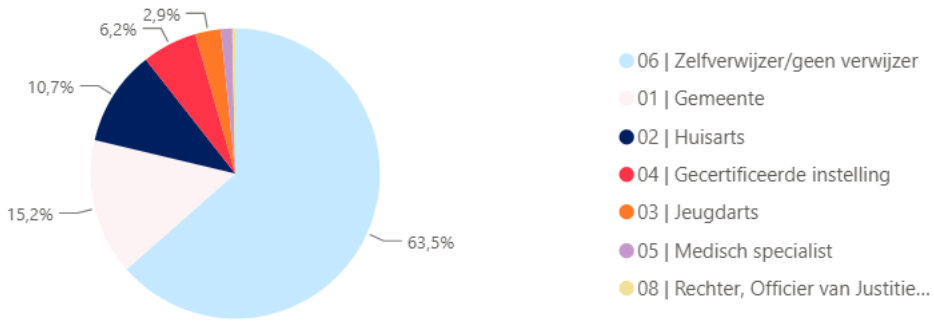
7.1 Verloop klantreis

Onder de klantreis verstaan we het volledige traject dat een jeugdige of gezin doorloopt vanaf het eerste contact met JENS tot en met de afsluiting van de ondersteuning. De onderstaande grafieken geven inzicht in de ontwikkeling van de klantreis en de hierover gemaakte afspraken.

Hierbij is het belangrijk op te merken dat JENS de klantreis benadert vanuit het totale ondersteuningsproces. Dit wijkt af van de wijze waarop het CBS hierover rapporteert. In de CBS-cijfers worden trajecten geregistreerd volgens landelijke definities en registratieregels, waardoor de duur en omvang van een traject anders kunnen worden weergegeven dan binnen de sturingsinformatie van JENS. De onderstaande resultaten moeten daarom worden gelezen vanuit het perspectief van de integrale klantreis zoals die binnen JENS wordt gevolgd en gemonitord.

Start klantreis: van aanmelding tot terugkoppeling

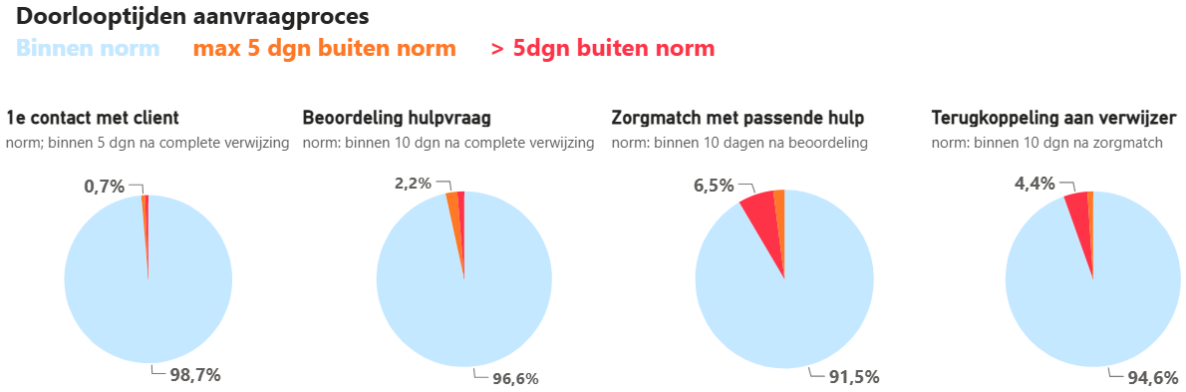
Verwijzers:

Het bovenstaande diagram laat zien dat de meeste hulpaanvragen (63,5%) binnenkomen via de zelfverwijzer. Hiermee bedoelen we de verwijzers waarvan JENS onderdeel uitmaakt, zoals het jongerenwerk, het schoolmaatschappelijk werk, vindplekken in het onderwijs en de hulpvragen en / of verlengingen via zorgaanbieders die door JENS worden getriageerd. In vergelijking met voorgaande (half)jaarlijkse peilmomenten zien we een stabilisatie van het aandeel 'zelfverwijzer' (60,9% ultimo 2024, 63,3% ultimo 2025 en 65,6% in juni 2026). Deze relatieve verdeling past binnen de transformatie naar de vindplekken, de actieve inzet van voorliggende voorzieningen en de aanwezigheid in de wijken.

Zorgtraject: van verwijzing tot terugkoppeling

Met deze KPI brengen we de doorlooptijd in beeld van aanmelding tot zorgmatch en terugkoppeling aan de verwijzer. Onder zorgmatch verstaan we de toewijzing van de hulpvraag aan een gebiedsteam en / of uitbestede zorgaanbieder. De daadwerkelijke start van de zorg is afhankelijk van de benodigde expertise en de wachttijden binnen het gebied en / of bij de zorgaanbieder.

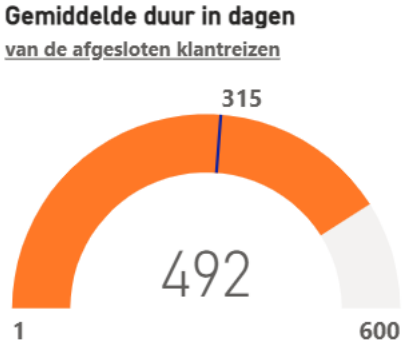
De voorgaande cirkeldiagrammen weerspiegelen of de processtappen, van het eerste cliëntcontact na verwijzing, tot beoordeling, zorgmatch en terugkoppeling aan de verwijzer, worden doorlopen binnen de gestelde tijdsnorm. Op alle onderdelen is de score van 90% of meer binnen de norm gerealiseerd. Voor het zesde opeenvolgende halfjaarlijkse peilmoment zien we dat de scores boven de 90% liggen en daarmee goed geborgd zijn.

Elk gezin met meervoudige problematiek heeft een gezinsplan

De gedragswetenschappers voeren, samen met medewerkers, per kwartaal binnen JENS een audit uit naar de aanwezigheid en de kwaliteit van het analyseverslag en het gezinsplan, tot aan de doelen en de afronding van de zorg. Per kwartaal toetsen ze zestig dossiers. In de eerste zes maanden van 2026 zien we dat 85% van de meervoudige casussen een gezinsplan heeft (tegenover 75% in 2024 en 83% in 2025). Als we enkel naar de analyseverslagen van JENS kijken, komen we uit op 95%. 95% van de dossiers heeft een actueel ondertekend analyseverslag, dat is opgesteld met ouders en een medewerker van JENS.

Extra aandacht hebben we voor gezinsplannen die afgeschaald worden van complexe regie naar meervoudige ondersteuning. We zien dat bij de overdracht vaak geen gezinsplan aanwezig is zodat JENS opnieuw moet starten met een gezinsplan.

Duur & reden beëindiging klantreis

Van de klantreizen die tussen juli 2025 en juni 2026 zijn afgesloten, was de cliënt gemiddeld 492 dagen in zorg. In de vergelijkbare periode in 2025 waren dit nog gemiddeld 475 dagen. De duur van klantreizen lijkt na een lichte daling in 2025 dus weer toe te nemen. Tijdens de klantreis heeft de cliënt jeugdhulp ontvangen van één of meerdere zorgaanbieders en / of gebiedsteams, waarbij we het aantal dagen tellen vanaf aanmelding tot einddatum volledig uit zorg bij JENS.

Ten opzichte van de eerder gehanteerde norm van dertien maanden blijft de gemiddelde klantreis binnen JENS met 492 dagen binnen de gestelde norm. Daarbij is het belangrijk om deze uitkomst juist te duiden. JENS meet de volledige klantreis: vanaf aanmelding tot het moment waarop een jeugdige volledig uit zorg is bij JENS. Binnen die klantreis kunnen meerdere aanbieders of hulpvormen gelijktijdig of opeenvolgend betrokken zijn. De landelijke CBS-cijfers meten daarentegen de duur van afzonderlijke trajecten bij één aanbieder. Het CBS rapporteert voor jeugdhulp zonder verblijf een gemiddelde trajectduur van 425 dagen. Omdat hierbij niet de volledige klantreis over meerdere aanbieders heen wordt gemeten, is er geen één-op-één vergelijkbare landelijke benchmark beschikbaar voor de manier waarop JENS deze KPI volgt.

De stijging van 475 naar 492 dagen vraagt wel om blijvende duiding en monitoring. Een mogelijke verklaring is dat JENS een groeiend aantal lichtere en voorliggende hulpvragen eerder in het voorliggend veld en in de gebieden opvangt

(zie ook paragraaf 8.1). Door de voorliggende inzet, blijven binnen de formele zorgregistratie relatief vaker de zwaardere en complexere hulpvragen over. Deze trajecten vragen doorgaans meer tijd, intensievere afstemming en vaker inzet van meerdere hulpvormen of aanbieders. Dit heeft niet alleen invloed op de gemiddelde duur van de klantreis, maar ook op de financiële druk binnen de Basishulp Jeugd. In de tweede helft van 2026 onderzoeken we daarom gerichter welke factoren bijdragen aan langere klantreizen en welke beïnvloedbare onderdelen kunnen worden benut om tijdiger af te schalen of af te ronden.

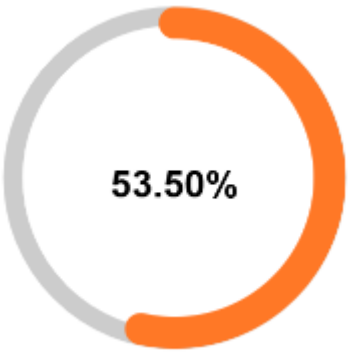
Verder zien we dat de realisatie vervuild wordt door bijvoorbeeld deeltijdpleegzorg: voor de jeugdige wordt dit namelijk altijd geborgd tot zijn / haar 21e verjaardag. We gaan in de tweede helft van 2026 onderzoeken hoe we deze KPI zinvoller kunnen inzetten, onder andere door een kwalitatief onderzoek uit te voeren naar dossiers met lopende en / of afgesloten klantreizen van meer dan 450 dagen in zorg. Op basis van de uitkomsten zullen we deze KPI herijken.

Beëindiging klantreis

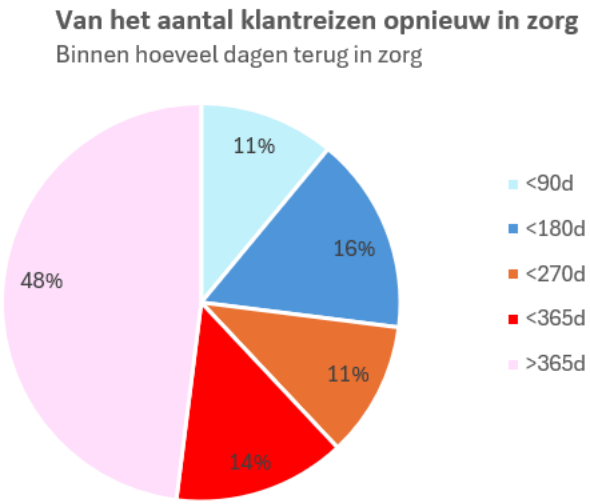
Van de klantreizen die in de afgelopen twaalf maanden zijn afgesloten, werd 73,5% volgens plan beëindigd. In 2025 was dat 70,8%. Hiermee laten we een mooie ontwikkeling zien. Deze verbetering komt mede doordat er relatief minder wijzigingen van woonplaatsbeginsel zijn geweest (categorie geïnitieerd door de gemeente) en minder trajecten voortijdig zijn afgesloten.

Mate van doorbroken klantreis

Van alle cliënten die in zorg zijn, is 53,5% voor het eerst in zorg (was 57,6% in 2025). We zien dus dat ca. 46,5% van de cliënten die nu in zorg zijn, eerder een zorgtraject binnen JENS (gebiedsteams en / of uitbestede zorg) doorliepen. Vanuit de gedachte van eigen kracht is het niet erg als een jeugdige terugkomt in zorg. Dit past immers bij het op eigen kracht en met vallen en opstaan opgroeien.

We monitoren de cliënten die opnieuw in zorg komen op basis van het aantal dagen dat tussen uitstroom en hernieuwde instroom ligt. Dit wordt weergeven in het onderstaande cirkeldiagram. Hierbij zien we dat 48% van de cliënten al meer dan een jaar uit zorg in de gebiedsteams en / of uitbestede zorg zijn geweest.

Deze scores sluiten daarmee prima aan bij onze visie van eigen kracht van de jeugdigen en de faciliteiten en preventieve activiteiten van het voorliggend veld en de plusvoorzieningen. De jeugdigen die hier (tijdelijk) gebruik van maken, worden voor deze ondersteuning niet geregistreerd als unieke cliënt in zorg.

7.2 Hulp zo dichtbij en laagdrempelig als mogelijk

Procentuele verdeling zorg op basis van de gerealiseerde uitgaven					
	2022	2023	2024	2025	Juni-26
Gebiedsteams	44,1%	45,4%	47,1%	47,7%	48,0%
Uitbestede zorg	55,9%	54,6%	52,9%	52,3%	52,0%

In deze tabel zijn de uitgaven voor de gebiedsteams, inclusief voorliggend veld en plusvoorzieningen, afgezet tegen de totale zorgkosten (gebiedsteams en uitbestede zorg).

We zien daarbij dat de uitgaven in de gebiedsteams jaarlijks een lichte groei latent zien. JENS realiseert alleen groei in de gebiedsteams als er een positieve BC aan ten grondslag ligt. We zien echter dat de uitbestede zorg op dit moment niet te verplaatsen is naar de gebieden. Dit heeft uiteenlopende redenen, zoals het niet beschikbaar krijgen van specifiek personeel om de zorg te bieden of een te kleine omvang van de specifieke gewenste zorgvorm om deze op de schaal van het gebied te kunnen organiseren.

Daarnaast zien we binnen de businesscases wel een forse groei in aantallen begeleidingsvraagstukken in het voorliggend veld, die niet naar zorg gaan en die dus ook niet worden meegeteld in de bovenstaande cijfers.

In de bovenstaande cijfers maken we een verdeling tussen gebiedszorg en uitbestede zorg. Het gaat om casussen met een dossier in Pluriform (de casussen zijn dus in zorg). Deze cijfers bevatten niet het aantal hulpvragen van jeugdigen die voorliggend zijn aangemeld en voorliggend zijn opgepakt. Denk hierbij aan alle jeugdigen en gezinnen die hun vragen stellen bij de jeugdconsulenten, plusvarianten, het jeugd- en jongerenwerk enz. Deze jeugdigen en gezinnen hebben

geen dossier en zijn daarom in deze telling niet meegenomen. In 2025 en 2026 gaat het om circa 3.500 jeugdigen die met voorliggende ondersteuning zijn bereikt en daarom niet in deze cijfers zijn opgenomen. Dit aantal is onderbouwd vanuit de businesscases en omvat onder meer ondersteuning door jeugdconsulenten van JENS, plusvarianten, jeugd- en jongerenwerk, DGA en de Startklas.

Een vrijval in uitbestede zorgkosten vormt de financiële basis voor het bekostigen van een versnelde groei in de preventieve, voorliggende voorzieningen. De relatieve verdeling is alleen gebaseerd op de uitgaven en zegt daarmee niet zoveel over het aantal jeugdigen dat wordt bediend. We herkennen een gestaag dalende lijn in aantallen. In de voorliggende, preventieve voorzieningen worden jeugdigen niet geregistreerd om een laagdrempelige toegankelijkheid te creëren en de administratieve last te minimaliseren voor jeugdigen, ouders én professionals. Uit intern onderzoek blijkt dat zonder deze investeringen, het aantal jeugdigen in zorg met ruim 500 zou toenemen. De hiermee verbonden extra kosten bedragen ca. €2,4 miljoen.

De genoemde aantallen en financiële effecten moeten zorgvuldig worden geduid. Het aantal van ruim 500 jeugdigen is gebaseerd op een gemeten periode van 5 maanden (feb. - juli 2026) binnen de gemeente Landgraaf, waarbij jeugdconsulenten aan het begin van het proces hebben geregistreerd welke hulpvragen zij oppakken, hoe deze hulpvragen bij hen terechtkomen en of de jeugdige vervolgens buiten zorg blijft. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen vragen die ontstaan vanuit de vindplek, vragen van ouders en vragen die via een officiële verwijzing bij JENS binnenkomen. Deze meting geeft daarmee een concreet beeld van het aantal hulpvragen dat door inzet van jeugdconsulenten voorliggend wordt opgepakt en niet leidt tot formele zorginzet. Deze cijfers zijn naast de meetmomenten van het Jeugd- en Jongerenwerk gelegd, daarmee is het aantal van 500 jeugdigen te verantwoorden. In paragraaf 8.1 lichten we de metingen toe.

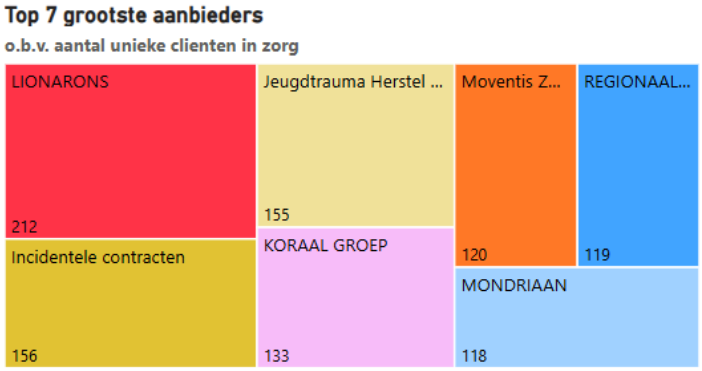
De financiële vertaling van circa €2,4 miljoen betreft geen gerealiseerde uitgave, maar een raming/indicatie van de mogelijke extra kosten wanneer deze hulpvragen niet voorliggend zouden zijn opgepakt en alsnog tot formele zorginzet hadden geleid. Daarmee is het bedrag bedoeld als onderbouwing van de potentiële financiële betekenis van de voorliggende inzet, niet als exact gemeten besparing. In de tweede helft van 2026 gaat JENS deze onderbouwing verder aanscherpen door middel van werkkaarten voor jeugdconsulenten. Daarmee wordt per gemeente systematischer vastgelegd welke vragen worden opgepakt, via welke route deze binnenkomen, welke ondersteuning wordt geboden en of de jeugdige daadwerkelijk buiten zorg blijft. Op basis daarvan ontstaat een scherper en meer vergelijkbaar beeld over Heerlen, Landgraaf en Voerendaal (zie volgende pagina).

Verhouding uitbestede zorg tot totale zorgkosten in €000					
	2022	2023	2024	2025	1e halfjaar 2026
Uitbestede zorg	€17.829	€19.405	€20.278	€21.121	€10.802
Totaal zorgkosten	€31.918	€35.540	€38.339	€40.401	€20.753
% uitbestede zorg t.o.v. totale kosten	55,9%	54,6%	52,9%	52,3%	52,0%

* excl. PGB en overige initiatieven.

Grootste aanbieders uitbestede zorg

De grafiek op de volgende pagina geeft de zeven grootste zorgaanbieders aan binnen Heerlen, Landgraaf en Voerendaal, op basis van het aantal (maandelijkse) zorgtrajecten in juni 2026. We krijgen hiermee inzicht in het aanbod op lokaal niveau en kunnen de transformatiebeweging volgen. Hoewel we stap voor stap zorg naar de gebieden brengen, blijven we bijvoorbeeld voor specialistische ggz-behandeling, dyslexie en logeren afhankelijk van deze aanbieders.

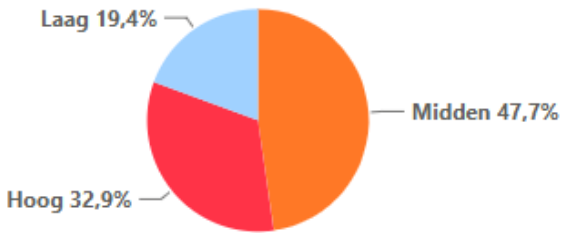

We zien een redelijk stabiel totaalbeeld. ‘Incidentele contracten’ omvat een restgroep van ca. dertig á veertig aanbieders. Deze zijn niet ‘structureel’ gecontracteerd, maar bij hen worden individuele hulpvragen uitgezet met incidentele overeenkomsten als de hulpvraag niet (tijdig) bij de gecontracteerde zorgaanbieders kan worden ondergebracht.

We zien dat deze groep incidentele contracten / zorgaanbieders groeit in aantallen en zorgtrajecten. Dit is noodzakelijk om de enorme toename van de onderwijs-zorg gerelateerde zorg aan te kunnen. De capaciteit bij de gecontracteerde zorgaanbieders is onvoldoende om de benodigde zorg bij deze hulpvragen tijdig te kunnen borgen.

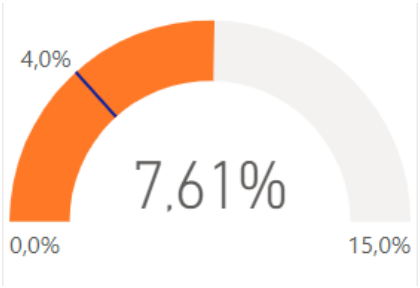
Door deze werkwijze kunnen we de wachttijden voor de jeugdigen beperken. Voor alle zorgaanbieders gelden overigens dezelfde JENS Hulpvraag Bekostigings Combinatie (HBC) tarieven.

7.3 Intensiteit zorgtrajecten

De intensiteit van de zorgtrajecten is een indicator voor de zwaarte van de hulpvraag en de daarvoor benodigde inzet. De inschatting van de zwaarte vindt plaats door middel van triage. De definities van laag, midden en hoog zijn gebaseerd op het aantal in te zetten contactmomenten of dagdelen zorg. In 2026 zien we een relatieve daling van het aandeel hoog intensieve trajecten (32,9%), in 2025 was dit nog 35,0%, in 2024 zo'n 36,6%. Mede door deze verschuiving nam het aandeel 'intensiteit midden' met 1,3% toe. Een deel van deze categorie schoof naar 'intensiteit laag'. Deze gunstige én beoogde beweging past in het beeld van de gerealiseerde transformatie en met name de aanpak 'voorliggend, tenzij'.

7.4 Aanbod door kleine aanbieders

In het eerste halfjaar van 2026 heeft JENS 7,61% van het budget besteed aan kleine jeugdhulpaanbieders (organisaties waar maximaal 10 personen werkzaam zijn). Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de minimumeis van 4% uit het programma van eisen in de aanbesteding.

7.5 Waarborgen veiligheid

Om de veiligheid van gezinnen en kinderen te waarborgen worden deze afspraken ook in de eerste helft (en in de verdere toekomst) nageleefd (zie volgende pagina):

Afspraak	Norm	Status
Organiseer twee keer per jaar twee themabijeenkomsten over veiligheid.	2x	De aandachtsfunctionarissen laten dit onderwerp tweemaal per jaar in hun team aan bod komen.
Aanwezigheid van medewerkers JENS bij themabijeenkomsten huiselijk geweld en kindermishandeling.	> 80%	De aandachtfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling (meldcode) zorgen ervoor dat dit thema tweemaal per jaar op de agenda staat van het werkoverleg. De norm is hiermee behaald (aanwezigheid van 80% van de medewerkers).
Onderzoek alle casussen waar de meldcode NIET is gevolgd terwijl dat wel had gemoeten.	100%	100%
Elk gezin met meervoudige problematiek heeft een vast aanspreekpunt bij JENS.	95%	100% Sinds april 2023 hanteren we het nieuwe proces toeleiding naar zorg en worden alle nieuwe vragen getriageerd op enkelvoudige, meervoudige of complexe problematiek. Alle nieuwe meervoudige casussen krijgen bij de start een vast aanspreekpunt.
Iedere melding van Veilig Thuis wordt opgevolgd.	100%	100%
Onderzoek alle casussen waar de melding van Veilig Thuis NIET is opgevolgd.	100%	Niet van toepassing.

Waar dat nodig is, nemen we alle aanbevelingen van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd mee.

7.6 Tevredenheid

In dit hoofdstuk geven we aan hoe we de ervaringen in beeld hebben gekregen van zowel hulpvragers aan JENS (in de individuele trajecten) als van de medewerkers binnen JENS.

7.6.1 Cliënten

In 2024 hebben we met de gemeenten afgesproken een continu doorlopende steekproefsgewijze meting naar de cliënttevredenheid te laten uitvoeren door bureau Dimensus. In 2025 zijn voor het Cliënt ervaringsonderzoek Jeugd 1.421 respondenten benaderd voor het onderdeel ‘proces vooraf’ en 321 cliënten voor het onderdeel ‘kwaliteit en effect van de hulp’. Uiteindelijk zijn met 189 respondenten gesprekken gevoerd over het proces. Van deze respondenten had het merendeel (86%), oftewel circa 163 respondenten, het gesprek over de hulpvraag met JENS. In deze samenvatting geven we de resultaten van het onderzoek, die we in de eerste helft van 2026 hebben ontvangen, weer.

De rol van JENS in het proces vooraf

In 2025 is het gesprek om de hulpvraag te verhelderen in veruit de meeste gevallen gevoerd met JENS (86%). Dit aandeel is verder toegenomen ten opzichte van 2024 (76%). Het aandeel gesprekken dat met de gemeente of een andere partij werd gevoerd, nam juist af. Daarmee is JENS voor het overgrote deel van de cliënten en ouders de primaire toegang tot jeugdhulp.

Deze positie maakt dat de uitkomsten van het cliënt ervaringsonderzoek over het proces vooraf in belangrijke mate betrekking hebben op de manier waarop JENS het verhelderingsgesprek voert, afrondt en opvolgt.

Ervaringen met het verhelderingsgesprek

Respondenten zijn overwegend positief over het verloop van het gesprek. Zij geven aan zich vooral serieus genomen te voelen (88%) en ervaren dat er goed is geluisterd (78%). Ook wordt gewaardeerd dat er aandacht is voor wat cliënten en hun netwerk zelf kunnen doen (77%). In de toelichtingen worden met name de persoonlijke benadering, betrokkenheid en luistervaardigheid van medewerkers genoemd. Deze elementen dragen bij aan het gevoel van samenwerking en maatwerk.

Tegelijkertijd is er in 2025 sprake van een lichte daling van het gemiddelde rapportcijfer voor het gesprek (7,3 tegenover 7,6 in 2024). In open antwoorden richten kritische geluiden zich vooral op de communicatie na afloop van het gesprek en op het als traag ervaren vervolg. Dit wijst erop dat niet alleen het gesprek zelf, maar juist ook de periode direct erna bepalend is voor de totale ervaring van cliënten en ouders.

Advies en opvolging na het gesprek

Ruim een derde van de respondenten geeft aan naar aanleiding van het gesprek geen concreet advies te hebben ontvangen (36%). Daarnaast is bijna een kwart doorverwezen naar professionele hulp zonder verdere handvatten (23%). Tegelijkertijd kan een grote meerderheid zich volledig of deels vinden in het uiteindelijke advies (86%).

Deze combinatie laat zien dat het advies inhoudelijk vaak passend wordt gevonden, maar dat de vorm en explicitering ervan niet altijd als zodanig wordt herkend. Voor cliënten en ouders blijken een duidelijke samenvatting, concrete vervolgstappen en zicht op het vervolg minstens zo belangrijk als de inhoud van het advies zelf.

Informatievoorziening en cliëntondersteuning

De bekendheid van de onafhankelijke cliëntondersteuner blijft toenemen en is in 2025 uitgekomen op 31%. Slechts een klein deel van de respondenten heeft hier daadwerkelijk gebruik van gemaakt (7%), maar opvallend is dat, achteraf bezien, 37% aangeeft hier mogelijk of zeker gebruik van te hebben willen maken. Dit aandeel ligt aanmerkelijk hoger dan in eerdere jaren.

Dit suggereert dat het moment en de wijze waarop deze informatie wordt gedeeld van invloed zijn op het daadwerkelijke gebruik. Het verhelderingsgesprek biedt hierbij een logisch aanknopingspunt.

Samenhang met wachttijden en vervolgtrajecten

Een deel van de ervaren knelpunten in het proces vooraf hangt samen met factoren buiten de directe invloedssfeer van JENS, zoals wachttijden tot de start van uitbestede hulp. Bijna vier op de tien respondenten geven aan dat de hulp (nog) niet is gestart en bijna de helft wacht langer dan drie maanden. Respondenten die tijdens deze periode weinig of geen contact hebben ervaren, benoemen met name een gebrek aan informatie, terugkoppeling en steun.

Hoewel deze aspecten keten-breed zijn, werken zij wel door in de ervaren kwaliteit van het proces vooraf. Dit benadrukt het belang van afstemming, verwachtingsmanagement en regie in de overgang van verheldering naar daadwerkelijke hulp.

Ontwikkelrichting

De uitkomsten over 2025 laten zien dat de basis van het verhelderingsgesprek stevig is: cliënten en ouders voelen zich gehoord en serieus genomen. Tegelijkertijd ligt er een duidelijke ontwikkelopgave in het versterken van de communicatie en opvolging na het gesprek, het explicieter maken van advies en vervolgstappen en het beter benutten van het moment om cliënten te informeren over beschikbare ondersteuning, zoals onafhankelijke cliëntondersteuning.

Deze aandachtspunten sluiten aan bij de centrale rol die JENS vervult in de toegang tot jeugdhulp en bij de ambitie om het proces vooraf zo duidelijk, voorspelbaar en ondersteunend mogelijk te laten zijn voor cliënten en gezinnen. We formuleren dan ook actiepunten uit dit onderzoek, waarbij ook wordt aangesloten bij de input van enkele klachtgesprekken. Eén van de actiepunten zal dan ook gericht zijn op het visueel maken van het proces, met als doel nog duidelijker te communiceren en verwachtingen af te stemmen.

Bij de start van 2025 hebben we, vanuit de cliëntadministratie, een standaard beantwoording ingericht waarin de procescommunicatie is opgenomen. Maar daarnaast gaan we een tijdlijn van het proces visualiseren, waarin de status van de verschillende momenten uit het proces is opgenomen. Deze visualisatie kan dan in de eerste contacten worden besproken met de hulpvrager. In september 2026 zal dit operationeel en onderdeel van de klantreis zijn. Uiteraard zal JENS de medewerkers in deze aanpak meenemen.

Ook zal de aanpak binnen 'Voorliggend, tenzij' een bijdrage leveren aan het kunnen bieden van handvatten en het aanwezig blijven van een contactpersoon in de vraag-verhelderende fase. We zullen in de visualisatie opnemen hoe de rol van de jeugdconsulent eruit kan zien.

7.6.2 Stakeholders

Zoals in hoofdstuk 3.4 van deze rapportage te lezen is, hebben we de input van de stakeholdersbijeenkomst van eind 2024 meegenomen in de geformuleerde doelen van de programmalijnen. Daarnaast is en wordt nieuwe input, zoals al is beschreven, bij de stakeholders opgehaald.

7.6.3 Medewerkers

In het begin van 2025 heeft JENS een Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO) uitgevoerd over 2024. Het betrof een compact onderzoek met twee gesloten vragen en twee open vragen, identiek aan het MTO over 2023. De resultaten zijn zowel op JENS-niveau als per gebied geanalyseerd. De vragen waren:

- In welk gebied werk je?
- Met hoeveel sterren beoordeel je het werken voor JENS?
- Noem één element dat positief bijdraagt aan jouw tevredenheid.
- Noem één aandachtspunt binnen je team dat jouw tevredenheid kan vergroten.

De gemiddelde medewerkerstevredenheid kwam uit op 7,5.

Het doel in 2025 was de bevindingen te benutten en gericht bij te sturen. Zoals in hoofdstuk 6 is beschreven, zijn drie belangrijke aandachtspunten opgepakt. De werkgroep Werkgeluk is opgericht om de verbinding binnen teams en met de organisatie te versterken, zowel in onderlinge samenwerking als in de zichtbaarheid van JENS.

Daarnaast is blijvend ingezet op heldere en transparante communicatie, een terugkerend aandachtspunt in de MTO-resultaten. Ook is een structureel HR-overleg tussen de leden ingericht, waarin processen worden gedeeld en afgestemd. Dit leidt tot meer duidelijkheid voor huidige én nieuwe medewerkers. De ervaringen in 2025 laten zien dat medewerkers deze ontwikkelingen positief waarderen.

Tot slot zijn de MTO-resultaten uitgesplitst per gebied. Dit stelt gebiedsmanagers in staat om gericht met de uitkomsten te werken, verbeteracties met de teams te formuleren en tegelijkertijd zicht te houden op wat al goed gaat.

8 Omvang van basis ambulante jeugdhulp

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de omvang van de Basishulp Jeugd binnen de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal gedurende de eerste helft van 2026. Daarbij beschrijven we hoeveel jeugdigen ondersteuning ontvingen vanuit de gebiedsteams van JENS of vanuit de uitbestede zorg. Daarnaast besteden we aandacht aan ontwikkelingen rondom wachtlijsten, aanvragen en klachten of signalen van ongenoegen.

8.1 Voorliggend bereik en niet-geregistreerde jeugdigen

Bij de interpretatie van deze cijfers is het belangrijk te benadrukken dat een groot deel van de ondersteuning die JENS biedt, plaatsvindt in het voorliggende veld. Deze ondersteuning wordt vaak geboden zonder dat een formeel zorgtraject wordt gestart. Hierdoor zijn deze jeugdigen en gezinnen niet zichtbaar in Pluriform en worden zij ook niet meegenomen in de reguliere managementinformatie en rapportages. Het daadwerkelijke bereik van JENS is daardoor aanzienlijk groter dan op basis van de geregistreerde zorgcijfers zichtbaar wordt.

De analyses die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, laten zien dat jaarlijks ongeveer 3.500 jeugdigen en / of hun ouders ondersteuning ontvangen vanuit het voorliggende veld zonder dat hiervoor een formeel zorgdossier wordt geopend. Het gaat hierbij regelmatig om jeugdigen en gezinnen met vragen of kwetsbaarheden die, dankzij tijdige ondersteuning, begeleiding en netwerkversterking, geen aanvullende jeugdhulp nodig hebben.

Gerichte praktijkanalyses bevestigen dit beeld. Zo blijkt uit een steekproef binnen één gebied dat jeugdconsulenten (medewerkers die voorliggend aan de slag gaan) gedurende vijf maanden (feb – juli 2026) betrokken waren bij 349,6 casussen. 126,2 van deze casussen werden besproken binnen een overlegstructuur zoals de Rotonde, terwijl de ondersteuning nog steeds binnen het voorliggende veld georganiseerd bleef. Daarnaast waren er 223,4, casussen waarbij jeugdconsulenten samen met jeugdigen, ouders en hun netwerk actief zochten naar passende oplossingen binnen de eigen leefomgeving, zonder inzet van specialistische zorg. Deze ondersteuning voorkomt in veel gevallen dat situaties escaleren of uitmonden in formele hulpverlening / zorg.

Om administratieve lasten te beperken en contacten laagdrempelig te houden, worden dergelijke contacten niet volledig geregistreerd binnen de reguliere zorgregistratie. Door de uitkomsten van de uitgevoerde steekproeven, aangevuld met ervaringen uit de praktijk en resultaten uit de businesscases, ontstaat echter een betrouwbaar beeld van de omvang en betekenis van deze inzet. Ook in de komende periode blijven we de onderliggende aannames toetsen door vergelijkbare analyses, met behulp van de implementatie van de nieuwe werkkaarten, binnen andere gebieden uit te voeren.

De businesscases laten eveneens zien dat de preventieve en voorliggende inzet een belangrijke bijdrage levert aan het beperken van de instroom naar specialistische hulp.

Een eerdere steekproef over één kwartaal binnen één gebied laat zien dat het jeugd- en jongerenwerk via de structurele activiteiten 466 contacten met jeugdigen heeft bereikt. Circa 30% betitelen we als reguliere contacten en bij ongeveer 70% van de bereikte jeugdigen is er sprake van een ondersteunings- of preventieve vraag. Dit benadrukt de belangrijke signalerende, preventieve en ondersteunende functie van het jongerenwerk. De cijfers laten zien dat een groot deel van de jeugdigen met lichte of beginnende problematiek tijdig (en toereikend) wordt bereikt en ondersteund, passend bij het uitgangspunt 'Voorliggend, tenzij'. Omdat alleen de structurele activiteiten zijn meegenomen, ligt het daadwerkelijke bereik in de praktijk hoger.

Daarnaast worden veel vragen en ondersteuningsbehoeften opgevangen binnen trainingen, groepsgerichte activiteiten, ambulante rondes, inloopmomenten, Sjpruut / Kids & Koffie en andere wijkgerichte initiatieven. Deze contacten leiden vaak tot advies, ondersteuning of een korte interventie, zonder dat een formeel zorgtraject noodzakelijk is. Ook deze inzet blijft grotendeels buiten de reguliere zorgregistratie, terwijl dit wel direct bijdraagt aan het welzijn van jeugdigen en gezinnen.

De resultaten uit de verschillende businesscases bevestigen dat deze aanpak niet alleen bijdraagt aan het voorkomen van instroom in formele zorg, maar ook zorgt voor snellere ondersteuning, minder escalaties en een sterkere preventieve basis in de wijken. Daarmee sluit deze werkwijze aan bij de beweging die JENS de afgelopen jaren heeft ingezet: het versterken van eigen kracht, het benutten van het sociale netwerk en het organiseren van passende ondersteuning, zo licht en dichtbij mogelijk.

De ervaringen in de eerste helft van 2026 laten zien dat deze aanpak bijdraagt aan:

- het voorkomen van onnodige doorverwijzingen naar specialistische zorg;
- het versterken van de eigen regie van jeugdigen en gezinnen;
- het vergroten van de betrokkenheid van het sociale netwerk;
- het beter benutten van het voorliggende aanbod;
- het vroegtijdig signaleren en aanpakken van problemen, waardoor escalatie vaker wordt voorkomen.

Deze ontwikkelingen benadrukken het belang van een sterk voorliggend veld als fundament onder de jeugdhulp. Tegelijkertijd blijven we investeren in het verder verbeteren van registratie, monitoring en sturing, zodat de maatschappelijke impact van deze inzet ook in de toekomst nog meer zichtbaar en onderbouwd kan worden.

8.2 Cliënten jeugdhulp

Vanaf 2019 laten analyses een relatief stabiel aantal cliënten in zorg zien, gevolgd door een duidelijke stijging vanaf begin 2021. Deze toename hangt samen met de na-ijleffecten van de coronapandemie, waardoor meer jeugdigen en gezinnen een beroep deden op ondersteuning. De piek werd bereikt in 2022, met ruim 2.600 cliënten in zorg. Daarna zette een geleidelijke daling in, die zich voortzette in 2023 en 2024.

In 2025 tonen de cijfers een relatief stabiel beeld, met lichte schommelingen gedurende het jaar. Deze stabilisatie is het resultaat van de inzet op normaliseren, preventie, vroegsignalering en het versterken van het voorliggend veld. Tegelijkertijd blijft de druk op de jeugdhulp groot door de toenemende complexiteit van hulpvragen en de aanhoudende vraag naar ondersteuning binnen het onderwijs.

Aan het begin van 2026 is een lichte stijging zichtbaar. Deze ontwikkeling vraagt om blijvende aandacht voor de balans tussen instroom en uitstroom en voor het tijdig inzetten van passende ondersteuning. Ondanks deze stijging ligt het aantal cliënten nog duidelijk onder het niveau van de piekjaren 2021 en 2022.

De groei van het aantal cliënten in zorg in het eerste halfjaar van 2026 wordt niet veroorzaakt door een hogere instroom, maar vrijwel geheel door een lagere uitstroom. In de eerste helft van 2026 stroomden 638 jeugdigen in en 543 jeugdigen uit. Daarmee nam het aantal cliënten netto met 95 toe. Ten opzichte van het eerste halfjaar van 2025 daalde de instroom met 4,2%, terwijl de uitstroom sterker afnam, namelijk met 18,3%. De ontwikkeling zit daarmee vooral in het feit dat jeugdigen gemiddeld minder snel volledig uit zorg gaan.

Een belangrijke verklaring hiervoor is dat JENS een groeiend aantal lichtere hulpvragen en delen van hulpvragen voorliggend oppakt, onder andere via jeugdconsulenten, jeugd- en jongerenwerk, plusvoorzieningen en andere laagdrempelige ondersteuning in de gebieden. Daardoor blijven binnen de formele zorgregistratie relatief vaker de zwaardere en complexere hulpvragen over. Deze trajecten vragen gemiddeld meer inzet per week, meer afstemming met gezin, netwerk en betrokken aanbieders en vaker een langere doorlooptijd voordat verantwoord kan worden afgeschaald of afgesloten. Dit zet de uitstroom onder druk en heeft daarmee ook financiële consequenties, omdat complexere trajecten langer doorlopen en intensiever zijn. In de tweede helft van 2026 blijft JENS daarom scherper volgen welke factoren de uitstroom vertragen en waar binnen de beïnvloedbare onderdelen versnelling, afschalen of afronding mogelijk is.

De grafiek op de volgende pagina geeft de ontwikkeling weer van het aantal clienten dat in zorg is binnen de gebiedsteams en / of de uitbestede zorg in de periode 2019 tot en met begin 2026. De trend bevestigt dat de sterke groei van de coronajaren is omgebogen naar een meer stabiele ontwikkeling, waarbij de omvang van de doelgroep structureel hoger blijft dan vóór 2021.

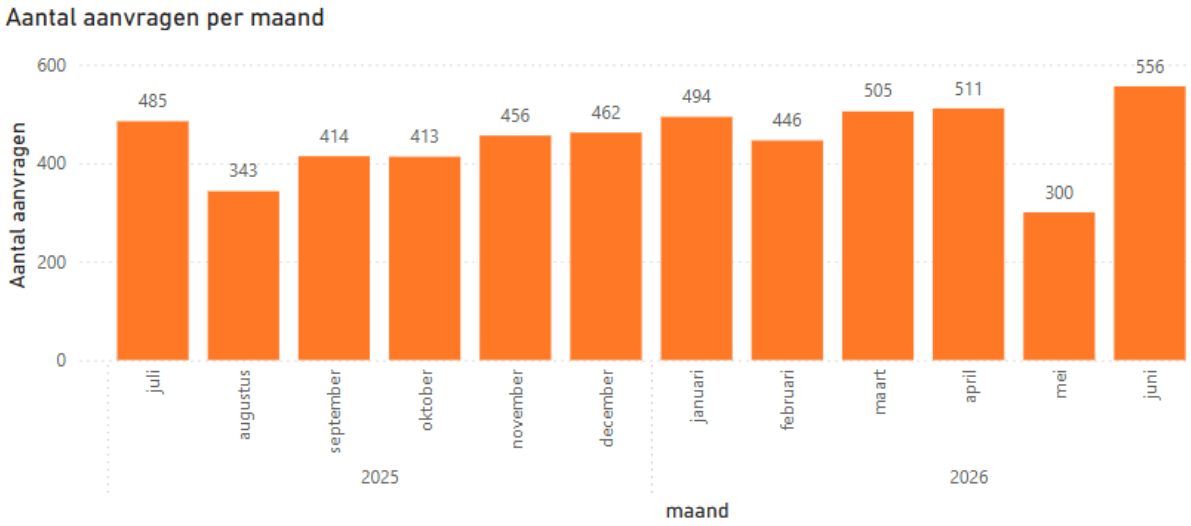

8.3 Aantal cliënten maandelijks in zorg

Ontwikkeling aantal unieke cliënten					
Aantal unieke cliënten	2022	2023	2024	2025	1eHJ-2026
Cliënten bij aanvang	2565	2482	2320	2228	2157
Instroom	+1314	+1459	+1350	+1214	+ 638
Subtotaal YTD	3879	3941	3670	3442	2795
Uitstroom	-1379	-1621	-1442	-1285	- 543
Aantal in zorg per ult.	2482	2320	2228	2157	2252
Gemiddeld aantal maandelijks in zorg	2572	2425	2274	2193	2205

Aantal unieke cliënten in zorg per gemeente in 2026				
Aantal unieke cliënten	HLV	Heerlen	Landgraaf	Voeren-daal
Cliënten per 1 januari	2157	1464	562	131
Instroom	+ 638	+415	+173	+50
Subtotaal YTD	2795	1879	735	181
Uitstroom	- 543	-367	-154	-22
Aantal in zorg per 30-06	2252	1512	581	159
Gemiddeld aantal maandelijks in zorg	2205	1488	572	145

8.4 Nieuwe zorgvragen

Dit overzicht geeft inzicht in het aantal hulpvragen per maand. Het betreft alle gemelde zorgvragen van cliënten, waaronder nieuwe aanmeldingen, nieuwe hulpvragen van reeds bekende cliënten en verlengingen van bestaande trajecten.

In 2025 registreerde JENS 5.213 aanvragen, vrijwel gelijk aan het aantal aanvragen in 2024 (5.239). In de tweede helft van 2025 lag het aantal aanvragen tussen de 343 en 485 per maand. De gebruikelijke daling in de zomermaanden bleef zichtbaar, maar was minder sterk dan in voorgaande jaren.

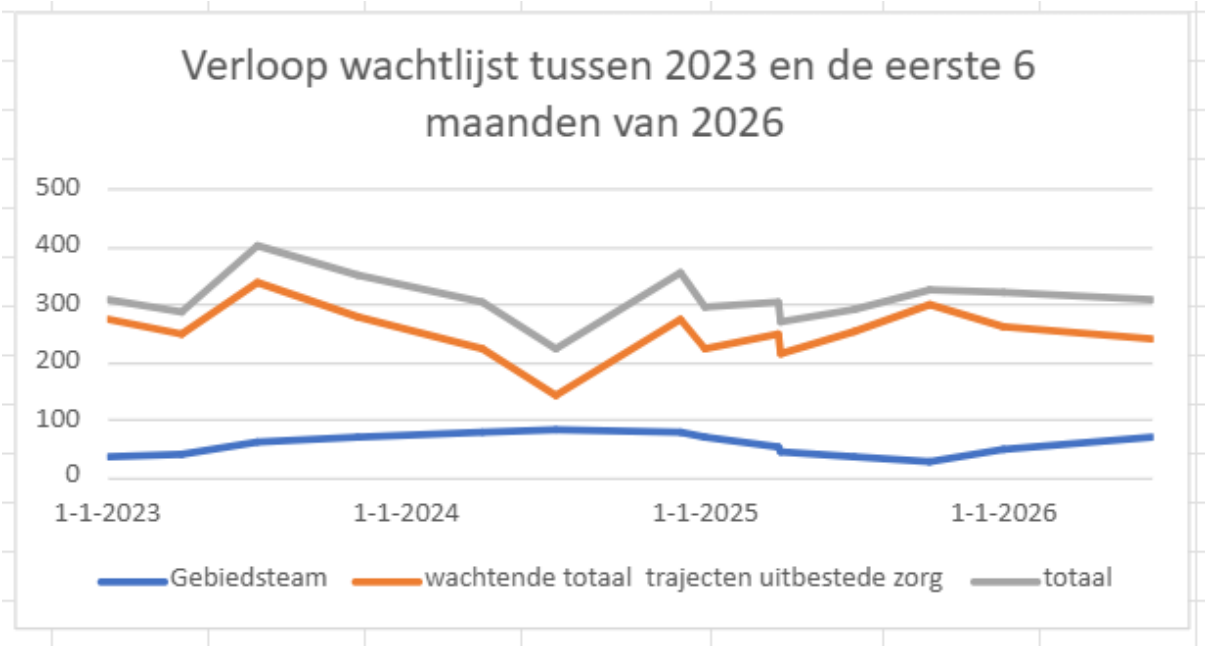
In de eerste helft van 2026 zien we een stijging van het aantal aanvragen. Na een relatief rustige maand mei (300 aanvragen) nam het aantal hulpvragen in juni toe tot 556 aanvragen, het hoogste maandvolume in de weergegeven periode. Ook in maart (505) en april (511) lag het aantal aanvragen boven het niveau van de tweede helft van 2025.

Deze ontwikkeling sluit aan bij het beeld dat we ook binnen andere indicatoren zien: de druk op de jeugdhulp blijft hoog, mede door de toenemende complexiteit van hulpvragen en de aanhoudende vraag naar ondersteuning binnen het onderwijs. Tegelijkertijd blijft JENS sturen op het zo vroeg mogelijk oppakken van hulpvragen binnen het voorliggend veld en de gebiedsteams, zodat passende ondersteuning tijdig kan worden ingezet.

De grafiek laat de ontwikkeling zien van het aantal aanvragen per maand vanaf juli 2025 tot en met juni 2026. Hierbij is zichtbaar dat, ondanks maandelijkse fluctuaties, het aantal hulpvragen in de eerste helft van 2026 hoger ligt dan in de tweede helft van 2025.

8.5 Wachtlijst

In de volgende afbeelding is de ontwikkeling van de wachtlijst gedurende de eerste zes maanden van 2026 en ten opzichte van de wachtlijst in 2023, 2024 en 2025 zichtbaar:

Wachtlijst uitbestede zorg

Er is een stijging van het aantal wachtenden op zorg zichtbaar. Als we inzoomen op de wachtenden op uitbestede zorg, zien we het volgende:

Wanneer we het aantal wachtenden in de eerste helft van 2026 in de uitbestede zorg vergelijken met de jaren 2023 en 2024, zien we een daling van 262 trajecten op 31-12-2025 naar 239 trajecten op 30-06-2026.

Daarnaast blijkt dat op 01-07-2026 83% van de wachtende trajecten betrekking heeft op behandeling. Het gaat hierbij om behandelvormen die op dit moment niet binnen de gebiedsteams kunnen worden uitgevoerd.

Net als in het vierde kwartaal van 2025, zien we ook in de eerste zes maanden van 2026 dat ouders waarvan het kind lang moeten wachten op een behandeling, zelf op onderzoek gaan of ze ergens anders sneller terechtkunnen. Die mogelijkheid vinden zij dan vaak bij kleine niet gecontracteerde aanbieders net buiten de regio. Hier zit een groot risico aan.

Voorbeeld: bij sommige jeugdigen en gezinnen is sprake van een hulpvraag waarbij onderzoek nodig is op meerdere leefgebieden, bijvoorbeeld wanneer er signalen zijn die zowel op kind-problematiek als op factoren in de omgeving kunnen wijzen. In deze gevallen verwijst JENS naar aanbieders die beschikken over een brede expertise: deskundigheid op diverse classificaties en stoornissen, maar ook inzicht in systeemdynamiek en mogelijke trauma's. Deze aanbieders hebben doorgaans langere wachtlijsten. We zien dat ouders in dergelijke

situaties regelmatig zelf uitwijken naar kleine, niet gecontracteerde organisaties, vaak éénpersoonspraktijken, omdat zij daar sneller terechtkunnen. Deze praktijken beschikken echter niet altijd over de multidisciplinaire expertise die nodig is om een volledig en zorgvuldig beeld te vormen, zoals wel het geval is bij de gecontracteerde aanbieders waar JENS naar verwijst. Dit roept de vraag op of jeugdigen en gezinnen op langere termijn daadwerkelijk het juiste onderzoek en passende ondersteuning ontvangen.

Daarnaast leidt dit tot financiële discussies: ouders kiezen zelf voor een niet gecontracteerde aanbieder, terwijl JENS wél een hulpvraag heeft vastgesteld en verantwoordelijk is voor de toeleiding. In alle gevallen die wij tot nu toe hebben gezien, zijn ouders bovendien al gestart met het traject zonder voorafgaande goedkeuring van JENS.

Het aantal jeugdigen waarbij ouders tijdens de wachttijd zelf starten bij een niet-gecontracteerde aanbieder is op dit moment niet exact uit Pluriform te halen. Omdat deze situatie in Pluriform niet als afzonderlijke categorie wordt geregistreerd, kan hiervoor geen aparte gegevensselectie worden gemaakt. Daarmee kunnen we geen volledig geregistreerd aantal noemen. Op basis van de signalen die in de eerste helft van 2026 bij JENS bekend zijn geworden, gaat het naar verwachting om een beperkt aantal jeugdigen. Indicatief schatten we dit in op enkele casussen, met een bandbreedte van ongeveer vijf tot tien jeugdigen in het eerste halfjaar van 2026. Dit betreft een inschatting op basis van praktijkervaring en meldingen, en geen volledig uit de registratie herleidbaar aantal.

Wanneer ouders of een aanbieder zich alsnog bij JENS melden, wordt de hulpvraag behandeld volgens het reguliere proces. JENS beoordeelt dan of de ingezette of gevraagde ondersteuning passend is bij de hulpvraag. Als de hulp inhoudelijk passend wordt bevonden, wordt deze beoordeeld vanaf de datum waarop de aanvraag bij JENS is binnengekomen. Vanaf dat moment vindt verdere afhandeling plaats binnen de reguliere kaders voor toeleiding, beoordeling en financiering. Daarmee borgt JENS dat ook bij zelf gestarte trajecten zorgvuldig wordt getoetst of sprake is van passende jeugdhulp en of bekostiging vanuit de Basishulp Jeugd aan de orde is.

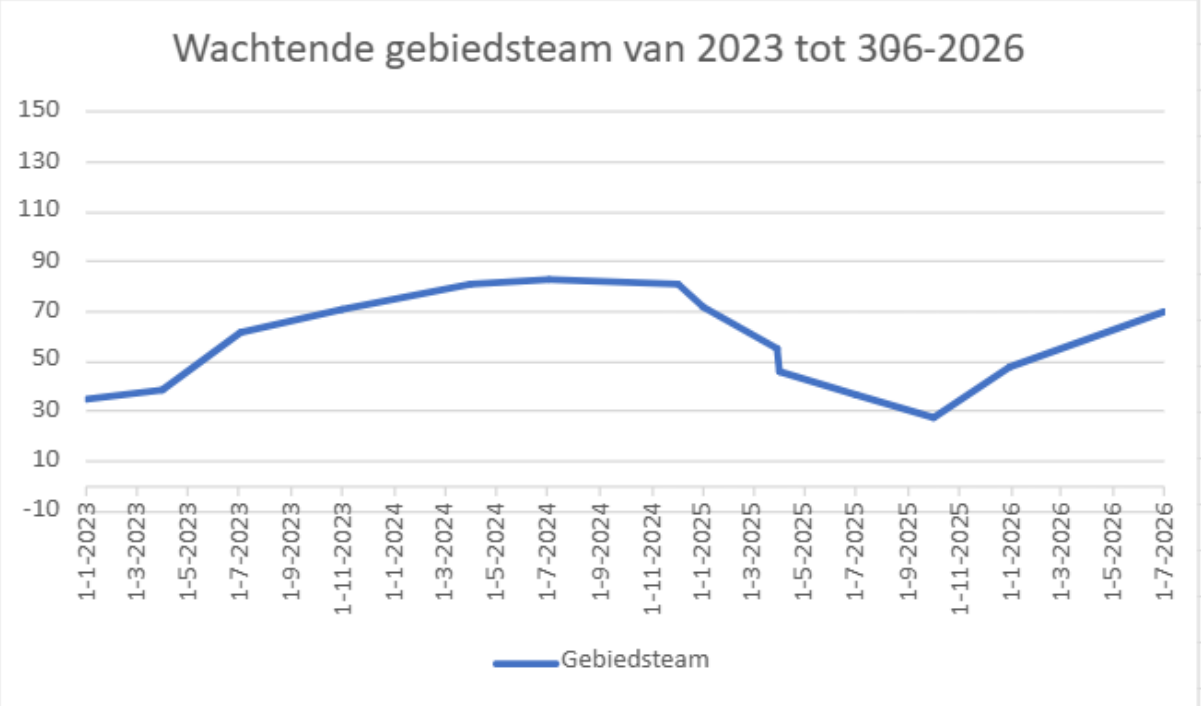
Het uitwijken van ouders naar niet-gecontracteerde aanbieders vormt een risico voor zowel kwaliteit als kostenbeheersing. In 2026 wordt dit gemonitord via de instroom en verlengingen, wordt explicieter gecommuniceerd over door JENS gecontracteerd aanbod en worden wachtlijstgegevens periodiek besproken in het Accountteam.

Daarnaast moeten we rekening houden met het feit dat jeugdigen die via JENS wachten op uitbestede zorg, aansluiten in dezelfde regionale wachtrijen als overige wachtenden in Zuid-Limburg. De totale wachttijden in de regio zijn aanzienlijk en structureel hoog, wat de doorstroom verder bemoeilijkt.

Wachtlijst in gebieden

Wanneer we de ontwikkeling van het aantal wachtenden binnen de gebiedsteams over de eerste 6 maanden van 2026 bekijken, zien we een stijging van het aantal wachtenden in het gebied.

Binnen het project ‘Voorliggend, tenzij’ wordt steeds nauwkeuriger beoordeeld of een hulpvraag, samen met het gezin, in het gebiedsteam kan worden opgepakt en welke aanvullende inzet eventueel nodig is vanuit de uitbestede zorg. Hierdoor worden steeds meer hulpvragen volledig of gedeeltelijk binnen de gebiedsteams opgepakt. De stijging van wachtenden hangt hiermee samen. Tegelijkertijd weten we dat de wachttijden binnen JENS structureel korter zijn dan in de uitbestede zorg, wat eveneens van invloed kan zijn op de instroom.

Gebied	Type zorg	Aantal wachtende	Wachttijd
Heerlen gebied 1 en Voerendaal	Ambulant	3	max 1 maanden
Heerlen gebied 2	Ambulant en NO	4	max 1 maanden
Heerlen gebied 3	Ambulant	13	max 3 maanden
Heerlen gebied 4	Ambulant en VLC	11	max 3 maanden
Landgraaf	Ambulant	25	max 3 maanden
Stedelijk	VVS	14	afhankelijk van de doorstroom naar onderwijs

Het aantal wachtenden is in het eerste halfjaar van 2026 gestegen van 48 naar 70. Deze stijging hangt samen met de aanhoudend hoge wachttijden binnen de specialistische jeugdhulp in Zuid-Limburg, waardoor de doorstroom van jeugdigen vertraagt. Wij zien namelijk een toenemende complexiteit van hulpvragen, waardoor vaker specialistische behandelingen noodzakelijk zijn na een traject binnen het gebiedsteam. Tegelijkertijd sturen wij binnen de werkwijze ‘Voorliggend, tenzij’, scherper op passende hulp en een doelmatige inzet van specialistische zorg. Hierdoor blijft de instroom naar specialistische zorg beheersbaar, maar neemt de druk op de beschikbare behandelcapaciteit in het gebied toe. JENS biedt waar dat nodig is overbruggingsondersteuning tijdens de wachttijd en blijft actief in gesprek met aanbieders en gemeenten over het terugdringen van wachttijden.

Hulpvragen die wachten op bijvoorbeeld Ambulant ontvangen wel begeleiding ter overbrugging, vanuit een jeugdconsulent.

De wachttijden verschillen van enkele dagen tot maximaal drie maanden. Samen met de gedragswetenschappers houden we goed overzicht op de wachtende trajecten.

De relatie tussen de wachtlijst en de doelstelling van tijdige en passende hulp is zichtbaar gemaakt in hoofdstuk 7.1 met de grafieken onder 'Zorgtraject: van verwijzing tot terugkoppeling'.

JENS heeft geen wachtlijsten en na een intake kan worden gestart bij:

- ROOTZ
- ROOTZ ONS
- Kantelklas en Byzonderwijs
- Nieuw ouderschap

Wachttijden in de zorg zijn helaas onontkoombaar maar JENS bekijkt continu wat de best passende zorg is, of dit anders kan bij lange wachttijden en wat er wel / niet nodig is om een lange wachttijd te overbruggen.

8.6 Klachten en ongenoegens

JENS beschikt over een klachtenprocedure, een klachtenfunctionaris en een klachtencommissie. Cliënten, maar ook zorgaanbieders, kunnen klachten melden via de website van JENS. De klachten en meldingen van ongenoegen komen dan rechtstreeks binnen bij de klachtenfunctionaris, die deze altijd als eerste binnen vijf werkdagen oppakt.

In de periode januari tot en met juni 2026 zijn in totaal 26 klachten dan wel meldingen van ongenoegen ontvangen:

Aantal	Aard van de melding
6	M.b.t. verwijzing en de daarbij behorende procedures
15	M.b.t. de aangeboden behandeling en begeleiding (bejegening en communicatie)
4	Algemene vragen over procedures en / of wetgeving
1	Facilitair
Totaal	26

Ten opzichte van dezelfde periode in 2025 (zeventien klachten / meldingen) is dit een stijging van negen klachten / meldingen.
Eén klacht is doorgezet naar de Klachtencommissie.
In alle overige gevallen zijn de meldingen in overleg met de betrokkenen naar tevredenheid afgehandeld.

8.6.1 Leren van signalen, klachten en ervaringen

Binnen JENS zien wij klachten, meldingen van ongenoegen en andere signalen niet alleen als feedback op een individuele situatie, maar ook als een belangrijke bron voor leren en verbeteren. Iedere melding wordt zorgvuldig beoordeeld en

biedt de mogelijkheid om kritisch te kijken naar onze werkwijze, communicatie en dienstverlening.

Wanneer uit klachten of meldingen verbeterpunten naar voren komen die redelijk en gegrond zijn, vertalen wij deze waar dat mogelijk is naar concrete acties. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar patronen en terugkerende signalen. Juist wanneer bevindingen uit klachten aansluiten bij de ervaringen en feedback die naar voren komen uit het Cliënttevredenheidsonderzoek (CTO), zien wij dit als een belangrijke bevestiging dat verbetering wenselijk of noodzakelijk is. Op deze manier combineren we signalen uit verschillende bronnen om onze dienstverlening verder te ontwikkelen. Klachten worden daarmee niet uitsluitend gezien als afzonderlijke casussen, maar ook als input voor organisatie brede reflectie en kwaliteitsverbetering.

Een samenvatting van de uitkomsten van het Cliënttevredenheidsonderzoek, inclusief de belangrijkste verbeterpunten en de acties die hieruit voortvloeien, is opgenomen in hoofdstuk 7.6.1 van deze rapportage. De in dit hoofdstuk beschreven ontwikkelpunten sluiten deels aan bij de signalen die wij via klachten en meldingen ontvangen en vormen daarmee een belangrijke basis voor onze verbeteragenda.

9 Risico’s

In dit hoofdstuk geven we de mogelijke risico’s weer, op welke wijze we de risico’s in de hand proberen te houden en de stand van zaken op dit moment.

Risico 1	Een pandemie met grote maatschappelijke consequenties, zoals COVID 19

Beschrijving van het risico
Een nieuwe pandemie, anders dan COVID-19, kan grote impact hebben op jeugdigen en gezinnen. Deze kan nieuwe, grotere of complexere problemen veroorzaken, met extra benodigde ondersteuning vanuit de Basishulp Jeugd en, daarmee gepaard gaande, hogere kosten.

Kans (probability): groot
Volgens landelijke partijen zoals de GGD is de kans op het ontstaan van een nieuwe pandemie groot.

Impact (severity): maximaal
De impact kan zeer groot zijn, zoals uit de eerdere COVID-19-pandemie is gebleken.

Beheersmaatregelen
- Laagdrempelige en binnen de maatregelen passende contactmomenten creëren, zoals kennismakingssessies met jeugd- en jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk.
- Verruimen van de inzet van de mobiele ontmoetingsplek.
- Ontwikkelen van vitale buurten om samenredzaamheid te vergroten en de impact van pandemieën te verminderen.
- Anticiperen op consequenties van een nieuwe pandemie in samenwerking met partijen uit het jeugdveld en inzetten op het versterken van veerkracht.
- Verder ontwikkelen van collectieve programma’s om veerkracht te versterken, zoals het Vriendenprogramma en Head-Up tijdens COVID-19.
- Ontwikkelen van alternatieve zorgvormen zoals blended care, filmpjes en apps, die doorgang kunnen vinden binnen eventuele maatregelen, met speciale aandacht voor kwetsbare gezinnen.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Er zijn al alternatieve hulpvormen ingericht die tijdens een nieuwe pandemie kunnen worden ingezet, zoals digitale zorgvormen en het aanbieden van informatie via online kanalen. De groei in het gebruik van Therapieland is hiervan een concreet voorbeeld. Daarnaast werkt JENS continu aan het creëren van veerkrachtige wijken en aan samenredzaamheid, wat helpt bij het opvangen van de gevolgen van een pandemie.

Steeds meer activiteiten worden bewust in de wijk georganiseerd, zoals sporten in de wijk, de Roda Clubtour en de uitbreiding van wijktrainingen. Deze zichtbare aanwezigheid in de wijk verlaagt drempels en draagt bij aan vitalere en weerbaardere buurten.

Categorie – niet voorspelbaar / zeer beperkt beïnvloedbaar
Het ontstaan van een nieuwe pandemie is niet voorspelbaar en niet beïnvloedbaar door JENS. De impact kan slechts beperkt worden geminimaliseerd, in samenwerking met partners zoals de Wmo.

Risico 2	Schaarste op de arbeidsmarkt waardoor mogelijk onvoldoende gekwalificeerde professionals beschikbaar zijn voor het uitvoeren van de Basishulp Jeugd

Beschrijving van het risico
Door de krapte op de arbeidsmarkt kunnen hulpvragen van jeugdigen en gezinnen minder snel of niet worden opgepakt. Dit kan leiden tot grotere problemen en uiteindelijk hogere kosten voor de Basishulp Jeugd. Daarnaast kan schaarste ertoe leiden dat personeel hogere eisen stelt die niet passen binnen de opdracht of het financiële kader, zoals salaris- en werktijdseisen.

Kans (probability): groot
De kans dat dit risico en de bijbehorende consequenties zich voordoen, is groot.

Impact (severity): maximaal
Wanneer hulpvragen niet tijdig worden opgepakt, kunnen problemen voor jeugdigen en gezinnen verergeren. Daarnaast ontstaan financiële risico's wanneer medewerkers hogere arbeidsvoorwaarden eisen, wat druk zet op de lumpsum.

Beheersmaatregelen
- JENS profileert zich als aantrekkelijke werkgever met ruimte voor professionele autonomie binnen duidelijke kaders.
- Ontwikkelen van doorstroom- en ontwikkelmogelijkheden die aansluiten bij het vakgebied.
- Loopbaanmogelijkheden realiseren tussen JENS en de leden.
- Binden van personeel via opleidingen die aansluiten bij de affiniteit en de ontwikkelwensen.
- Verschuiving van individuele naar groepsgerichte activiteiten om inzet van professionals te optimaliseren.
- Inzetten van innovaties zoals eHealth, blended care en apps, zodat met minder inzet meer ondersteuning kan worden geleverd.
- Verder ontwikkelen van hulpvraag- en doelgericht werken om hulp efficiënter en gerichter in te zetten.
- Inzet van ervaringsdeskundigen in het hulpaanbod.
- Ludieke en passende wervingsacties die aansluiten bij de kernwaarden van JENS.
- Het bieden van stageplekken aan studenten vanuit relevante vakopleidingen.

Trends en effect van beheersmaatregelen
De arbeidsmarktkrapte blijft een aanzienlijk probleem, deels bij JENS maar vooral bij de aanbieders van uitbestede zorg. Met name binnen de ggz ontstaan lange wachtlijsten. Om negatieve gevolgen te beperken zet JENS alternatieve hulpvormen in die aansluiten bij de visie van JENS en bijdragen aan het verminderen van het tekort aan professionals. Deze alternatieve inzet vraagt echter om een langere looptijd, wat leidt tot hogere kosten binnen de lumpsum.

Het verloop binnen JENS blijft laag en vacatures kunnen doorgaans goed worden ingevuld, met uitzondering van functies voor gedragswetenschappers. De concurrentie op arbeidsvoorwaarden neemt toe door cao stijgingen en de hogere inschalingen die kandidaten verwachten. Dit zet druk op de tarieven van JENS, die al scherp zijn in vergelijking met de benchmark.

De samenstelling van gebiedsteams ontwikkelt mee met de vraag. Er is een duidelijke verschuiving zichtbaar naar meer groepsgerichte ondersteuning, zowel intern als bij de uitbestede zorg. In 2024 en 2025 is sterk ingezet op blended care, met positieve resultaten binnen de ggz en uitbreiding naar andere onderdelen van de jeugdzorg. Hierdoor kunnen professionals meer cliënten ondersteunen binnen dezelfde contractomvang.

Steeds vaker worden hulpvragen doorgezet naar het voorliggend veld, waar collectieve vormen van ondersteuning de druk op professionele inzet verlagen en aansluiten bij de eigen kracht van gezinnen. Het traject ‘Voorliggend, tenzij’ heeft deze ontwikkeling versterkt.

Daarnaast betrekt JENS actief studenten in opleiding. Veel stagiaires keren terug als medewerker, waardoor een gezonde mix ontstaat tussen jonge en ervaren professionals. Dit helpt om de gemiddelde anciënniteit op ongeveer 75% te houden, lager dan het landelijk gemiddelde van 90%. Ook het aantal vrijwilligers zoals ooievaarsmoeders stijgt licht, mede door zichtbaarheid in de media.

Wij baseren ons bij de inschatting van dit risico op de ontwikkelingen rondom JENS. Onze beheersmaatregelen zijn nu nog effectief, maar we zien bij de partijen om ons heen dat schaarste aan personeel duidelijk aan de orde is, met een enorme impact: cliënten staan maanden tot zelfs jaren op een wachtlijst.

Categorie – voorspelbaar / beperkt beïnvloedbaar
De krapte op de arbeidsmarkt is grotendeels voorspelbaar, maar slechts beperkt beïnvloedbaar door JENS. De beheersmaatregelen beperken de impact, maar kunnen een opwaartse druk op personeelskosten niet volledig voorkomen.

Risico 3	Beperkte medewerking van belangrijke samenwerkingspartners en stakeholders, onvoldoende draagvlak en handelen in lijn met de JENS-visie

Beschrijving van het risico
De nieuwe manier van werken, zoals beschreven in de opdracht, is alleen succesvol wanneer alle partners en stakeholders deze aanpak ondersteunen én toepassen in het eigen dagelijks handelen uiteraard steeds binnen hun wettelijke bevoegdheden. Dit betreft onder meer huisartsen, gecertificeerde instellingen (GI's), onderwijs, gemeentelijke toegang, ouders en organisaties binnen aanpalende domeinen zoals Aanvullende Hulp.

Wanneer partners onvoldoende handelen in lijn met de visie van JENS en daarmee ook in het verlengde van de hervormingsagenda, ontstaat druk op de lumpsum, blijven oude structuren bestaan en wordt de transformatie vertraagd.

Kans (probability): zeer groot
Steeds meer partijen sluiten zich aan bij het JENS gedachtegoed en laten dit ook zien in hun gedrag. Tegelijkertijd openbaart het risico zich nog steeds structureel.

Impact (severity): catastrofaal
Afwijkend handelen van partners heeft grote invloed op de uitnutting van de lumpsum en leidt tot inzet van hulp die niet past binnen de visie en opdracht van JENS.

Beheersmaatregelen
- Actief draagvlak creëren via gesprekken, presentaties, casusbesprekingen en structurele afstemming met partners.
- Gezamenlijke afspraken maken met de gemeenten HLV en partners die het JENS gedachtegoed ondersteunen, gericht op het versterken van het draagvlak en het delen van goede voorbeelden.
- Extra aandacht voor een eenduidige uitvoering bij de toeleiding naar hulp, zodat stakeholders de koers van de Basishulp Jeugd herkennen en volgen.
- Partners een actieve rol geven in transformaties die onder regie van JENS worden uitgevoerd, zodat eigenaarschap en consistent handelen worden versterkt.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Binnen de opdracht van JENS zien we dat steeds meer partners handelen in lijn met de gestelde visie vanuit de gemeentelijke opdracht en hervormingsagenda. De toegangspoort tot jeugdhulp blijft echter een cruciaal knelpunt. Hier wordt in belangrijke mate bepaald hoe hulp wordt ingericht en hoe de lumpsum wordt benut. Ondanks vooruitgang ervaren we in 2026, net als in 2024 en 2025, dat organisaties en professionals regelmatig handelen vanuit een andere visie dan die van JENS, de gemeentelijke opdracht of de hervormingsagenda.

- GI’s en gemeentelijke toegangen dwingen vanuit hun wettelijke taak nog steeds vaker en meer zorg af dan JENS noodzakelijk acht vanuit haar visie gebaseerd op de opdracht en hervormingsagenda.
- Andere domeinen schuiven verantwoordelijkheden door naar JENS, waardoor inzet moet worden bekostigd die niet altijd perspectief biedt of in lijn is met de visie.
- JENS heeft in deze situaties onvoldoende invloed om de inzet volledig bij te sturen.
- Het kost hierdoor structureel veel energie om alle partijen in de gewenste richting mee te nemen.

Sinds 2023 besteden we nadrukkelijk aandacht aan transformaties binnen de uitbestede zorg. We zijn gestart bij onze leden, waar concrete initiatieven zijn ontwikkeld, en breiden dit uit naar partners binnen en buiten het zorg- en welzijnsdomein, zoals onderwijs en voorscholen. Hoewel op meerdere plekken positieve resultaten zichtbaar zijn, blijft het doorbreken van hardnekkige patronen een grote uitdaging.

In alle gemeenten is het nieuwe proces van toeleiding geïmplementeerd. De focus ligt nu op de juiste naleving en uitvoering door zowel JENS als de gemeenten.

Categorie – voorspelbaar / zeer beperkt beïnvloedbaar
De beperkte medewerking van bepaalde partners is voorspelbaar en door JENS slechts zeer beperkt beïnvloedbaar. JENS is afhankelijk van partijen die zich niet of moeizaam laten beïnvloeden. Een toekomstbestendig zorglandschap is alleen haalbaar wanneer de betrokkenheid van alle stakeholders verder wordt versterkt. Ketensamenwerking is essentieel om alle actoren in lijn met de gezamenlijke visie te laten handelen.

Risico 4 (Autonome) toename van de vraag naar Basishulp Jeugd

Beschrijving van het risico
Wanneer het aantal unieke cliënten per jaar, het aantal cliënten per maand of de intensiteit van de hulp structureel stijgt, sluit de huidige lumpsumvergoeding niet langer aan bij het benodigde budget.

Kans (probability): zeer groot
Het risico manifesteert zich al sinds 2021.

Impact (severity): maximaal
De stijgende vraag heeft grote gevolgen voor zowel de uitnutting van de lumpsum als de beschikbare capaciteit binnen de Basishulp Jeugd van HLV.

Beheersmaatregelen
- Preventieve programma’s, zoals empowermenttrainingen voor brugklassers, weerbaarheidstrainingen, mbo-coaches en Maatschappelijke Diensttijd (MDT), die uitval en zorginzet binnen het onderwijs helpen voorkomen.
- Ontwikkeling van zorg / onderwijsteams die preventief werken en schooluitval tegengaan.

- Mindset verandering bij partners en stakeholders, gericht op tijdig en verantwoord afschalen van hulp om onnodig lange zorgtrajecten te voorkomen en uitstroom te bevorderen.
- Ontwikkeling van vitale buurten met lokale partners om samenredzaamheid te vergroten en het beroep op professionele hulp te verminderen.
- Versterking van verbindingen met het verenigingsleven en burgerinitiatieven om informele ondersteuning te benutten.
- Sterke koppeling tussen specialistische en voorliggende zorg, zodat hulp dichter bij de vindplaats kan worden geïntegreerd.
- Ontwikkeling van integrale expertise-instroomteams.
- Intensievere samenwerking met huisartsen en andere verwijzers.
- Traject 'Voorliggend, tenzij', waarmee het principe voorliggend als het kan, zorg als het moet wordt geconcretiseerd.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Sinds januari 2021 is een forse toename zichtbaar van het aantal cliënten bij JENS, grotendeels als gevolg van de COVID-19-pandemie. Hoewel de aantallen vanaf mei 2022 langzaam afnemen, liggen ze nog steeds boven het niveau van vóór de pandemie. Hierdoor past het huidige volume niet binnen de lumpsumfinanciering.

Naast kwantitatieve groei neemt ook de complexiteit, intensiteit en duur van trajecten toe. Waarbij de toename van hulpvragen voorliggend meenemen. Landelijke publicaties bevestigen dat dit een bredere ontwikkeling is. De complexiteit uit zich onder andere in langere trajecten en hogere indicaties binnen de HBC's. De combinatie van hoge aantallen én complexere hulpvragen leidt tot structureel hogere kosten. Deze worden vastgelegd in het meerkostendossier, dat elk kwartaal wordt geactualiseerd en gedeeld met de gemeenten.

Daarnaast is sprake van een toename van instroom via aanpalende domeinen. Omdat JENS de toegangspoort vormt tot ambulante jeugdhulp, worden deze trends vroeg zichtbaar. De inzet van ambulante hulp voorkomt dat jongeren uit huis moeten worden geplaatst, wat positief is, maar brengt vaak intensieve en kostbare zorg met zich mee. Dit vergroot de druk op het financiële kader.

Ook groeit de groep jeugdigen die niet in staat is onderwijs te volgen. Deze jeugdigen ontvangen ondersteuning vanuit de Jeugdwet, die vaak omvangrijk en kostbaar is. Tegelijkertijd slaagt JENS erin veel jongeren juist wél in het onderwijs te houden door intensieve samenwerking met scholen en voorschoolse voorzieningen. Hierdoor blijven de kosten lager dan zonder de activiteiten van JENS het geval zou zijn geweest.
In 2025 zijn bestaande samenwerkingen verder doorontwikkeld en zijn extra integrale teams op scholen gestart, naast initiatieven zoals startklassen, kantelklas, Byzonderwijs, DGA en plusvarianten.
Binnen de gebieden, en met name binnen het onderwijs, zien we dat JENS door preventieve inzet cliënten uit zorg weet te houden.

Categorie – voorspelbaar / beperkt beïnvloedbaar
De autonome toename van vraag naar Basishulp Jeugd heeft al plaatsgevonden in 2021/2022. We worstelen nog steeds met de gevolgen hiervan. Sinds 2022 is duidelijk dat het aantal cliënten structureel te hoog is voor de omvang

van de lumpsum. Dit risico kan door JENS niet volledig worden beïnvloed. Wel weet JENS, door haar activiteiten, een aanzienlijk deel van de doelgroep buiten de zorg te houden, waardoor de kosten al substantieel beperkt worden.

Risico 5	Het uitblijven van een netto uitstroom van cliënten uit de Basishulp Jeugd

Beschrijving van het risico
Op het moment dat de instroom hoger is dan de uitstroom, neemt het aantal cliënten in de Basishulp Jeugd toe. Dit leidt tot hogere kosten en dat kan ertoe leiden dat de lumpsum onvoldoende is voor de benodigde ondersteuning.

Kans (probability): groot
Het AEF-rapport liet al zien dat wanneer jeugdigen eenmaal zorg via de Jeugdwet ontvangen, uitstroom zeer moeizaam is. Landelijk is de uitstroom kleiner dan de instroom, waardoor het totale aantal jeugdigen in de Jeugdwet blijft stijgen.

Impact (severity): maximaal
De impact op zowel de uitnutting van de lumpsum als op de beschikbare capaciteit binnen de Basishulp Jeugd is groot.

Beheersmaatregelen
- Doel- en vraaggericht werken met SMART-afspraken, ook over afronding en uitstroom.
- Effectieve vormen ontwikkelen om de voortgang te monitoren, zodat trajecten sneller en met vertrouwen kunnen worden afgesloten.
- Zorg zoveel mogelijk binnen de gebiedsteams organiseren en zo min mogelijk uitbesteden.
- Leden en strategische onderaannemers stimuleren om personeel beschikbaar te stellen voor de gebiedsteams.
- Scholing aanbieden aan professionals die actief zijn binnen JENS.
- Bij de zorgmatch duidelijke afspraken maken over duur en intensiteit van trajecten.
- Inzetten op het traject ‘Voorliggend, tenzij’.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Tussen januari 2021 en april 2022 nam het aantal cliënten fors toe, mede door COVID-19. Om deze groei terug te brengen naar het niveau van 2020 stuurt JENS strak op uitstroom. Vanaf 2022 was de uitstroom gedurende langere perioden hoger was dan de instroom, deze ontwikkeling is in de eerste helft van 2026 gekeerd.

In 2023, 2024 en 2025 zijn schommelingen zichtbaar, maar de algemene trend is een lichte daling. In 2026 zien we weer een lichte stijging ontstaan. Strakke sturing aan de voordeur en binnen de gebieden blijft noodzakelijk. Omdat het niet vanzelfsprekend is dat burgers, verwijzers en aanbieders inzetten op eigen kracht en gemeenschapskracht, is duidelijke uitleg essentieel.

JENS voert steekproeven uit op SMART-doelen om te toetsen of doelgericht wordt gewerkt. De vaardigheid op dit gebied neemt jaarlijks toe. Daarnaast wordt groei beheerst door transformaties die instroom beperken en uitstroom bevorderen, bijvoorbeeld door inzet van voorliggende activiteiten binnen 'Voorliggend, tenzij'.

Binnen JENS is een proces ingericht waarin medewerkers cliëntcasussen cyclisch bespreken met de gedragswetenschapper. Hierbij zijn doelrealisatie, afschalen en afronden vaste thema's. Ook worden interne audits uitgevoerd om doelgericht werken te toetsen. De instroom maakt strikte afspraken met aanbieders over doelen, benodigde capaciteit en tijd.

De leden leveren fte's voor inzet in de gebieden, wanneer dit meerwaarde heeft ten opzichte van uitbestede zorg en organisatorisch haalbaar is.

JENS kan een aantal maatregelen nemen maar heeft hierdoor geen volledige invloed op dit risico, dat landelijk bijna overal aan de orde is. Er zijn ook geen maatregelen die dit risico volledig mitigeren. Om die reden blijft dit risico altijd beperkt beïnvloedbaar.

Categorie – deels voorspelbaar / deels beïnvloedbaar
De netto uitstroom is slechts deels beïnvloedbaar door JENS. Instroom wordt bepaald door vele factoren buiten JENS, zoals maatschappelijke ontwikkelingen en besluiten van aanbieders, GI's en gemeentelijke toegang. Hierdoor is de totale uitstroom slechts beperkt voorspelbaar en maar deels beïnvloedbaar.

Risico 6	Afwenteling van cliënten Basishulp Jeugd naar aanpalende voorzieningen

Beschrijving van het risico
Cliënten kunnen onnodig worden geplaatst in zwaardere aanpalende voorzieningen, zoals residentiële jeugdhulp, zodat zij niet drukken op de lumpsum van de Basishulp Jeugd.

Kans (probability): zeer klein
De kans dat dit risico zich voordoet is zeer klein. De kans op het omgekeerde – cliënten die vanuit aanpalende voorzieningen richting JENS komen – is aanzienlijk groter.

Impact (severity): verwaarloosbaar
Wanneer dit risico zich voordoet, heeft het effect op de uitnutting van de lumpsum. Er komt dan minder zorg ten laste van de lumpsum van JENS, waardoor financiële risico's afnemen.

Beheersmaatregelen
- Heldere en duidelijke in- en exclusiecriteria voor elk domein.
- Domein overschrijdende samenwerking waarin het belang van de burger centraal staat.
- Het tijdig inzetten van passende zorg.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Er is juist een omgekeerde beweging zichtbaar: transformaties binnen andere segmenten leiden tot meer instroom bij JENS. Dit betreft vaak cliënten met behoefte aan intensieve ambulante ondersteuning die hierdoor thuis kunnen blijven wonen. Deze ontwikkeling is inhoudelijk wenselijk, maar legt extra druk op de beschikbare financiële middelen van JENS.

JENS beoordeelt iedere hulpvraag zorgvuldig om te bepalen of (verlengde) ondersteuning binnen de Basishulp Jeugd past. Regelmatig zijn hierover gesprekken met GI's en gemeentelijke toegangsteams. Dit speelt vooral bij stapeling op verblijf, GIK-J, verlengde Jeugdwetbegeleiding (Wmo), behandeling (Zvw) en intensieve behandeling ter voorkoming van opname.

Wanneer financiering vanuit de Basishulp Jeugd wordt gevraagd en JENS van mening is dat de jeugdwet niet voorliggend is, gaat JENS hierover in gesprek met de vragende partij en wordt de vraag passend omgebogen. Als er risico is dat passende zorg anders niet tijdig kan starten, geeft JENS akkoord en wordt achter de schermen alsnog gewerkt aan een correcte toepassing van financieringsstromen, zonder dat de cliënt hinder ervaart.

Categorie – voorspelbaar / beïnvloedbaar
Het afwentelen van cliënten naar aanpalende voorzieningen zou door JENS zelf kunnen gebeuren en is daarmee voorspelbaar en beïnvloedbaar.

Risico 7	Opnieuw opleven van en gevolgschade door COVID 19 pandemie

Beschrijving van het risico
De COVID-19-pandemie heeft nog steeds effecten op jeugdigen en gezinnen, waardoor sprake is van hogere zorgconsumptie en hogere kosten. Het betreft onder meer jonge kinderen die door de pandemie later met school zijn gestart en hierdoor langdurige ondersteuning nodig hebben.

Kans (probability): zeer groot
Het risico van gevolgschade door de COVID-19-pandemie openbaart zich al. De effecten van deze periode zijn nog steeds merkbaar.

Impact (severity): maximaal
De gevolgschade leidt tot hogere kosten en versnelt de uitnutting van de lumpsum. Hierdoor ontstaat het risico dat de kosten voor jeugdhulp de lumpsum overschrijden.

Beheersmaatregelen
- Het tijdig inzetten van passende zorg.
- Preventief aanwezig zijn zodat problemen vroegtijdig kunnen worden opgepakt en gevolgen beperkt blijven.
- Laagdrempelige contactmomenten creëren, zoals kennismakingssessies met jeugd- en jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk.
- Verruimen van de inzet van de mobiele ontmoetingsplek.

- Ontwikkelen van vitale buurten om samenredzaamheid te vergroten en de impact van pandemieën te verminderen.
- Met partijen uit het jeugdveld anticiperen op consequenties van de pandemie en de veerkracht van jeugdigen versterken.
- Groepsgerichte activiteiten zoals het Vriendenprogramma en Head-Up verder ontwikkelen, passend bij post-COVID-problematiek.
- Het ontwikkelen van alternatieve zorgvormen zoals blended care, filmpjes en apps, met speciale aandacht voor kwetsbare gezinnen.

Trends en effect van beheersmaatregelen
De pandemie ligt achter ons, maar de gevolgen zijn nog zichtbaar. Meer jeugdigen en gezinnen hebben te maken met problemen die direct voortkomen uit deze periode. Dit leidt tot hogere cliëntaantallen en complexere hulpvragen waarvoor langere en zwaardere inzet nodig is. Onderzoek bevestigt dat veel jeugdigen nog ongemak ervaren als gevolg van COVID-19. Deze trends zien we ook terug binnen JENS.

Er is geïnvesteerd in trainingen in het voorliggend veld en in blended care om delen van de toegenomen vraag op te vangen. In 2025 is het gebruik van Therapieland toegenomen, vooral om informatie en ondersteuning te delen met jeugdigen en hun systemen. Steeds meer activiteiten worden bewust in de wijk georganiseerd, zoals sporten, de Roda Clubtour en wijktrainingen. Deze lokale aanpak vergroot de betrokkenheid, verlaagt drempels en draagt bij aan veerkrachtigere buurten.

Daarnaast zet JENS in op mobiele ontmoetingsplekken waardoor jeugdigen makkelijker kunnen worden bereikt. Deze inzet helpt om de groei in cliëntaantallen en zorgomvang op te vangen. De interventies leiden tot minder ervaren gevolgen van de pandemie bij jeugdigen.

Categorie – voorspelbaar / beperkt beïnvloedbaar
Hoewel bekend is dat gevolgschade optreedt na de COVID-19-pandemie, is de beïnvloedbaarheid hiervan zeer beperkt.

Risico 8	Nieuwe initiatieven door derden of doorontwikkeling van bestaande initiatieven die niet passen binnen de vastgestelde lumpsum

Beschrijving van het risico
Wanneer andere partijen initiatieven starten die passen binnen de visie op jeugdhulp - bijvoorbeeld op Zuid-Limburgs niveau – maar waarbij JENS geen beslissingsbevoegdheid heeft, kan dit JENS dwingen de Basishulp Jeugd anders in te richten of meer hulp binnen de lumpsum uit te voeren. Dit beïnvloedt de uitnutting en passendheid van de lumpsum. Een concreet voorbeeld is de snelle en forse toename van ambulantisering, maar het kan ook gaan om toekomstige, nog niet benoemde initiatieven.

Kans (probability): middel
JENS wordt regelmatig geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen die niet passen binnen de lumpsum. Vaak wordt verwacht dat additioneel gefinancierde initiatieven na verloop van tijd binnen de lumpsum worden opgenomen.

Impact (severity): maximaal
De impact kan aanzienlijk zijn, vooral wanneer meerdere initiatieven elkaar opvolgen en cumuleren.

Beheersmaatregelen
- Stakeholders instrueren – door JENS en gemeenten – om nieuwe initiatieven of doorontwikkelingen tijdig te melden.
- Intern meebewegen door sturing en acties die anticiperen op externe ontwikkelingen.
- Afspraken maken met betrokken partijen over het opvangen van financiële consequenties van initiatieven binnen de Basishulp Jeugd.

Trends en effect van beheersmaatregelen
JENS volgt de doorontwikkeling van bestaande en nieuwe initiatieven nauwlettend, zodat deze niet ten koste gaan van noodzakelijke zorg voor cliënten. Initiatieven worden alleen uitgevoerd wanneer additionele financiering beschikbaar is of wanneer zij duidelijk kunnen worden geprioriteerd binnen het bestaande financiële kader. Gemeenten stellen regelmatig vragen die niet binnen de lumpsum passen; JENS voert deze alleen uit wanneer zij aansluiten bij de missie en visie, additioneel worden gefinancierd en niet ten koste gaan van de formatie. In Heerlen-Noord komt dit regelmatig voor, maar ook in de andere gemeenten en in de overige delen van Heerlen.

Daarnaast moet JENS bij de ontwikkeling van DGA's aansluiten bij de Zuid-Limburgse route. Hierdoor kan JENS niet langer volledig zelf bepalen hoe DGA's worden ingericht en worden wijzigingen doorgevoerd waarop JENS slechts beperkt invloed heeft.

Er is nauw contact met de gemeenten over onderwerpen die invloed hebben op de uitnutting van de lumpsum. De gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal houden nadrukkelijk rekening met de situatie van JENS wanneer zij deelnemen aan overleggen waarbij JENS niet aan tafel zit. In sommige gevallen kunnen JENS en gemeenten initiatieven beïnvloeden, maar niet altijd. In die gevallen moet JENS zich conformeren aan routes die door externe partijen worden opgelegd.

Categorie – niet voorspelbaar / deels beïnvloedbaar
Ontwikkelingen op dit vlak zijn moeilijk voorspelbaar omdat zij buiten JENS ontstaan. De beïnvloedbaarheid is deels aanwezig, maar alleen wanneer JENS expliciet kan aangeven een initiatief niet te omarmen én daarvoor ruimte bestaat.

Risico 9	Grote verandering met (tijdelijk) enorme sociale, maatschappelijke en economische gevolgen en daardoor toename van Basishulp Jeugd

Beschrijving van het risico
Veranderingen op lokaal, regionaal, nationaal of mondiaal niveau kunnen grote impact hebben op de vraag naar Basishulp Jeugd. Het kan gaan om sociale, maatschappelijke of economische ontwikkelingen, zoals de toestroom van statushouders, asielzoekers of vluchtelingen, een groei van inwoners met een lage sociaaleconomische status door inflatie, een groepstrauma door een ramp of ongeluk, of een toenemend aantal jeugdigen dat niet kan deelnemen aan het onderwijs. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot een tijdelijke maar forse stijging van cliëntaantallen en complexere zorgvragen, met hogere kosten die niet binnen de lumpsum kunnen worden opgevangen.

Kans (probability): zeer groot
De groei van het aantal jeugdigen dat niet kan deelnemen aan het onderwijs is momenteel actueel en zichtbaar binnen de regio.

Impact (severity): maximaal
De impact is aanzienlijk. De kosten die in 2026 hiermee gemoeid zijn, zijn aanzienlijk.

Beheersmaatregelen
- Trends en ontwikkelingen monitoren en tijdig scenario's ontwikkelen. Transformaties vorm geven om onderwijs gerelateerde zorg te verminderen.
- Nieuwe of groeiende doelgroepen snel identificeren en preventief aanwezig zijn.
- Nieuwe doelgroepen verbinden aan het bestaande landschap van activiteiten.
- Groepsactiviteiten verder ontwikkelen voor nieuwe of groeiende doelgroepen.

Trends en effect van beheersmaatregelen
De aantallen asielzoekers, statushouders en vluchtelingen lijken momenteel stabiel binnen de drie gemeenten, maar ervaring leert dat dit snel kan veranderen. JENS heeft gemeenten gevraagd tijdig te worden geïnformeerd over relevante ontwikkelingen zodat snel kan worden geanticipeerd.

Er is een duidelijke toestroom zichtbaar van gezinnen met een lage sociaaleconomische status, met name richting Heerlen-Noord. Deze gezinnen vertrekken vaak zodra ondersteuning effect heeft gehad, waardoor gemeenten en JENS niet altijd langdurig kunnen profiteren van de inzet. De Parkstadwet biedt perspectief op een afname van het aantal nieuwe probleemgezinnen in vooral Heerlen-Noord.

Daarnaast zien we dat steeds meer jeugdigen niet kunnen deelnemen aan het onderwijs, waardoor één op één ondersteuning vanuit de Jeugdwet nodig is. Het aantal jeugdigen dat zorg ontvangt om onderwijsdeelname mogelijk te maken, is vanaf 2023 fors gestegen: van ongeveer 125 unieke cliënten in

januari naar gemiddeld 209 unieke cliënten per maand in het eerste halfjaar 2026. De maandelijkse kosten stegen hiermee van €175.000 in 2023 naar gemiddeld €670.000 per maand in 2026.

JENS ontwikkelt continu nieuwe programma's en werkt intensiever samen met partners, zoals onderwijsinstellingen, om jeugdigen in hun context te houden en uitval te voorkomen. Ondanks de toenemende druk vanuit het onderwijs lukt het om veel jeugdigen op school te houden.

Daarnaast verdient de toenemende mentale druk op jeugdigen aandacht, die mede wordt veroorzaakt door oorlogen en de aanhoudende onzekerheid in de wereld. Via (sociale) media worden jongeren voortdurend geconfronteerd met beelden en berichten over conflicten, dreigingen en instabiliteit, wat gevoelens van angst, machteloosheid en somberheid versterkt. Deze mondiale ontwikkelingen hebben bovendien indirecte effecten die het beroep op jeugdzorg vergroten. Zo leiden stijgende energieprijzen en inflatie tot financiële stress bij gezinnen, waardoor armoede en sociale ongelijkheid toenemen. Deze combinatie van psychische belasting en verslechterde sociaaleconomische omstandigheden vergroot de kwetsbaarheid van jeugdigen en kan bestaande problematiek verergeren, met een toenemende vraag naar ondersteuning en zorg tot gevolg.

Categorie – deels voorspelbaar / zeer beperkt beïnvloedbaar
De beweging in het onderwijs is in algemene zin voorspelbaar, maar de omvang en snelheid van de veranderingen zijn dat niet. De beïnvloedbaarheid is zeer beperkt doordat meerdere externe partijen een cruciale rol spelen.

Risico 10	Door betere preventie worden voorheen onzichtbare hulpvragen zichtbaar, wat tot hogere lasten in de Basishulp Jeugd leidt

Beschrijving van het risico
Preventieve activiteiten zorgen voor vroege signalering, waardoor problemen zichtbaar worden die anders mogelijk verborgen zouden blijven. Dit leidt tot extra hulpvragen en kan op korte termijn tot hogere lasten binnen de Basishulp Jeugd leiden. Preventief werken en vroegsignalering horen bij de opdracht, maar vormen een communicerend vat tussen korte en lange termijnkosten. Het risico bestaat dat het terugverdieneffect van preventie beperkt of afwezig is, zoals ook is benoemd in het AEF-rapport (december 2020).

Kans (probability): groot
Door de voortdurende groei van preventieve activiteiten binnen JENS is de kans op dit risico groot.

Impact (severity): maximaal
De impact is groot: veel jeugdigen en gezinnen worden bereikt via preventieve activiteiten, waardoor hulpvragen zichtbaar worden die zonder deze inzet verborgen zouden blijven.

Beheersmaatregelen
- Bij preventie inzetten op veerkracht en zelfredzaamheid.
- Aanwezig zijn op vindplekken waar hulp kan worden geïntegreerd in bestaand collectief aanbod.
- Trainingen in het voorliggend veld verder ontwikkelen om kosten laag te houden ten opzichte van individuele zorg.
- Bijdragen aan vitale buurten zodat samenredzaamheid problemen vroegtijdig kan opvangen.
- Instellen van het traject 'Voorliggend, tenzij'.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Er is een duidelijke beweging zichtbaar richting vroegtijdige opvang in de context, zoals op scholen, peuterspeelzalen en kinderopvang. Hierdoor blijven veel cliënten uit zorg, maar worden problemen ook sneller zichtbaar. Dat leidt tot meer instroom, maar zou op lange termijn tot minder zware hulp moeten leiden. Het is lastig vast te stellen in hoeverre preventie direct bijdraagt aan verhoogde instroom. Wel groeit het aantal maandelijkse hulpvragen al jaren. JENS kan het grootste deel hiervan in de context of met trainingen opvangen. Veel activiteiten vallen onder het voorliggend veld en worden niet geregistreerd om de drempel laag te houden. Het traject 'Voorliggend, tenzij' ondersteunt deze beweging.

De verhuisbewegingen in Heerlen-Noord laten zien dat veel gezinnen vertrekken zodra problemen zijn opgelost. Nieuwe gezinnen met complexe problematiek nemen hun plaats in, waardoor de effecten van preventieve activiteiten niet volledig worden benut. Met de inwerkingtreding van de Parkstadwet zal deze dynamiek naar verwachting sterk afnemen.

JENS is op veel vindplekken aanwezig en maakt hulpvragen snel zichtbaar. Het gevolg is dat het aantal hulpvragen jaarlijks stijgt.

In de literatuur (onder meer in het AEF rapport) wordt melding gemaakt van het feit dat preventie net op de korte termijn meer jeugdhulp in de hand kan werken en de resultaten wel, maar pas op de (middel)lange termijn, zichtbaar worden. Verder stellen de resultaten van enkele grote monitoringsonderzoeken dat de positieve effecten van preventie pas over 40 jaar zichtbaar worden terwijl nu op meer factoren ingezet wordt in preventieve zin.

Categorie – niet voorspelbaar / deels beïnvloedbaar
De groei van hulpvragen is niet voorspelbaar en slechts deels beïnvloedbaar door inzet in het voorliggend veld. Een deel van de hulpvragen zal in de zorg moeten worden opgepakt, wat leidt tot hogere uitnutting van de lumpsum.

Risico 11 Ontwikkelingen binnen de coöperatie die de uitvoering van de opdracht negatief kunnen beïnvloeden

Beschrijving van het risico
De coöperatie is samengesteld om de opdracht van JENS effectief te kunnen uitvoeren. Wanneer binnen de leden veranderingen optreden – zoals herstructureringen, spanningen tussen leden of het wegvallen van een lid – kan dit

direct impact hebben op de mogelijkheden voor de uitvoering van de opdracht. Ook externe ontwikkelingen kunnen hierbij een rol spelen. De coöperatie en haar leden staan gezamenlijk aan de lat om deze ontwikkelingen zó te managen dat de continuïteit van de Basishulp Jeugd gewaarborgd blijft. Hiervoor zijn ook partners, zoals gemeenten, essentieel.

Kans (probability): groot
De kans is groot, mede door de financiële druk op de totale activiteiten van JENS.

Impact (severity): catastrofaal
De impact is enorm wanneer dit risico zich voordoet. De continuïteit van de leden kan onder druk komen te staan, met gevolgen voor de uitvoering van de opdracht.

Beheersmaatregelen
- Veelvuldige afstemming (formeel en informeel) tussen de leden en tussen de coöperatie en haar leden.
- Werken aan een sterke vertrouwensband door transparante communicatie.
- Gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor knelpunten binnen én buiten de kring van leden.
- Regelmatige en uitgebreide gesprekken met de gemeenten.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Xonar is per 31-12-2023 uit de coöperatie gestapt. Medewerkers van Xonar die in de gebiedsteams werkzaam waren, zijn ondergebracht bij de overige leden en strategische onderaannemers, zodat zij behouden bleven voor JENS. Deze overstap heeft echter geleid tot hoger geprijsde cao's voor een deel van de medewerkers, waardoor hogere normtarieven gelden totdat deze medewerkers uitstromen.

Daarnaast zorgt het r*apport 'Op weg naar een Passende Lumpsum'*, met de volgens JENS onwerkbare conclusie dat de lumpsum passend zou zijn door het verlagen van anciënniteit en overhead, voor grote druk op de uitvoering van de opdracht. Onderzoek *'Sturen op werkelijke kosten binnen de lumpsum Basishulp Jeugd', in opdracht van de HLV-gemeenten*, in 2026 moet uitwijzen hoe op basis van werkelijke kosten tot een passende uitvoering kan worden gekomen.

Er worden veel gesprekken gevoerd tussen gemeenten en JENS en tussen cooperatieleden onderling om de continuïteit van de opdracht te waarborgen in het belang van jeugdigen en gezinnen in Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. Deze gesprekken werden in 2026 voortgezet.

Categorie – niet voorspelbaar / zeer beperkt beïnvloedbaar
Nieuwe factoren kunnen dit risico op elk moment laten ontstaan. Daardoor is het risico onvoorspelbaar. De beïnvloedbaarheid is zeer beperkt, mede doordat meerdere externe partijen een rol spelen.

Risico 12	De leden betalen (deels) de gerealiseerde meerkosten

Beschrijving van het risico
Indien de leden van JENS (een deel van) de meerkosten voor hun rekening moeten nemen kan dat leiden tot een aanzienlijke belasting van de financiële positie van afzonderlijke leden en daarmee risico's opleveren voor hun continuïteit. Omdat JENS afhankelijk is van een stabiel, veerkrachtig en financieel gezond netwerk van leden, kunnen continuïteitsproblemen bij één of meerdere leden ook gevolgen hebben voor de continuïteit, kwaliteit en uitvoeringskracht van JENS als samenwerkingsverband.

Kans (probability): groot
De gemeenten leggen het contract met JENS anders uit waardoor in ieder geval een deel van de meerkosten voor rekening van de leden kan komen.

Impact (severity): maximaal
De impact is enorm wanneer dit risico zich voordoet. De continuïteit van de leden kan onder druk komen te staan, met gevolgen voor de uitvoering van de opdracht.

Beheersmaatregelen
- Om dit risico te beheersen sturen JENS en haar leden actief op kostenbeheersing binnen de beïnvloedingsruimte die zij zelf hebben. Er wordt voortdurend aandacht besteed aan doelmatige inzet van middelen, effectieve bedrijfsvoering en het voorkomen van vermijdbare kosten. Door maximaal invloed uit te oefenen op kostenfactoren die binnen de eigen verantwoordelijkheid liggen, wordt het risico beperkt dat kosten ontstaan die volledig voor rekening van JENS en haar leden komen en die daarmee de financiële continuïteit van zowel individuele leden als het collectief onder druk kunnen zetten.
- JENS en haar leden monitoren de financiële ontwikkelingen doorlopend en treffen tijdig maatregelen om kosten binnen de beïnvloedingsmarge te beperken. Daarbij wordt actief gestuurd op doelmatigheid, capaciteitsinzet en kostenbewust handelen, zodat financiële risico's zoveel mogelijk worden voorkomen en de impact van het risicoventiel en eventuele meerkosten beheersbaar blijft.
- JENS zal zonodig juridisch onderbouwen en verdedigen dat de interpretatie van het contract door JENS in overeenstemming is met de overeenkomst, de achtergrond van de afspraken en de geldende juridische normen.

Trends en effect van beheersmaatregelen
Tot en met 2025 zijn de volledige meerkosten betaald. Daarbij is steeds uitgegaan van de door JENS aangeleverde onderbouwing van de meerkosten en de beoordeling van de risico's die aan deze meerkosten ten grondslag liggen. Op basis van deze onderbouwing en risicoclassificatie werd geconcludeerd dat de betreffende meerkosten niet, of slechts beperkt, binnen de invloedsfeer van JENS en haar leden lagen, waardoor de meerkosten volledig vergoed werden.

Voor het jaar 2026 hebben de gemeenten echter uitgesproken voornemens te zijn het risicoventiel wel te activeren ter grootte van €1,2 miljoen. Dit is opvallend, aangezien de onderbouwing van de meerkosten en de classificatie

van de onderliggende risico's niet wezenlijk afwijken van de wijze waarop deze in voorgaande jaren zijn gepresenteerd en beoordeeld. Daarmee lijkt sprake van een gewijzigde interpretatie of toepassing van de contractuele afspraken door de gemeenten, zonder dat de feitelijke omstandigheden waarop deze afspraken betrekking hebben substantieel zijn veranderd. Dit leidt tot onzekerheid over de financiële consequenties voor JENS en haar leden en vergroot het risico op niet voorziene financiële lasten.

Categorie – voorspelbaar / zeer beperkt beïnvloedbaar
Bij besluitvorming over meerkosten 2026 wordt door de opdrachtgever het risicoventiel uitgelegd dat de leden van JENS €1,2 miljoen voor eigen rekening dienen te dragen. De gesprekken hierover inclusief de impact hiervan voor de individuele leden worden op bestuurlijk niveau nog gevoerd.

JENS.

Bijlagen

jenshelpt.nl

Bijlage 1: kaartindeling gebieden

Via deze link kunnen de interactieve kaarten van de JENS gebieden worden bekeken.

Bijlage 2: financiële performance

	Realisatie jan-26 t/m juni-26				Begroot HLV	Realisatie HLV
	Heerlen	Landgraaf	Voerendaal	Totaal	t/m juni-26	t/m juni-25
Opbrengsten	***€ 14.529***	***€ 5.108***	***€ 998***	***€ 20.635***	***€ 20.629***	***€ 19.696***
Zorgkosten						
Voorliggend veld	€ 1.993	€ 766	€ 111	€ 2.870	€ 2.589	€ 2.451
Plus voorzieningen	€ 854	€ 203	€ 159	€ 1.216	€ 1.227	€ 1.153
Gebiedsteams	€ 4.443	€ 1.224	€ 197	€ 5.864	€ 5.992	€ 5.766
Uitbestede zorg	€ 7.218	€ 3.006	€ 577	€ 10.801	€ 8.550	€ 10.983
PGB	€ 278	€ 55	€ 8	€ 341	€ 350	€ 309
Overige initiatieven	€ 263	€ 86	€ 16	€ 365	€ 360	€ 334
Subtotaal zorgkosten	***€ 15.049***	***€ 5.340***	***€ 1.069***	***€ 21.458***	***€ 19.068***	***€ 20.996***
Overhead JENS en overige organisatiekosten						
Overhead JENS	€ 702	€ 243	€ 52	€ 997	€ 1.038	€ 925
Organisatiekosten	€ 379	€ 99	€ 21	€ 499	€ 503	€ 489
Subtotaal overhead/ov. Organisatiekosten	€ 1.081	€ 342	€ 73	€ 1.496	€ 1.541	€ 1.414
Meerkostencompensatie door HLV	€ -	€ -	€ -	€ -	pm	€ 2.735
Resultaat	€ -1.601	€ -574	€ -144	€ -2.319	€ 20	€ 21

In de bovenstaande tabel presenteren wij de opbrengsten en lasten die zijn gerealiseerd bij de uitvoering van de aanbestedingsopdracht voor ambulante Basishulp Jeugd in Heerlen, Landgraaf en Voerendaal (hierna: HLV).

De opbrengsten en lasten zijn per gemeente en als totaal van HLV weergegeven. In de lichtgeel gekleurde kolom is de vastgestelde begroting van JENS breed opgenomen voor de periode van januari t/m juni 2026. In de grijs gearceerde kolom is de realisatie over de vergelijkbare periode in 2025 opgenomen. Deze cijfers vormen een verdedigbare benchmark, waarbij wel rekening dient te worden gehouden met het feit dat het prijspeil van 2025 naar 2026 een OVA indexatie bevatte van 5,17%. Dat betekent dat de kosten in 2026 met dit percentage verlaagd zouden moeten worden om ze te kunnen vergelijken met 2025.

De belangrijkste bevindingen bij deze cijfers

JENS heeft in 2026 verder geïnvesteerd in het versterken van de voorliggende, preventieve (plus) voorzieningen. Dit past bij de beoogde transformatieve beweging naar de vindplekken in de wijk en de voorliggende voorzieningen.

De belangrijkste afwijking in kosten t.o.v. de begroting vinden we terug in de uitbestede zorgkosten. De opdracht was: begroten binnen de lumpsum. De realisatie is echter vanuit historisch perspectief hoger op basis van de noodzakelijke zorg, maar wel lager dan de realisatie in 2025. De belangrijkste drijver onder deze meerkosten wordt gevormd door de in te zetten middelen voor onderwijszorg gerelateerde hulpvragen om daarmee de jeugdigen aangehaakt te houden op school of zorg in te zetten als de jeugdige niet (meer) naar school kan gaan. Bij ongewijzigd beleid worden de maandelijkse kosten hiervan geschat op €658k. In de basis lumpsum is een maandbudget hiervoor gealloceerd van €175k. De meerkosten vanuit deze hulpvragen wordt voor 2026 beraamd op €5,8 miljoen. Er ligt nog geen positief besluit onder het verzoek van JENS om deze kosten te

compenseren in 2026. Vandaar dat deze bijdrage in 2026 niet is meegenomen in de exploitatiecijfers.

De opbrengsten en overige uitgaven laten een stabiel beeld zien, passend binnen de begroting. Als we de performance afzetten tegen de vergelijkbare periode in 2025, dan zien we dat het exploitatieresultaat vóór meerkostencompensatie in juni 2026 -/- €2.319k bedraagt en in juni 2025 werd vastgesteld op -/- €2.714k.

JENS heeft mede op basis van de halfjaarcijfers een doorkijk gemaakt naar het verwachte resultaat over geheel 2026. Hierbij zijn diverse scenario's in beeld gebracht, waarbij het best-case scenario tendeert naar een verlieslatend resultaat van €4,6 miljoen. Bij het mid-case scenario verwachten wij een resultaat van -/- €5,4 miljoen en in het worse-case scenario een verlies van €6,1 miljoen. Bij het worse case scenario zijn de meerkosten van de onderwijszorg gerelateerde hulpvragen van €5,8 miljoen meegenomen. De scenario's houden nog geen rekening met de compensatie van de meerkosten door de gemeenten.

Op basis van de zorginhoudelijke performance en de voortgang op de transformatieve beweging zien we een verbeterde financiële performance. Dat neemt niet weg dat de onzekerheden over de omvang van de compensatie van de meerkosten de duurzame borging van de bereikte transformatiebeweging, alsmede het draagvlak en draagkracht van JENS, onder verhoogde druk zet.

Bijlage 3: overzicht zorgaanbieders

Leden coöperatie	Onderaannemers
Alcander Koraal Groep Lionarons GGZ Jeugd BV Mondriaan Radar	AnaCare Moventis GGZ Scoor Jeugdhulp Tobas Yvoor Via Jeugd
Gecontracteerde zorgaanbieders	
Adelante Zorggroep aXiehuis Begeleiding met 4 poten Boxchainge Care 4 Kidz Columbus Coöperatie Limburgse Zorgboeren De Gezinsmanager Geboortezorg Limburg Groenen Gezondheidspsychologie H&G Onderwijs BV Humanitas iEquest Jeugdtrauma Herstel Limburg JokiJo Kinso BV MEE Zuid-Limburg Mutsaersstichting N-Joy 4 Kidz	PPB Parkstad PPKH Kerkrade Praktijk Berkers Psychologenpraktijk Vaartjes Pureza Expertisecentrum Puur Jong Regionaal Instituut Dyslexie (RID) Senzai Stichting Wilco Successful mindset ’t Prunelleke Two Way Therapoot Vincent van Gogh (VIGO-groep) Zorgen & Zo BV Zorggroep Vizie Xonar

Bijlage 4: overzicht BC's

Groen = voorliggend / welzijn gebiedsteam
Blauw = zorg gebiedsteam

1	**JC en SMW (transformatie-plan 'Voorliggend, tenzij')**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Totaal aantal % zorg binnen het gebiedsteam	50% of meer	46%	48%	Zie uitleg hfst transformatie zorg en ondersteuning, programmalijn 3
2	**JJW**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Onderzoek welke cijfers gaan ons helpen	Onderzoek	N.v.t.	JJW hebben samen onderzoek gedaan	
	Inregelen ophalen cijfers	Inregelen	N.v.t.	Inregelen; zijn ze mee aan de slag	
	Meetmoment geheel JENS kwartaal 3 en 4 2026	meten	N.v.t.		
3	**SMW VO**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Trainingen geborgd in het SMW programma	Q1 2026 programma trainingen per school opzetten	N.v.t.	Gerealiseerd	
	Gebruik Therapieland. Iedere medewerker zet in de 2e helft 2026 minimaal 2 behandelmodules in	22 modules in 2026	N.v.t.	N.v.t.	In de 2e helft van 2026 wordt dit verder opgepakt en uitgezet
	We gaan van 2 naar 5 integrale teams VO	31-12-2026 5 i.p.v. 2 integrale VO teams	2	2	Loopt volgens plannen

4	**Startklas (totaal)**		**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	2.92te	2,95	2,92	
	Aantal stoelen / kinderen	42	35	39	Binnen de KPI tellen we enkel de kinderen vanuit de startklas. De medewerkers zien binnen de uren meer kinderen van groep 1 en 2 die niet in de startklas zitten. Deze bijvangst wordt niet in de KPI meegeteld.
	Hoeveel kinderen uitgestroomd (betrokken maand)			10	
	Hoe lang de uitgestroomde jeugdige bij startklas is geweest	Schooljaar		11 maanden	
	60% van de kinderen stroomt uit zonder zorg naar regulier of speciaal onderwijs. 30% van de kinderen stroomt met zorg uit naar regulier of speciaal onderwijs. 10% van de kinderen stroomt in binnen zorg en ontvangt geen onderwijs.			70% SO en 30 % regulier	

5	**Maatjes**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Per maand koppelen we 18 maatjes (stagiaire, burger of gezinsmaatje) aan een hulp-vraag)	18 koppelingen per maand		29 totaal	In de eerste 6 maanden zijn er 29 koppelingen geweest. Daar we minder inzetbare stagiaires hebben, is de norm van 18 koppelingen per maand niet realiseerbaar. Daarnaast zien we dat de stagiaire vaak langer betrokken is dan de 8 weken, waardoor we ook minder koppelingen kunnen maken. Op dit moment is er geen wacht-lijst bij de maatjes.
6	**DGA**	**Norm (gem. kalender-jaar 2026 p.m.)**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Pyler	4,48 fte		4,78	
	Wissel	1,33 fte		1,33	
	Griffel	4,16 fte		3,74	Inzet in de laatste 6 maanden van 2026 ligt hoger wat een gemiddeld beeld geeft van 4,16 fte 2026
	Catharina	4,29 fte		4,13	Inzet in de laatste 6 maanden van 2026 ligt hoger wat een gemiddeld beeld geeft van 4,29 fte 2026
7	**Byzonderwijs**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	**Bijzonderheden**
	Formatie	2,6 fte	2,6	2,6	
	Aantal stoelen / kinderen	6	5	8	
	Hoeveel kinderen uitge-stroomd binnen 12 maanden	Binnen 12 maanden	N.v.t	0	Uitstroom vindt, binnen 12 maanden, de laatste 6 maanden plaats
	Waar is het kind naar uitge-stroomd	80% onderwijs		Geen uitstroom in de eerste 6 maan-den van 2026	

8	**Kantelklas**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	1,75 fte	1,75	1,75	
	Aantal stoelen / kinderen	8	8	8	
	Hoeveel kinderen uitgestroomd	Binnen 10 maanden	N.v.t	0	Uitstroom vind binnen 10 maanden de laatste 6 maanden plaats
	Waar is het kind naar uitgestroomd	90% onderwijs		Geen uitstroom in de eerste 6 maanden 2026	
9	**Diagnostiekteam**		**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	Gemiddelde van 32 u.p.w.	N.v.t.	Gemiddeld 22 u.p.w. over de 6 maanden	Uren zijn verlaagd van 32 u.p.w. naar 22 u.p.w. vanwege zwangerschap en ziekte. Hiermee wordt de norm aangepast van 74 naar 51 onderzoeken op jaarbasis. Ziekte en zwangerschap zijn een tijdelijke uitval die niet vervangen wordt.
	Afgeronde onderzoeken betreffende maand	74 afgeronde onderzoeken op jaarbasis	N.v.t.	15	Op dit moment werken we net onder de norm van de 6 maanden, echter de gedragswetenschappers hebben meerdere casussen in de afrondende fase vast, waardoor de norm op jaarbasis haalbaar blijft.
	Duur langst wachtende	Max 2 maanden	3 maanden	2,8 maanden	Gemiddelde wachttijd voor deze onderzoeken binnen de uitbestede zorg is vanaf 12 weken.

10	**SIT**		**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Aantal gemelde SIT trajecten		0	3	Het SIT team is een team dat enkel op afroep een acute casus, die geen crisis is, oppakt . Het SIT team acteert dus enkel op crisis meldingen die afgewezen zijn door de crisisdienst, maar waar wel binnen 48 uur tijdelijk zorg in moet voor een korte periode van max 6 weken.
	Aantal opgepakte SIT trajecten binnen de norm	24 uur na melding op werkdagen	N.v.t.	3	
	Aantal opgepakt SIT trajecten buiten de norm (en met memo waarom)		N.v.t.	0	
11	**Ambulant - totaal JENS**		**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Instroom - totaal	8%	9%	6%	Van de 688 jeugdigen in zorg zijn er in juni 41= 6% nieuwe jeugdigen ingestroomd.
	Uitstroom - totaal	8%	6%	7%	Van de 688 jeugdigen in zorg zijn er in juni 48= 7% jeugdigen uitgestroomd (stop zorg binnen het gebied)
	Ambulant in zorg in de gebieden		769	688	We zien dat we in het gebied steeds meer hulpvragen krijgen die in uren per week fors hoger liggen dan de afgelopen periode. Dit heeft te maken met het voorliggend oppakken van lichtere vragen, en het oppakken van complexere vragen, die een hoger inzet nodig hebben, door het ambulante team. Dit maakt dat 1 fte gemiddeld minder hulpvragen kan oppakken dan 6 maanden geleden.
	Wachtlijst		44	58	

12	**ROOTZ (regulier en stage)**		**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	1,55 fte	1,65	1,65	
	Aantal stoelen / kinderen	54 stoelen	39	47	Na de zomervakantie voegen we 2 groepen samen. We gaan dan in formatie dalen, echter het aantal kinderen blijft hetzelfde.
13	**VVS (5 groepen)**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	318 uur = 8,8 fte		8,6	
	Aantal kinderen	40 kinderen		35	Uitstoom voor de zomervakantie instroom naar 40 na de zomervakantie.
	Hoeveel kinderen uitgestroomd (betrokken maand)	Geen norm?		17	
	Hoe lang de uitgestroomde jeugdige bij de VVS structuur is geweest	Binnen 11 maanden	N.v.t.?	<11 maanden	
	Waar is het kind naar uitgestroomd	80%	N.v.t.?	100%	
	Wachtlijst		N.v.t.?	13	
14	**NO team**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	90% van de nieuwe aanvragen (vrijwillige trajecten voor ouders, d.w.z. niet opgelegd door de rechtbank) worden opgepakt door het NO team, passend bij de vraag: groepsgebonden of individueel	90%		92%	

	Binnen het NO team hebben we een gemiddelde caseload van 14	14		10	De gemiddelde caseload is lager vanwege een zieke medewerker die wel nog meegeteld wordt binnen de formatie
15	**Vakteam**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Uiterlijk in december 2026 is er een structureel VAK-therapie groepsaanbod ontwikkeld, getest en geïmplementeerd, bestaande uit minimaal 1 uitgewerkt groepsprogramma en minimaal 2 uitgevoerde groepsreeksen met telkens 6 tot 8 deelnemers	1 uitgewerkt groepsaanbod dat in 2026 2 maal is uitgevoerd		De inhoudelijke uitwerking vindt plaats. Daarnaast hebben we ervoor gekozen samen te voegen met IMPACT, waardoor we een 'open' collectieve groep willen opzetten. De start zal in september zijn.	
	De 1 op 1 therapieën hebben een norm van 1 op 16.	1 fte op 16 casussen	1 fte op 14 casussen	2,14 fte 33 casussen	
16	**ROOTZ behandeling xtra**	**Norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Maximaal 10% van de jeugdigen / gezinnen in zorg binnen ROOTZ xtra ontvangen naast deze zorg ook nog uitbestede zorg	10%	19%	23%	Op dossierniveau check zien we dat de 23% noodzakelijke zorg inzet is.
	Op jaarbasis zetten we minimaal 10 behandelmodules in van Therapieland	10	0	2	In de 1e helft van 2026 heeft de uitleg en introductie plaatsgevonden. In de 2e helft van 2026 worden de behandelmodules uitgezet.

17	**ROOTZ Behandeling Link**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Op jaarbasis zetten we minimaal 6 behandelmodules in van Therapieland	6	0	3	
	We stoten een kind-behandelingsgroep af ten gunste van een nieuwe gezinsgroep (samenwerking met STAGE is hierbij noodzakelijk) - Q1	Q1			Nog niet gerealiseerd, vraag naar kind-behandelgroep blijft groot
18	**ROOTZ ONS**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	1,7 fte		1,05	
	Aantal stoelen / kinderen	11 per dag , 44 per week (excl. vrijdag)		38	
19	**Levvel Up**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Formatie	0,5 fte		0,5 fte	
	Aantal stoelen / kinderen	7		5	Groep is gestart in apr. 2026
20	**GZ psycholoog**	**norm**	**31-12-2025**	**30-6-2026**	
	Van mei t/m dec. 2026 rondt de GZ psycholoog 36 trajecten af.	36	0	8	

Bijlage 5: overzicht effecten businesscases op jaarbasis

	BC	Effect op jaarbasis JENS breed in 2025			
Business case	x factor	investering	alternatief	resultaat	# > trajecten
SIT	1	€ 288.000	€ 285.120	€ -2.880	0
ROOTZ en ROOTZ stage	1	€ 236.940	€ 251.688	€ 14.748	0
VVS PINO	1	€ 123.360	€ 295.272	€ 171.912	0
PSZ+/KDV+/BSO+	1	€ 459.852	€ 652.188	€ 192.336	69
VLC (was PMT- PMK)	1	€ 307.032	€ 362.916	€ 55.884	0
Ambulant geheel JENS	1	€ 5.217.216	€ 5.411.316	€ 194.100	0
VVS FLOW	1	€ 112.068	€ 164.040	€ 51.972	0
Byzonderwijs	1	€ 319.524	€ 342.408	€ 22.884	0
Startklas	1	€ 377.748	€ 1.378.344	€ 1.000.596	46
VVS Structuur	1	€ 268.236	€ 354.048	€ 85.812	0
Intergraalteam	1	€ 659.988	€ 1.068.228	€ 408.240	54
JC	9,3	€ 4.834.735	€ 8.627.461	€ 3.792.726	2548
NO team	1	€ 325.284	€ 428.904	€ 103.620	0
VVS PLUS	1	€ 362.196	€ 384.672	€ 22.476	0
SMW	1	€ 479.376	€ 497.916	€ 18.540	83
ROOTZ LINK	1	€ 158.364	€ 231.612	€ 73.248	0
ROOTZ XTRA	1	€ 566.964	€ 601.140	€ 34.176	0
ROOTZ ONS	1	€ 167.940	€ 229.020	€ 61.080	0
VVS Extra	1	€ 203.820	€ 187.272	€ -16.548	0
Kantelklas	1	€ 190.248	€ 241.188	€ 50.940	0
DGA	1	€ 1.081.632	€ 1.364.088	€ 282.456	377
Maatjes	1	€ 84.492	€ 43.092	€ -41.400	0
Diagnostiekteam	1	€ 130.740	€ 124.392	€ -6.348	0
Huisartsenroute	1,4	€ 81.715	€ 1.840.916	€ 1.759.201	198
VSO+ pyler	1	€ 233.232	€ 293.249	€ 60.017	29
Sjpruut en Kidz en Koffie	1	€ 55.428	€ 119.016	€ 63.588	13
JJW JENS	5,5	€ 737.484	€ 782.430	€ 44.946	105
		investering	alternatieve kosten	inverdieneffect	# > trajecten
		€ 18.063.614	€ 26.561.936	€ 8.498.322	3.522
inverdieneffect op jaarbasis			€ 8.498.322		

Deze tabel is gebaseerd op de onderliggende BC's. De ingezette middelen en alternatieve kosten zijn veelal JENS breed opgenomen in de BC uitwerking. Als dat niet het geval is, dan wordt met de 'BC factor' een correctie toegepast voor de extrapolatie naar geheel JENS.
De investeringen bevatten de formatieve lasten én de bijdrage aan de overhead JENS en overige organisatiekosten van JENS. Deze worden naar rato van de uren inzet in de businesscases verdisconteerd in de investeringen.
De alternatieve kosten zijn gebaseerd op de HBC-tarieven en tarievenstructuur van JENS.

Bijlage 6: begrippenlijst

Afkorting / term	Betekenis
18! En nu	blended/digitale behandelmodule
Aanvullende Hulp	biedt ondersteuning boven op de reguliere zorg, zoals extra mantelzorg, huishoudelijke hulp, of financiële regelingen bij een laag inkomen
Accountteam	overlegorgaan tussen JENS en de gemeenten HLV op ambtelijk niveau
Adapcare	strategisch partner van JENS betreffende elektronische cliëntdossier
AdSysCo	ICT-bedrijf dat gespecialiseerde software ontwikkelt voor sociaal domein, welzijn en zorg
AEF	Andersson Elffers Felix: bureau voor maatschappelijke vraagstukken
ALV	algemene ledenvergadering
Ambulant regulier	specialistische opvoed en opgroei ondersteuning binnen gezinnen (begeleiding en behandeling)
Analyseverslag	gestandaardiseerd document waarin JENS samen met het gezin de brede vraagverheldering, analyse en afweging vastlegt, als basis voor een weloverwogen besluit over passende ondersteuning of zorg
ASS	autismespectrumstoornis
AVG	algemene verordening gegevensbescherming
BC	businesscase
BHind	behandeling individueel
BI	business intelligence (bedrijfsdata)
Blended care	trajecten die deels fysiek en deels digitaal worden uitgevoerd
Blended hulpverlening	trajecten die deels fysiek en deels digitaal worden uitgevoerd
BOOST	training, gericht op ouders met een druk of beweeglijk kind
BSC	balanced score card
BTH	Buurtteams Heerlen
Byzonderwijs	onderwijs / zorg behandelgroep om jeugdigen passend en zo snel als mogelijk te plaatsen binnen onderwijs
Complexe ondersteuning	ondersteuning bij situaties met ernstige, onveilige of hoog-risico problematiek
CTO	onderzoek naar de tevredenheid van cliënten
DGA	ondersteuning op speciaal basisonderwijs om snel en preventief te handelen om zwaardere hulp en uitval binnen onderwijs te voorkomen

Draaiknop	bewust gekozen, beïnvloedbare stuurmaatregelen waarmee JENS – samen met de HLV-gemeenten – inhoudelijk én financieel kan bijsturen in de uitvoering van de Basishulp Jeugd
ECD	elektronisch cliëntdossier
eHealth	digitale informatie- en communicatietechnologie om de gezondheid en gezondheidszorg te ondersteunen of verbeteren
Employer branding	organisatie in de markt zetten als een aantrekkelijke werkgever
FTE	full time equivalent (1 fte is een volledige werkweek, doorgaans 36 uur, van 1 medewerker)
Gebiedsteams	Team per gebied waarin een mix van expertises integraal samenwerken
Gecertificeerde instelling	(GI) is een organisatie die wettelijk bevoegd is om kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering uit te voeren. Ze werken in opdracht van de rechter of de gemeente.
Getrapt toezicht	raden van toezicht van de leden van JENS houden via hun bestuurders in de ALV toezicht op JENS
GGD	gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst
ggz	geestelijke gezondheidszorg
GGZ-connect	specifieke werkwijze en aanbodvorm waarbij ggz-expertise dicht bij het gezin en in het gebied wordt ingezet, zonder direct door te verwijzen naar specialistische (uitbestede) ggz
GI	gecertificeerde instelling
HA-route	huisartsenroute (ondersteuning voor de huisarts voor mogelijke verwijzingen: JENS sluit aan bij de praktijk of op afroep en verheldert voor de huisarts de hulpvraag van jeugdige en gezin)
HB	hoogbegaafdheid
HBC	hulpvraag bekostigings combinatie (afgebakend zorgbudget dat JENS aan de voorkant van een traject toekent aan een zorgaanbieder voor één jeugdige of gezin)
Head-Up	een training voor jongeren vanaf 13 jaar die zich somber voelen, veel piekeren, spanning of stress ervaren, moeite hebben met groepsdruk of zelfvertrouwen
HOZL	samenwerkingsverband van huisartsen in Oostelijk Zuid-Limburg
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Incidentele contracten	contracten met zorgaanbieders waar individuele hulpvragen worden uitgezet met incidentele overeenkomsten als de hulpvraag niet (tijdig) bij gecontracteerde zorgaanbieders kan worden ondergebracht
Instroom	casussen die starten met een zorgdossier/aanpak
IZEO	integraal zorg en onderwijs
JC	jeugdconsulent
JGZ	jeugdgezondheidszorg

JJW	jeugd- en jongerenwerk
Jong045	een platform om meer jongeren te bereiken en het activiteitenaanbod te centraliseren
Kantelklas	combinatie onderwijs en zorg voor jeugdigen die nog niet geheel schoolrijp zijn, maar wel al 4 jaar zijn.
Kidz en koffie	ontmoetingsplek voor ouders met jonge kinderen
Klantreis	traject dat een jeugdige of gezin aflegt, vanaf het moment van het eerste contact tot aan de afsluiting van een traject
KPI	kritieke prestatie-indicator
Kruispunt	operationeel verdeel- en afstemmingsmoment ná de rotonde, waarin een eenmaal genomen besluit wordt vertaald naar concrete inzet van hulp of zorg
Lvb	licht verstandelijk beperkt
Lumpsum	totaalbedrag
Maatjes	tijdelijke informele ondersteuning aan jongeren en kinderen van 8-18 jaar die daar behoefte aan hebben
MBO-coaches	professionals die cliënten of zorgmedewerkers begeleiden, ondersteunen en coachen
MDT	maatschappelijke diensttijd
Medewerkersreis	digitale omgeving op intranet waarin alle informatie, documenten en stappen zijn gebundeld die een medewerker tijdens zijn of haar hele loopbaan bij JENS nodig heeft
Meerkosten	alle kosten die JENS maakt boven het afgesproken lumpsumbudget dat door de HLV-gemeenten beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van de Basishulp Jeugd
Meervoudige ondersteuning	ondersteuning voor gezinnen of jeugdigen waarbij sprake is van meerdere samenhangende hulpvragen, maar zonder dat sprake is van complex/hoog-risico problematiek
Meldcode	een verplicht 5-stappenplan voor professionals (onderwijs, zorg, kinderopvang) om adequaat te handelen bij vermoedens van onveiligheid
MT	managementteam
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
Nieuw ouderschap	ondersteuningstraject rondom echtscheiding voor ouders
Onderwijs- zorgarrangement	een gecombineerd, maatwerk aanbod van onderwijs en jeugdhulp/zorg
Online4U	partij die zich richt op het bouwen van moderne websites en het beheren van online advertenties

Overbruggingszorg	tijdelijke, lichte ondersteuning die wordt ingezet in de periode tussen intake en start van de daadwerkelijke (passende) hulp, om te voorkomen dat een jeugdige of gezin zonder ondersteuning komt te zitten tijdens een wachttijd. Hier wordt wel al aan de doelen gewerkt.
P&C	planning en control
P.v.a.	plan van aanpak
PGB	persoonsgebonden budget
Pluriform	cliëntregistratiesysteem van JENS
Plusvoorziening	lichte tot middelzware, laagdrempelige hulpvoorziening bij school, kinder- of peuteropvang die tussen het voorliggend veld en de reguliere jeugdzorg in zit en wordt ingezet om zwaardere zorg te voorkomen of uit te stellen
PO	primair onderwijs
POVH	peuteropvang Heerlen
Power BI	interactieve tool voor het verzamelen, analyseren en visualiseren van bedrijfsdata om strategische beslissingen te verbeteren
Preventief aanbod	hulp gericht op voorkomen van zwaardere zorg
Q1	kwartaal 1
RegiCare	softwareplatform voor het beheren en optimaliseren van processen in welzijn en zorg
ROOTZ	een groepsgerichte vorm van begeleiding en/of behandeling voor jeugdigen (en hun gezin), die intensiever is dan het voorliggend veld, maar lichter dan reguliere jeugdzorg, met als doel instroom in zwaardere zorg te voorkomen.
ROOTZ Link	variant op ROOTZ
ROOTZ ONS	variant op ROOTZ
ROOTZ regulier	variant op ROOTZ
ROOTZ stage	variant op ROOTZ
ROOTZ xtra	variant op ROOTZ
Rotonde	benaming voor het centrale overleg- en beslismoment waarin hulpvragen van jeugdigen en gezinnen worden besproken en gewogen
RTO	ronde tafel overleg
SIT	acute zorg (geen crisiszorg)
Sjpruut	ontmoetingsplek voor ouders met jonge kinderen
SMART	doelstellingen specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch/relevant en tijdsgebonden opstellen
SoNeStra	sociale netwerk strategie

SPUK	Specifieke Uitkering van de Rijksoverheid waarmee gemeenten en provincies geld krijgen om specifiek beleid uit te voeren
SROI	social return on investment (bij de inkoop van diensten en leveringen worden sociale voorwaarden meegenomen)
Startklas	een tijdelijke onderwijs-zorgvoorziening in het regulier basisonderwijs, bedoeld voor jonge kinderen (meestal instroom groep 1) waarbij er een reële kans is op doorstroom naar regulier, thuisnabij onderwijs, mits zij eerst met extra ondersteuning kunnen 'landen' in school
SWOT	(Strengths), zwaktes (Weaknesses), kansen (Opportunities) en bedreigingen (Threats)
Therapieland	online hulpverleningsprogramma's voor de geestelijke gezondheidszorg
TIC	traumasensitief werken
ToC	Theory of Change (methodiek)
Triage	proces van beoordelen van ernst van de situatie
U.C.	unieke cliënt = één individuele jeugdige (één BSN nummer) die in een bepaalde periode hulp van JENS ontvangt, ongeacht het aantal trajecten, hulpvormen of aanbieders dat daarbij betrokken is
UHA	uniform hulpaanbod
Uitbestede zorg	zorg die niet door een gebiedsteam van JENS kan worden geleverd, maar door een organisatie die lid / onderaannemer / leverancier is van JENS
Uitstroom	als het zorgdossier wordt afgesloten
Unieke cliënt	één individuele jeugdige (één BSN nummer) die in een bepaalde periode hulp van JENS ontvangt, ongeacht het aantal trajecten, hulpvormen of aanbieders dat daarbij betrokken is
Verlengingen	voortzetten zorg na initiële periode
VG	verstandelijk gehandicapt
VO	voortgezet onderwijs
Voorliggend, tenzij	werkwijze waarin hulpvragen allereerst door het voorliggend veld worden opgepakt tenzij er een reden is om meteen naar zorg door te verwijzen
Voorliggend veld	verwijst naar het totaal aan algemene, vrij toegankelijke voorzieningen in een wijk of gemeente.
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
Vriendenprogramma	een training voor kinderen die moeite hebben met contact maken, voor zichzelf opkomen
VVE	voor-en vroegschoolse educatie
VVS	veelbelovend van start: gespecialiseerd aanbod voor jonge kinderen dat JENS inzet wanneer de ontwikkeling of opvoedsituatie zorgen oproept en regulier (voorliggend) aanbod niet voldoende passend is tot de leeftijd van 4 jaar waarbij kinderen met 4 jaar naar school gaan

VVS Extra	variant op VVS
VVS Flow	variant op VVS
VVS Pino	variant op VVS
VVS Plus	variant op VVS
VVS Structuur	variant op VVS
WGBO	Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst
WIZZR	online monitoringstool en platform waarmee overheidsinstanties en bedrijven afspraken op het gebied van SROI concretiseren en monitoren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSP	werkgevers service punt
YTD	year to date (jaar tot nu toe)
Zelfverwijzer	verwijzers waarvan JENS onderdeel uitmaakt, zoals het jongerenwerk, het schoolmaatschappelijk werk, vindplekken in het onderwijs en de hulpvragen en / of verlengingen via zorgaanbieders die door JENS worden getriageerd
Zorgmatch	toewijzing van de hulpvraag aan een gebiedsteam en / of uitbestede zorgaanbieder